

Raport o stanie Gminy Czyżew za rok 2022

Urząd Miejski w Czyżewie
ul. Mazowiecka 34
18-220 Czyżew
www.umczyzew.pl

Spis treści

Wstęp	5
1. Ogólna charakterystyka gminy Czyżew	6
1.1. Położenie i powierzchnia Gminy Czyżew.....	6
1.2. Liczba i struktury ludności.....	8
1.3. Statystyki Urzędu Stanu Cywilnego.....	9
1.4. Bezrobocie.....	14
1.5. Tereny usługowo – produkcyjne.....	15
1.6. Działalność gospodarcza.....	15
1.7. Działalność rolnicza.....	16
1.8. Władze gminy.....	18
1.8.1. Burmistrz Czyżewa.....	18
1.8.2. Rada Miejska w Czyżewie.....	18
1.9. Urząd Miejski.....	24
1.10. Jednostki organizacyjne Gminy Czyżew.....	25
1.11. Sołectwa.....	26
2. Budżet gminy	28
2.1. Wykonanie budżetu.....	28
2.2. Dochody budżetowe.....	28
2.2.1 Wykonanie dochodów w roku 2022.....	29
2.3. Wydatki budżetowe.....	35
2.3.1. Wykonanie wydatków budżetowych w latach 2017 -2022.....	36
2.4. Zadłużenie gminy.....	41
2.4.1 Zadłużenie gminy w latach 2017 - 2022.....	41
3. Inwestycje	42
3.1. Zadania i zakupy inwestycyjne w 2022 r.	42
3.1.1. Zadania inwestycyjne.....	42
3.1.2. Zakupy inwestycyjne.....	54
3.1.3. Współfinansowanie zadań inwestycyjnych.....	55
3.2. Inwestycje dofinansowane ze źródeł zewnętrznych.....	56
4. Grunty i nieruchomości gminne	59
4.1. Grunty.....	59
4.2. Zasób mieszkaniowy gminy.....	60

4.3. Budynki niemieszkalne	63
4.4. Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	64
4.5. Zmiany w stanie mienia komunalnego.....	65
5. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne.....	66
5.1. Stan prawny	66
5.2. Decyzje administracyjne	68
5.3. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i plan miejscowy.....	69
5.4. Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenów.....	74
6. Infrastruktura techniczna	76
6.1. Drogownictwo	76
6.2. Transport autobusowy	77
6.3. Komunikacja kolejowa.....	78
6.4. Gazyfikacja.....	78
6.5. Energetyka.....	79
6.6. Wodociągi i kanalizacja	80
6.7. Gospodarka komunalna	82
7. Ochrona środowiska.....	83
7.1. Realizowane zadania z zakresu ochrony środowiska	84
7.1.1. Zadania edukacyjne w 2022 r.....	85
7.2. Program Ochrony Środowiska	85
7.3. Postępowania w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.	87
7.4. Ochrona przyrody – zezwolenia na usuwanie drzew i krzewów.....	88
7.5. Łowiectwo.....	88
7.6. Gospodarka odpadami	89
7.7. Realizacja programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.	90
8. Pomoc społeczna, zdrowie i bezpieczeństwo mieszkańców.....	91
8.1. Pomoc społeczna	91
8.1.1. Zadania realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2022 roku	91
8.2. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	95
8.3. Ochrona zdrowia	98
8.4. Bezpieczeństwo mieszkańców	99
8.4.1. Bezpieczeństwo i porządek publiczny.....	99
8.4.2. Ochrona przeciwpożarowa	102
8.4.3. Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego	104
8.4.4. System ostrzegania i alarmowania	105
9. Oświata.....	105
9.1. Informacje ogólne.....	105

9.2. Finansowanie zadań oświatowych	108
9.3. Wyniki egzaminów w roku 2022	110
9.3.1. Egzamin ośmioklasisty	110
9.4. Pomoc materialna dla uczniów	111
9.4.1. Pomoc materialna o charakterze motywacyjnym	111
9.4.2. Pomoc materialna o charakterze socjalnym	112
9.5. Dowożenie dzieci	112
9.6. Wychowanie przedszkolne	113
10. Kultura, ochrona zabytków, sport i rekreacja	114
10.1. Kultura	114
10.1.1. Działalność Gminnej Biblioteki Publicznej wraz z filiami w 2022 roku	114
10.1.2. Działalność Gminnego Ośrodka Kultury w 2022 roku	116
10.1.3. Działalność izby muzealnej „Muzeum Ziemi Czyżewskiej” w 2022 roku	118
10.2. Ochrona zabytków	118
10.3. Sport i rekreacja	119
10.3.1. Baza sportowa i rekreacyjna	119
10.3.2. Finansowanie sportu i działalności sportowej	120
11. Współpraca z organizacjami pozarządowymi	121
12. Podsumowanie	124

Wstęp

Szanowni Państwo,

Na podstawie art. 28aa ust 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, przedstawiam niniejszym raport o stanie Gminy Czyżew za rok 2022, który obejmuje podsumowanie działalności Burmistrza za ten rok.

Od momentu wprowadzenia obowiązku sporządzania Raportu o stanie Gminy jest to już 4 taki dokument. Jego celem jest uzyskanie dokładnego wglądu w sytuację gospodarczą i społeczną Gminy Czyżew w roku 2022. Informuje również o inwestycjach zrealizowanych bądź rozpoczętych w minionym roku. Wśród nich jest wiele takich, które z pewnością wpłynęły na rozwój, porządek i estetykę gminy. Do najważniejszych zadań inwestycyjnych w 2022 roku możemy zaliczyć: inwestycje drogowe i sieci wodno-kanalizacyjne oraz budowę budynku komunalnego w Czyżewie. Opracowanie raportu wykonane zostało w oparciu o cenną wiedzę pracowników Urzędu Miejskiego w Czyżewie, gminnych jednostek organizacyjnych oraz szereg dokumentów będących w posiadaniu Urzędu. Przedstawione w tym dokumencie zadania zrealizowane w roku 2022 służą poprawie jakości i bezpieczeństwa życia wszystkich mieszkańców naszej gminy.

Z poważaniem

Anna Bogucka
Burmistrz Czyżewa

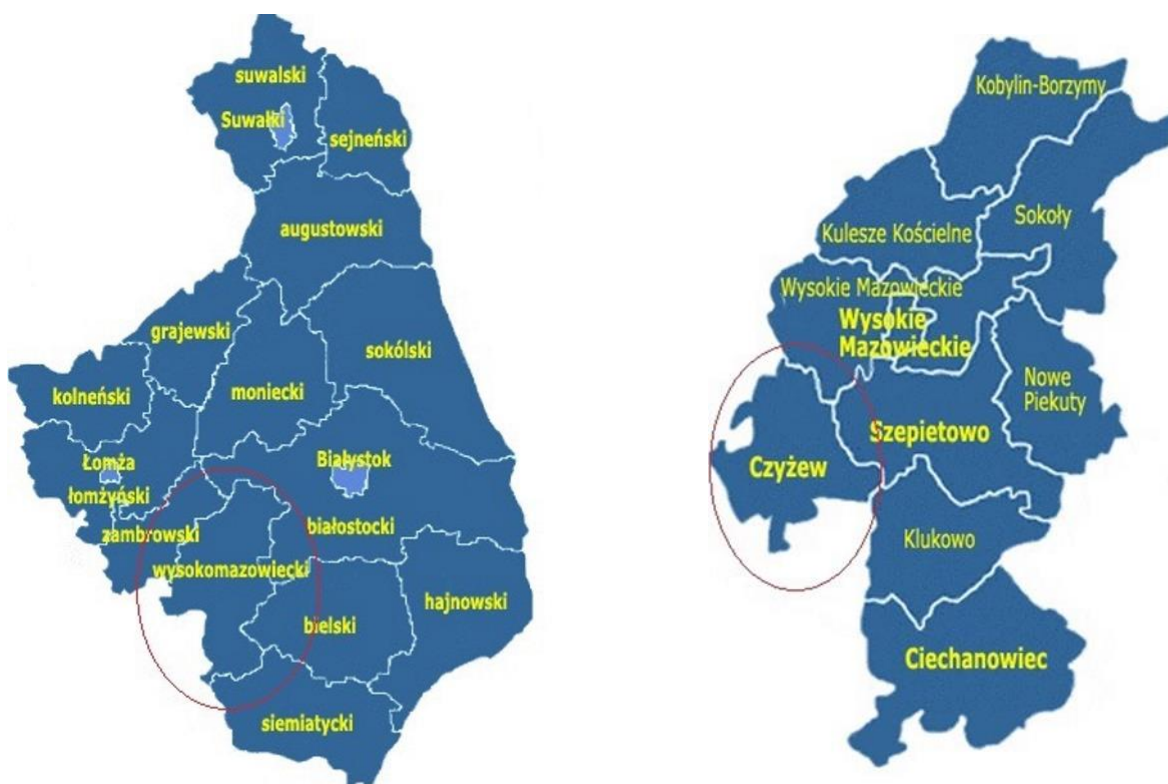
1. Ogólna charakterystyka gminy Czyżew

1.1. Położenie i powierzchnia Gminy Czyżew

Mieszkańcy gminy tworzą (zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym) wspólnotę samorządową oraz odpowiednie terytorium. Gmina Czyżew jest gminą miejsko-wiejską położoną w południowo - zachodniej części województwa podlaskiego w powiecie wysokomazowieckim.

Gmina Czyżew graniczy:

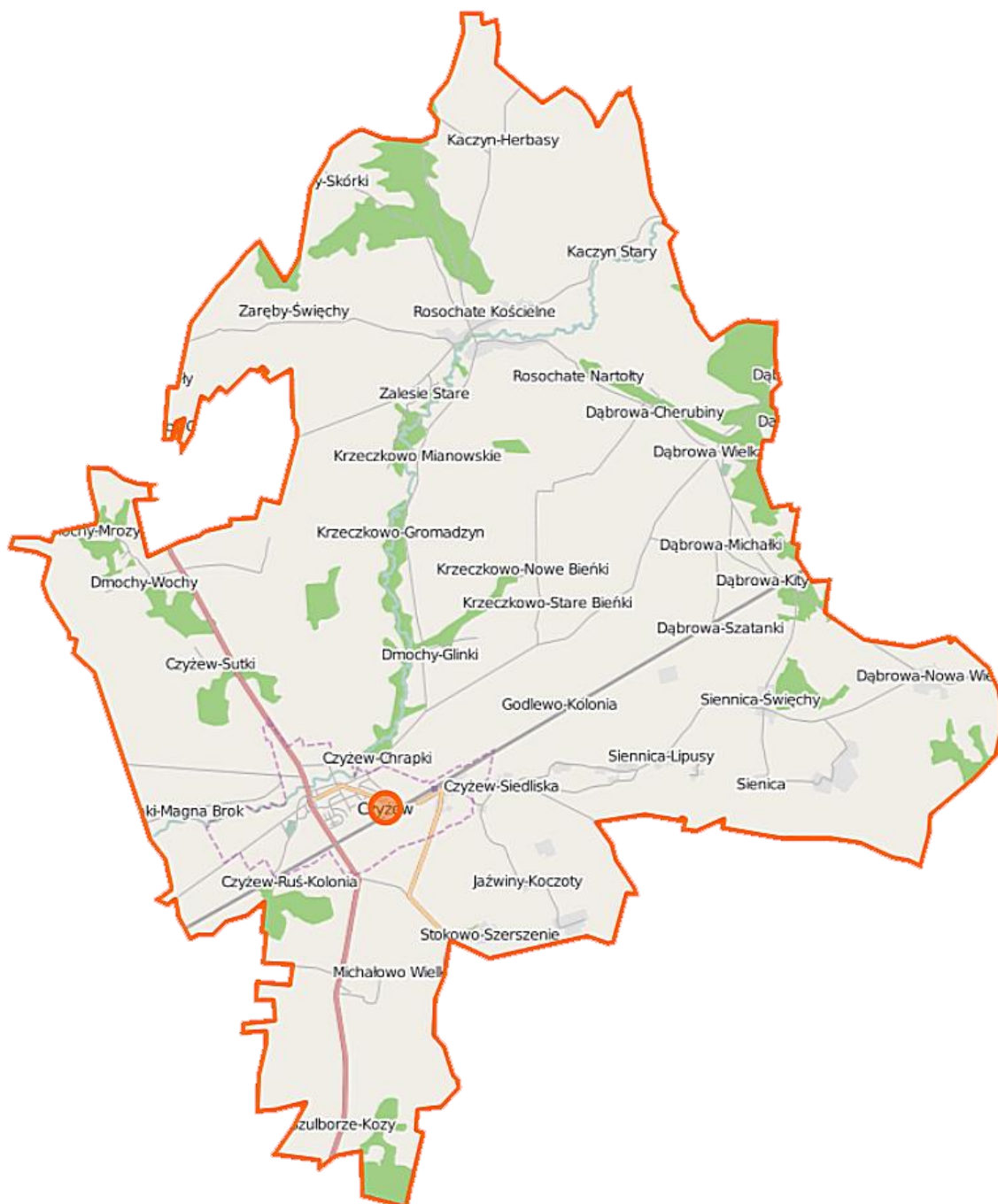
- od północnego - zachodu z gminą Zambrów, powiat zambrowski;
- od północnego-wschodu z gminą Wysokie Mazowieckie;
- od wschodu z gminami: Szepietowo i Klukowo;
- od południa i południowego – zachodu z gminami województwa mazowieckiego powiatu ostrowskiego: Andrzejewo, Szulborze Wielkie, Nur, Boguty - Pianki;

Powierzchnia gminy wynosi 13 043,5 ha (130,4 km²), zamieszkuje ją **6328** osób.

Mapa Gminy Czyżew (źródło: pl.wikibooks.org/wiki/Plik:Czyżew_(gmina)_location_map.png)

Miasto Czyżew położone jest w południowo zachodniej części gminy i leży w odległości około 18 km od miejscowości powiatowej Wysokie Mazowieckie oraz ok. 80 km od Białegostoku.

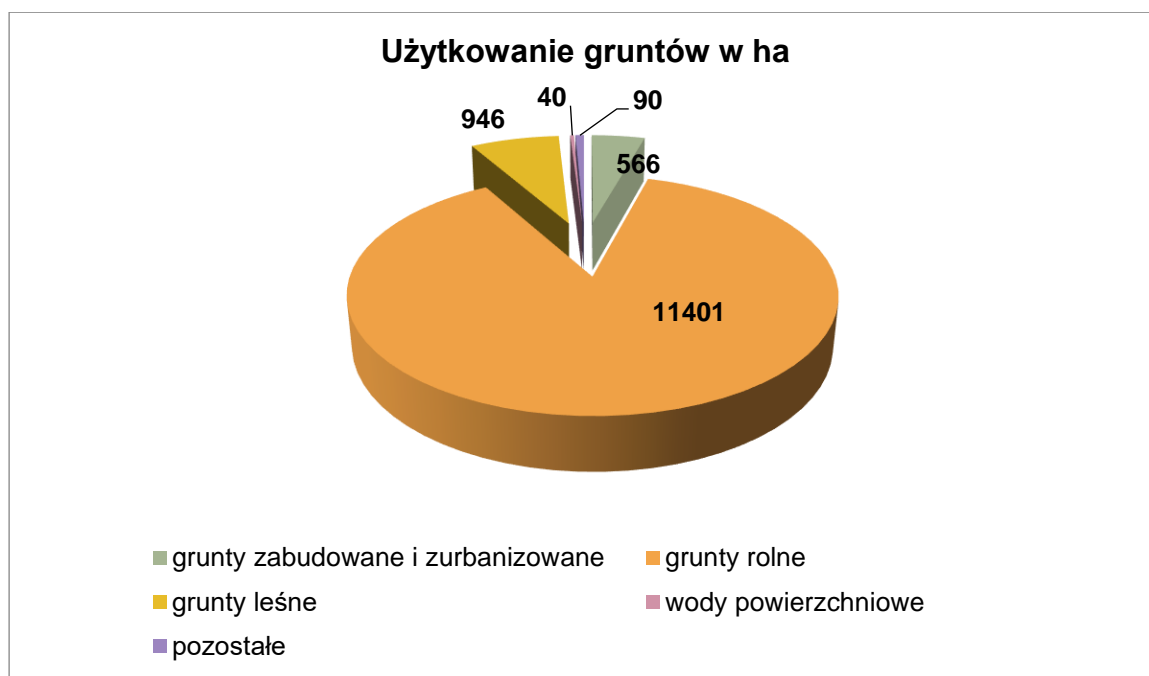
Przez teren gminy z północy na południe przebiega droga krajowa Nr 63 łącząca granicę Polski z Rosją od północy i granicę polsko-białoruską do przejścia granicznego Sławatycze-Domaczewo.

Drogą tą gmina skomunikowana jest z Zambrowem od północy i Siedlcami od strony południowej. W centrum miasta zaczyna swój bieg droga wojewódzka nr 690 relacji Czyżew – Siemiatycze. W południowej części miasta przebiega linia kolejowa relacji Warszawa-Białystok.

Pod względem strukturalnym obszar gminy stanowi jednorodny obszar produkcji rolnej. Teren wiejski gminy Czyżew charakteryzuje się przeważającym udziałem powierzchni rolnych z zabudową ulicową. Tereny zabudowane gminy zajmują ok. 135 ha, co stanowi ok 1 % jej powierzchni. Największy udział mają tereny rolne – 88% obszaru gminy - zajmując ok. 11401 ha, grunty leśne natomiast stanowią 7%.

Z położeniem na Wysoczyźnie Wysokomazowieckiej wiąże się dobra przydatność rolnicza, duży udział gleb chronionych na mocy ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Krajobraz gminy jest typowo rolniczy z niewielkim udziałem terenów zadrzewionych i leśnych. Strukturę użytkowania gruntów w gminie obrazuje wykres 1.

Podstawowe dane o gminie:

powierzchnia – 13 043,13 ha (130,43 km²)

liczba sołectw – 46

liczba miejscowości – 51

liczba mieszkańców – 6 328

użytki rolne – 87 %

lesistość – 7%

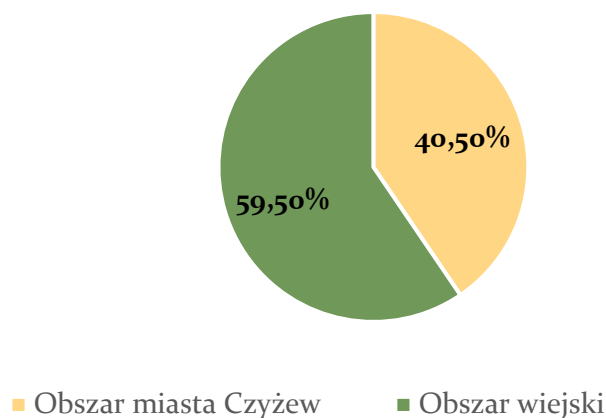
1.2. Liczba i struktury ludności

Gminę Czyżew zamieszkuje **6328** mieszkańców. W mieście Czyżew mieszka 2563 osób, co stanowi 40,50% , a na terenie wiejskim 3765 osób, co stanowi 59,50%. W porównaniu do roku

2021 liczba mieszkańców zmniejszyła się o 54 osoby. W mieście Czyżew liczba mieszkańców zaczęła spadać (w 2022 r. o 39 osób mniej niż w 2021, zaś w 2021 o 27 osób mniej niż w 2020 r.). W dalszym ciągu trwa spadek liczby mieszkańców gminy dotyczący terenów wiejskich (o 43 osoby mniej).

Liczba mieszkańców Gminy Czyżew

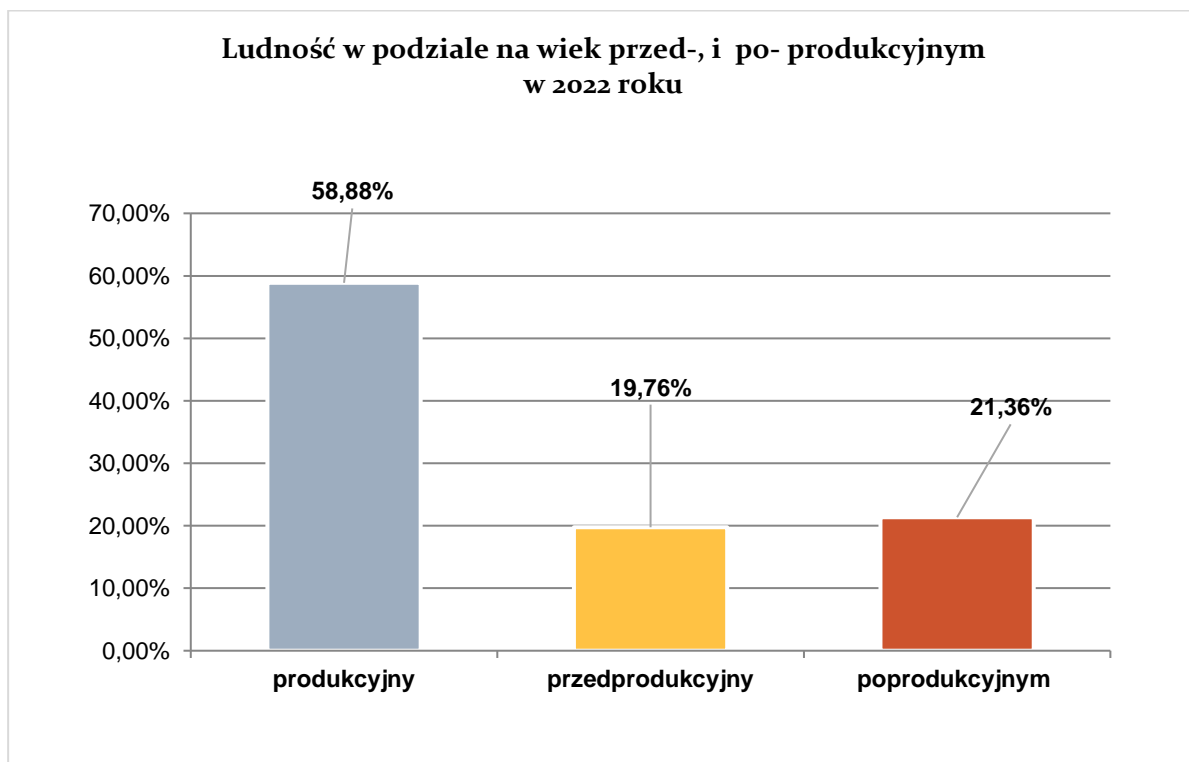
1.3. Statystyki Urzędu Stanu Cywilnego

Gmina Czyżew - ludność w latach 2015 – 2022

Rok	Gmina Czyżew	wieś	miasto
2015	6635	3995	2640
2016	6635	3985	2650
2017	6584	3933	2651
2018	6551	3896	2655
2019	6517	3865	2652
2020	6464	3835	2629
2021	6410	3808	2602
2022	6328	3765	2563

W roku 2022 mieszkańcy wsi stanowili 59,50% wszystkich mieszkańców Gminy Czyżew. Od roku 2015, w którym ten wskaźnik wynosił 60,2% widoczna jest tendencja zmniejszania liczby mieszkańców wsi, jednak w porównaniu z rokiem 2021 w roku 2022 wskaźnik procentowy mieszkańców wsi nieznacznie wzrósł (o 0,09%) natomiast wskaźnik procentowy mieszkańców miasta – zmalał – również o 0,09 %.

Największą grupę mieszkańców Gminy Czyżew stanowi ludność w wieku produkcyjnym, tj. kobiety do 60 lat i mężczyźni do 65 lat - 58,72%, a najmniejszą grupę – ludność w wieku poprodukcyjnym – kobiety od 60 lat oraz mężczyźni od 65 r. życia – 21,48%. Drugą największą grupą są dzieci i młodzież do lat 18, stanowiąc 19,80% społeczności zamieszkującej naszą gminę. Łącznie ludność w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym stanowi 78,52 % wszystkich mieszkańców. Jest to wskaźnik pozytywny, świadczący o tym, że społeczeństwo ma tendencję rozwojową a w gminie osiedlają się ludzie młodzi.

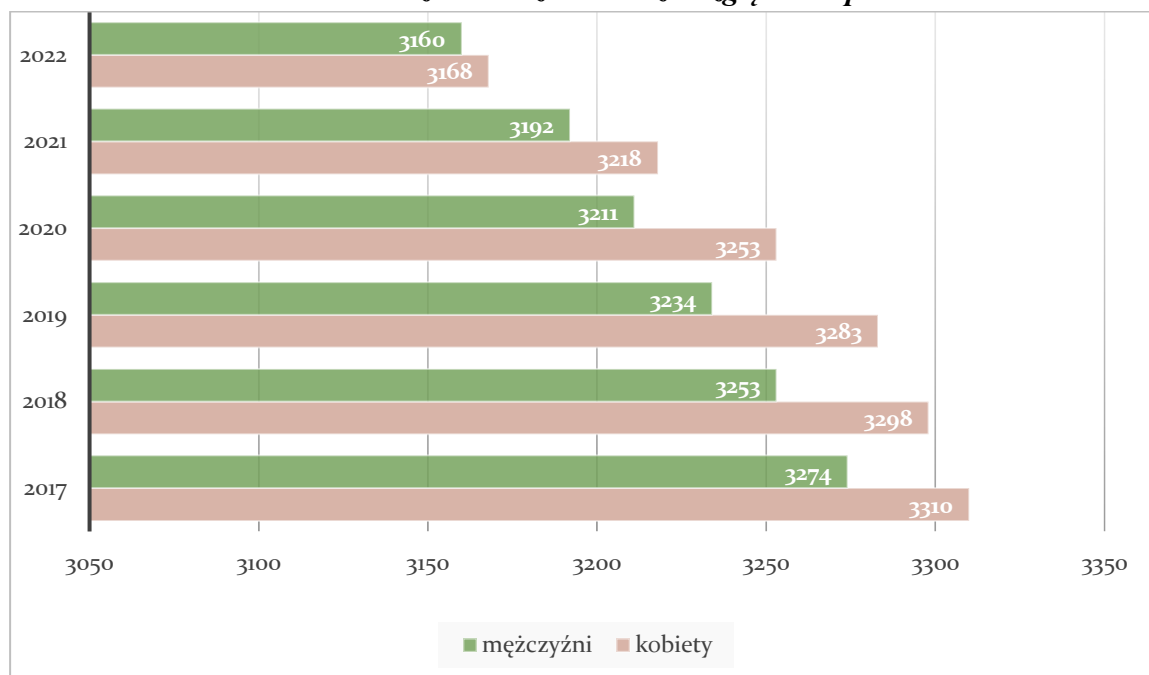
W odniesieniu do poszczególnych kategorii wiekowych:

- ✓ w wieku do 18 lat liczba kobiet wynosiła 620 osób, a liczba mężczyzn – 633 osoby,
- ✓ liczba kobiet w wieku produkcyjnym wynosiła 1698 osób, a liczba mężczyzn w wieku produkcyjnym wynosiła 2018 osoby,
- ✓ liczba kobiet w wieku poprodukcyjnym wynosiła 850, a liczba mężczyzn w wieku poprodukcyjnym 509.

W wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym jest więcej mężczyzn – 2 651 – niż kobiet 2 318, a w wieku poprodukcyjnym jest natomiast więcej kobiet – 850 niż mężczyzn 509.

Ogółem większą część populacji gminy Czyżew stanowią kobiety – 3168, co stanowi 50,06%, zaś mężczyźni 3160, co stanowi – 49,94%. Liczba kobiet w Gminie Czyżew zbliżyła się do liczby mężczyzn, różnica wynosi 8 osób.

Podział mieszkańców ze względu na płeć

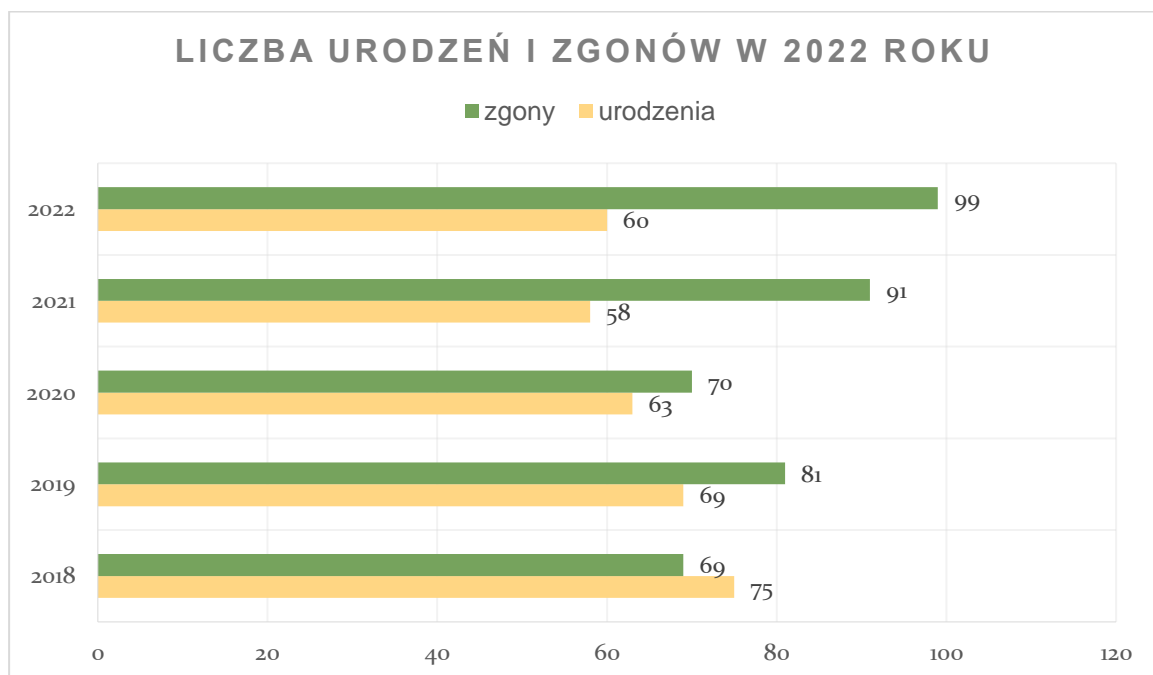

Urodzenia w gminie Czyżew

Rok	Miasto	Wieś	Razem
2017	31	40	71
2018	30	45	75
2019	27	42	69
2020	18	45	63
2021	27	31	58
2022	25	35	60

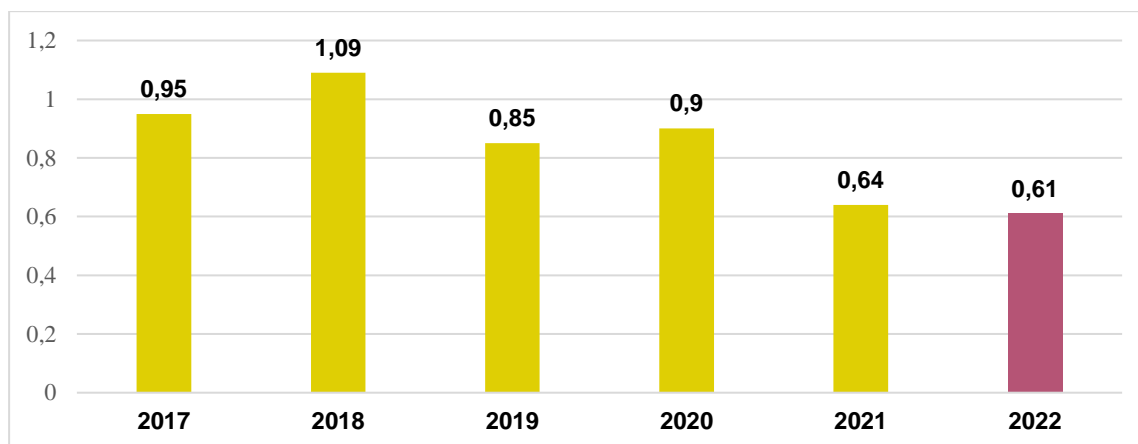
Zgony w gminie Czyżew

Rok	Miasto	Wieś	Razem
2017	20	55	75
2018	20	49	69
2019	26	61	81
2020	21	49	70
2021	32	59	91
2022	38	61	99

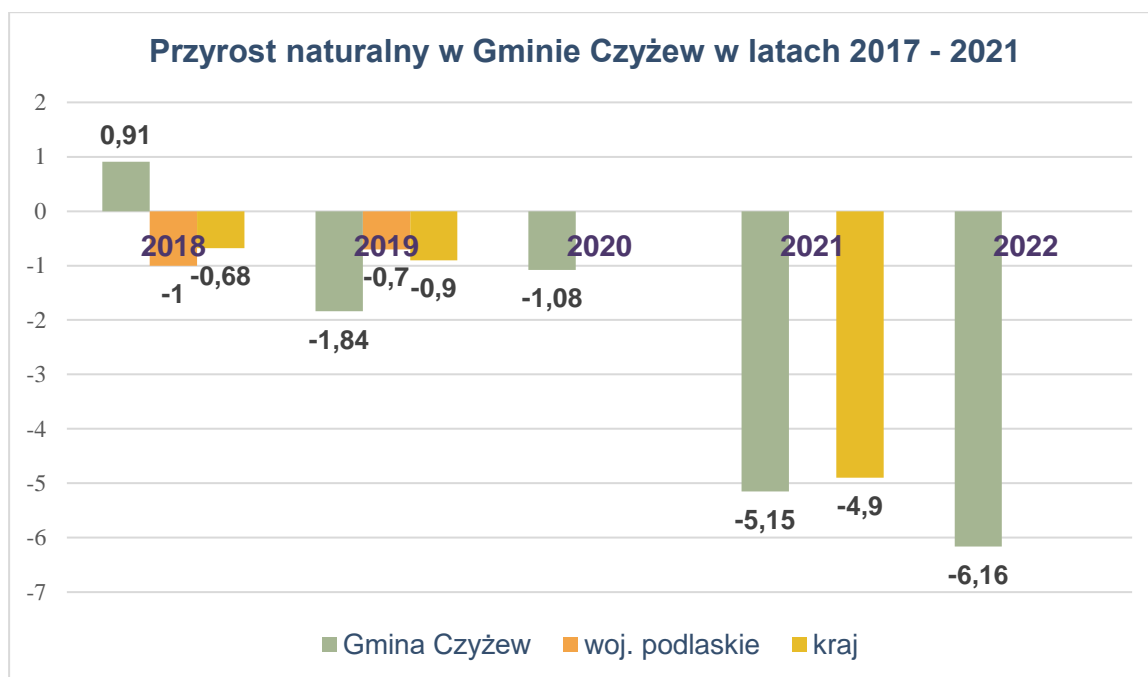

Współczynnik dynamiki demograficznej w Gminie Czyżew (stosunek liczby urodzin do liczby zgonów w danym roku):

W porównaniu z rokiem 2021 współczynnik dynamiki demograficznej w roku 2022 nieznacznie zmalał, co wynika z proporcji liczby urodzin (60) do liczby zgonów (99).

W świetle danych w roku 2022 liczba zgonów przeważała nad liczbą urodzin. Przyrost naturalny również w roku 2022 był ujemny i wyniósł -6,16 i był niższy niż w roku 2021. Jest to kolejny już rok z ujemnym przyrostem od 2018 r., kiedy zanotowano w Gminie Czyżew dodatni przyrost naturalny (+ 0,91).

Źródło: Urząd Statystyczny w Białymstoku (https://bialystok.stat.gov.pl/vademecum/vademecum_podlaskie/portret_województwa/województwo_podlaskie.pdf)

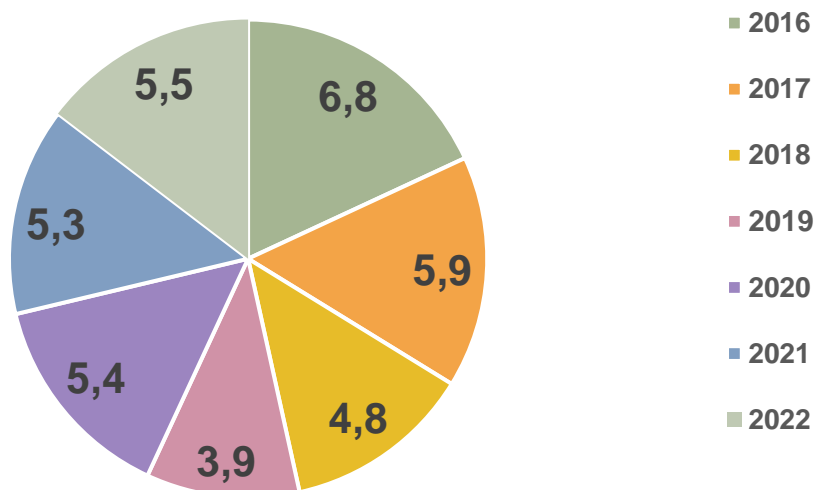
1.4. Bezrobocie

Liczba bezrobotnych według stanu na 3 kwartał 2022 r. wynosiła 178 osoby, a stopa zarejestrowanego w PUP bezrobocia kształtowała się na poziomie 5,5%. Jest to wskaźnik nieznacznie wyższy niż w roku 2021, wynikający z pogorszenia sytuacji ekonomicznej regionu związanej z wojną na Ukrainie.

Stopa bezrobocia w Gminie Czyżew w latach 2014-2022

rok	Stopa bezrobocia (%)
2015	7,2
2016	6,8
2017	5,9
2018	4,8
2019	3,9
2020	5,4
2021	5,3
2022	5,5

Stopa bezrobocia w gminie Czyżew 2016 - 2022

1.5. Tereny usługowo – produkcyjne

Podstawowe urzędy i instytucje obsługujące mieszkańców gminy usytuowane są w mieście Czyżew. Są to m.in.: Urząd Miejski w Czyżewie, Posterunek Policji, filie i oddziały banku, placówki oświatowe, ośrodek zdrowia. Na terenie gminy działają też firmy oferujące usługi dla rolnictwa. Na terenie Rosochatego Kościelnego i Dąbrowy Wielkiej znajdują się ośrodki zdrowia, filie Biblioteki Publicznej w Czyżewie oraz szkoły podstawowe z oddziałami przedszkolnymi. W innych wsiach usługi ograniczają się do punktów handlowych zaspakajających podstawowe potrzeby mieszkańców. Na terenie gminy Czyżew nie ma zlokalizowanych wielkopowierzchniowych obiektów handlowych.

1.6. Działalność gospodarcza

Gmina Czyżew pomimo ograniczonych możliwości, wspiera w sposób bezpośredni i pośredni inwestorów zainteresowanych lokowaniem biznesu w naszej gminie. Jedną z form wsparcia są dobrze przygotowane tereny inwestycyjne, umożliwiające sytuowanie przedsiębiorstw z różnych branż. Inna jest stwarzanie infrastruktury technicznej, umożliwiającej lokalizację przedsiębiorstw, tj. rozbudowa sieci wodociągowo – kanalizacyjnej i gazowej, modernizacja ciągów komunikacyjnych, planowanie przestrzenne, właściwa obsługa podmiotów w zakresie gospodarki odpadami. Przyczynia się to z jednej strony do rozwoju firm już działających z drugiej zaś – zachęca do inwestowania w Gminie Czyżew.

Wiodącymi gałęziami gospodarki w gminie Czyżew są przetwórstwo rolno-spożywcze, produkcja środków czystości, usługi budowlane, transport drogowy, sprzedaż detaliczna, konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych.

Ilość wpisów działalności gospodarczej stan na dzień 31. 12. 2022 r.

Status wpisu	Ilość wpisów dla głównego miejsca wykonywania działalności
Aktywny	255
Działalność prowadzona wyłącznie w formie spółek cywilnych	12
Wykreślone	246
Zawieszane	43
SUMA	557

Do znaczących podmiotów gospodarczych na terenie Gminy Czyżew należą:

- Sokołów S.A. Farm Food – Oddział w Czyżewie
- CLOVIN S.A.
- Krasbud Krasowski Sp. j.
- Handlowo-Techniczne Usługi Rolnicze PRIMATOR

W 2022 roku zarejestrowano w gminie Czyżew 15 nowych przedsiębiorców, natomiast wyrejestrowano 10 przedsiębiorców.

1.7. Działalność rolnicza

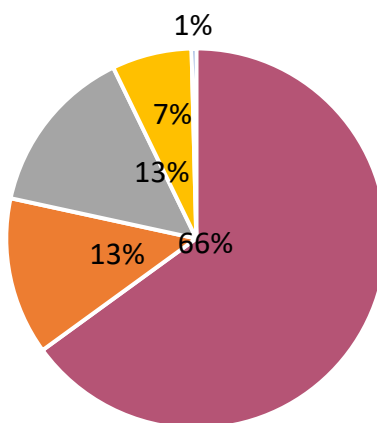
Liczba gospodarstw wg powierzchni:

Zakres powierzchni	Ilość gospodarstw
0,0 – 0,4999 ha	557
0,5 – 0,9999 ha	203
1 – 1,4999 ha	153
1,5 – 1,9999 ha	104
2,0 – 2,9999 ha	129
3,0 – 4,9999 ha	185
5,00 – 6,9999 ha	117
7,0 -9,9999 ha	152
10,0 – 14,9999 ha	161
15,0 – 19,9999 ha	112
20,0 – 29,99 ha	100
30,0 – 49,99 ha	40
50,0 -99,00 ha	11
100,0 ha i wyżej	0

Ogółem w Gminie Czyżew jest 2024 (w roku 2021 - 2025) gospodarstw rolnych, w tym 1331 (1332) o powierzchni do 5 ha, 269 (266) o powierzchni od 5 ha do 10 ha, 273 (277) o powierzchni od 10 ha do 20 ha, 140 (141) w przedziale 20 ha -50 ha oraz 11 powyżej 50 ha.-W porównaniu z rokiem poprzednim o 2 więcej (było 9).

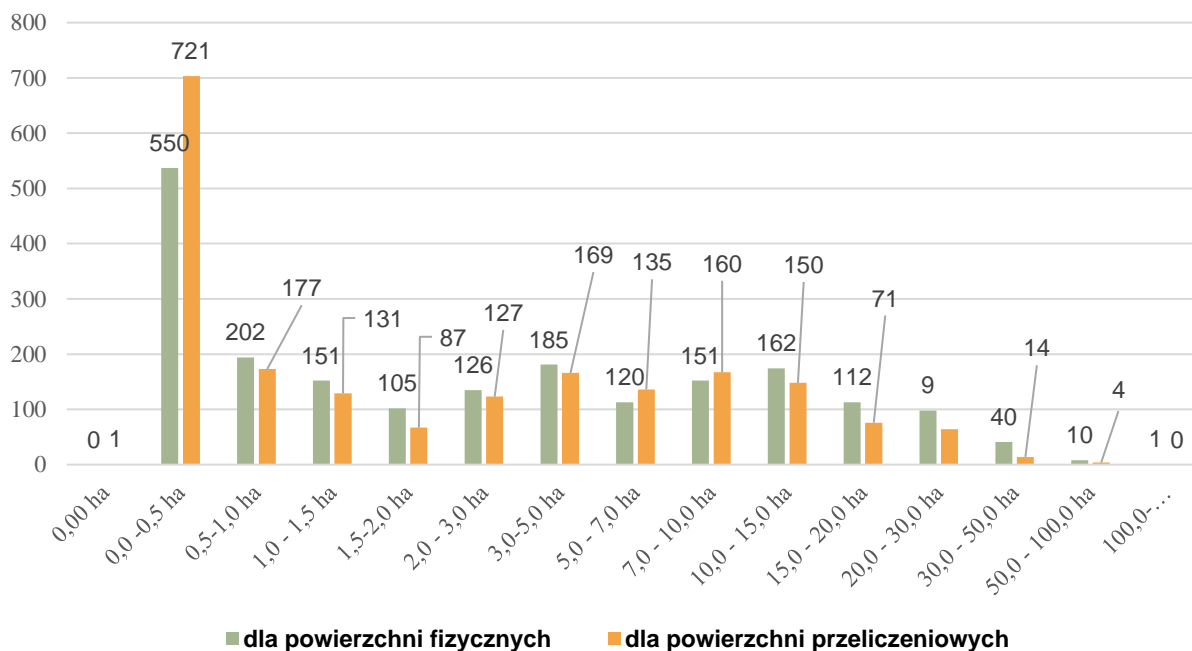

Struktura wielkości gospodarstw w Gminie Czyżew

■ do 5 ha ■ 5-10 ha ■ 10-20 ha ■ 20-50 ha ■ powyżej 50 ha

Liczba gospodarstw wg powierzchni (pow. rol.+nier+leśny) - stan na 31.12.2022 r. dla wszystkich obszarów:

Wśród gospodarstw największą dynamikę rozwoju wykazują wysokotowarowe gospodarstwa rolne prowadzące hodowla bydła mlecznego. Podstawową gałęzią produkcji rolnej dającą stałe dochody mieszkańcom wsi z terenu Gminy Czyżew jest produkcja mleka.

1.8. Władze gminy

1.8.1. Burmistrz Czyżewa

Burmistrzem Czyżewa jest p. Anna Bogucka, która nieprzerwanie od 4 grudnia 2006 r. pełniła funkcję Wójta Gminy Czyżew-Osada, a od dnia 1 stycznia 2011 r. – Burmistrza Czyżewa. W ostatnich wyborach samorządowych w roku 2018 uzyskała najwyższe w Polsce poparcie (91,14% wyborców) i ponownie została wybrana na stanowisko Burmistrza Czyżewa.

Zastępca Burmistrza

- Andrzej Molenda

Sekretarz Gminy

- Andrzej Załuski

Skarbnik Gminy

- Renata Dmochowska – Zaremba

1.8.2. Rada Miejska w Czyżewie

Skład Rady Miejskiej:

- *Sienicki Witold - Przewodniczący Rady Miejskiej*
- *Sienicki Jerzy - Zastępca Przewodniczącego Rady Miejskiej*
- *Dąbrowska Bożena*
- *Dmochowski Sławomir Wojciech*
- *Grądzki Zdzisław Franciszek*
- *Kaczyński Radosław Stanisław*
- *Krakówko Robert*
- *Kamiński Łukasz*
- *Piętka Henryk*
- *Rupiński Tadeusz*
- *Sienicka Barbara Zdzisława*
- *Śliwińska Dorota*
- *Tomczuk Barbara Jolanta*
- *Wojtczuk Irena*
- *Wojtkowski Zygmunt*

Skład osobowy stałych Komisji Rady Miejskiej w Czyżewie

Komisja Rady Miejskiej w Czyżewie ds. rolnictwa, infrastruktury i mienia komunalnego w składzie:

- *Dmochowski Sławomir Wojciech - Przewodniczący komisji*
- *Piętka Henryk – Członek komisji*

- *Kaczyński Radosław Stanisław - Członek komisji*
- *Dąbrowska Bożena – Członek komisji*
- *Sienicki Witold - Członek komisji*
- *Wojtkowski Zygmunt - Członek komisji*

Komisja Rady Miejskiej w Czyżewie ds. oświaty, kultury i polityki społecznej w składzie:

- *Grądzki Zdzisław Franciszek - Przewodniczący komisji*
- *Krakówko Robert - Zastępca Przewodniczącego komisji*
- *Kamiński Łukasz - Członek komisji*
- *Rupiński Tadeusz - Członek komisji*
- *Sienicki Jerzy - Członek komisji*
- *Wojtczuk Irena - Członek komisji*

Komisja rewizyjna Rady Miejskiej w Czyżewie:

- *Sienicka Barbara Zdzisława - Przewodnicząca komisji*
- *Tomczuk Barbara Jolanta - Zastępca Przewodniczącej komisji*
- *Śliwińska Dorota - Członek komisji*

Komisja Rady Miejskiej w Czyżewie ds. skarg, wniosków i petycji:

- *Śliwińska Dorota - Przewodnicząca komisji*
- *Dąbrowska Bożena - Zastępca Przewodniczącej komisji*
- *Sienicka Barbara Zdzisława - Członek komisji*

W roku 2022 Rada Miejska obradowała na 8 sesjach. W ciągu całego roku podjęła 66 uchwały (roku 2021 podjęto 60 uchwał), z których zrealizowano 50, natomiast 10 jest w trakcie realizacji.

Wykaz uchwał Rady Miejskiej w Czyżewie podjętych w 2022 roku

LP.	Numer uchwały	Sprawa	Stan realizacji
1.	Nr XXVI/215/22	w sprawie funduszu sołeckiego	zrealizowana
2.	Nr XXVI/216/22	w sprawie wyznaczenia miejsca oraz ustalenia zasad prowadzenia handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników na terenie Gminy Czyżew	w trakcie realizacji
3.	Nr XXVI/217/22	w sprawie Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Czyżew w 2022 r.	zrealizowana
4.	Nr XXVI/218/22	w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie pomocy finansowej dla Województwa Podlaskiego na realizację zadania pn. „Remont chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej nr 690 w miejscowości Czyżew”	zrealizowana
5.	Nr XXVI/219/22	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnych umów dzierżawy nieruchomości z dotychczasowymi dzierżawcami, których przedmiotem są te same nieruchomości w trybie bezprzetargowym na czas oznaczony	zrealizowana
6.	Nr XXVI/220/22	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej na lata 2022-2025	zrealizowana
7.	Nr XXVI/221/22	w sprawie zmian w budżecie gminy na rok 2022	zrealizowana

8.	Nr XXVII/222/22	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej na lata 2022-2025	zrealizowana
9.	Nr XXVII/223/22	w sprawie zmian w budżecie gminy na rok 2022	zrealizowana
10.	Nr XXVII/224/22	w sprawie udzielenia dotacji celowej dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Czyżewie	zrealizowana
11.	Nr XXVII/225/22	w sprawie wyznaczenia miejsca oraz ustalenia zasad prowadzenia handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników na terenie Gminy Czyżew	zrealizowana
12.	Nr XXVII/226/22	w sprawie przekazania zadania do realizacji Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Czyżewie	zrealizowana
13.	Nr XXVIII/227/22	w sprawie przekazania zadania do realizacji Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Czyżewie	zrealizowana
14.	Nr XXVIII/228/22	w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych na terenie Gminy Czyżew	w trakcie realizacji
15.	Nr XXVIII/229/22	w sprawie sezonu kąpielowego oraz wykazu kąpielisk na terenie Gminy Czyżew w 2022 roku	zrealizowana
16.	Nr XXVIII/230/22	w sprawie projektu regulaminu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków	zrealizowana
17.	Nr XXVIII/231/22	w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Czyżew	w trakcie realizacji
18.	Nr XXVIII/232/22	w sprawie zaliczenia drogi wewnętrznej do kategorii dróg gminnych	zrealizowana
19.	Nr XXVIII/233/22	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy nieruchomości z dotychczasowym dzierżawcą, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość, w trybie bezprzetargowym na czas oznaczony	zrealizowana
20.	Nr XXVIII/234/22	w sprawie zatwierdzenia do realizacji projektu pt. "Aktywni i kreatywni seniorzy" finansowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020	w trakcie realizacji
21.	Nr XXVIII/235/22	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej na lata 2022-2025	zrealizowana
22.	Nr XXVIII/236/22	w sprawie zmian w budżecie gminy na rok 2022	zrealizowana
23.	Nr XXVIII/237/22	w sprawie udzielenia burmistrzowi wotum zaufania	zrealizowana
24.	Nr XXVIII/238/22	w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego i sprawozdania z wykonania budżetu gminy za 2021 r.	zrealizowana
25.	Nr XXVIII/239/22	w sprawie udzielenia absolutorium dla burmistrza z tytułu wykonania budżetu gminy za 2021 r.	zrealizowana
26.	Nr XXVIII/240/22	w sprawie na zawarcie umowy z operatorem na świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej na terenie Gminy Czyżew	zrealizowana
27.	Nr XXIX/241/22	w sprawie określenia średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Czyżew na rok szkolny 2022/2023	zrealizowana
28.	Nr XXIX/242/22	zmieniająca uchwałę w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Czyżew	zrealizowana
29.	Nr XXIX/243/22	w sprawie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Gminy Czyżew	w trakcie realizacji
30.	Nr XXIX/244/22	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej na lata 2022-2025	zrealizowana
31.	Nr XXIX/245/22	w sprawie zmian w budżecie gminy na rok 2022	zrealizowana
32.	Nr XXX/246/22	w sprawie ustalenia maksymalnych cen za usługi przewozowe, opłat dodatkowych oraz opłaty manipulacyjnej w publicznym transporcie zbiorowym o charakterze użyteczności publicznej, którego organizatorem jest Gmina Czyżew.	w trakcie realizacji
33.	Nr XXXI/247/22	w sprawie utworzenia związku powiatowo-gminnego pod nazwą	zrealizowana

		Związek Powiatowo-Gminny „Łomżyńskie Forum Samorządowe”	
34.	Nr XXXI/248/22	w sprawie przyjęcia Statutu Związku Powiatowo-Gminnego „Łomżyńskie Forum Samorządowe”.	zrealizowana
35.	Nr XXXI/249/22	w sprawie kontynuacji członkostwa Gminy Czyżew w Stowarzyszeniu Lokalna Grupa Działania „Brama na Podlasie”	zrealizowana
36.	Nr XXXI/250/22	zmieniająca uchwałę w sprawie regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez Gminę Czyżew	w trakcie realizacji
37.	Nr XXXI/251/22	zmieniająca uchwałę w sprawie tygodniowej liczby godzin obowiązkowego wymiaru zajęć pedagogom, psychologom, logopedom, nauczycielom terapii pedagogicznej i doradcom zawodowym w szkołach prowadzonych przez Gminę Czyżew	w trakcie realizacji
38.	Nr XXXI/252/22	w sprawie pozbawienia kategorii dróg gminnych poprzez wyłączenie ich z użytkowania jako dróg publicznych	zrealizowana
39.	Nr XXXI/253/22	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnych umów dzierżawy nieruchomości z dotychczasowymi dzierżawcami, których przedmiotem są te same nieruchomości w trybie bezprzetargowym na czas oznaczony	zrealizowana
40.	Nr XXXI/254/22	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej na lata 2022-2025	zrealizowana
41.	Nr XXXI/255/22	w sprawie zmian w budżecie gminy na rok 2022	zrealizowana
42.	Nr XXXII/256/22	w sprawie planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Czyżew na rok budżetowy 2023	w trakcie realizacji
43.	Nr XXXII/257/22	w sprawie programu współpracy Gminy Czyżew z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2023-2025	w trakcie realizacji
44.	Nr XXXII/258/22	w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Czyżew na lata 2023 – 2027	w trakcie realizacji
45.	Nr XXXII/259/22	w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości w trybie bezprzetargowym	zrealizowana
46.	Nr XXXII/260/22	w sprawie udzielenia dotacji celowej dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Dąbrowie Wielkiej	zrealizowana
47.	Nr XXXII/261/22	w sprawie udzielenia dotacji celowej dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Rosochatem Kościelnym	zrealizowana
48.	Nr XXXII/262/22	w sprawie stawek podatku od nieruchomości	w trakcie realizacji
49.	Nr XXXII/263/22	w sprawie stawek podatku od środków transportowych	w trakcie realizacji
50.	Nr XXXII/264/22	w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	zrealizowana
51.	Nr XXXII/265/22	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej na lata 2022-2025	zrealizowana
52.	Nr XXXII/266/22	w sprawie zmian w budżecie gminy na rok 2022	zrealizowana
53.	Nr XXXIII/267/22	w sprawie planu pracy rady miejskiej na 2023 r.	w trakcie realizacji
54.	Nr XXXIII/268/22	w sprawie planu pracy komisji rewizyjnej rady miejskiej na 2023 r.	w trakcie realizacji
55.	Nr XXXIII/269/22	w sprawie planów pracy komisji stałych rady miejskiej na 2023 r.	w trakcie realizacji
56.	Nr XXXIII/270/22	w sprawie uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Czyżew na lata 2023-2026 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2023-2026	w trakcie realizacji
57.	Nr XXXIII/271/22	w sprawie uchwalenia budżetu gminy na rok 2023	w trakcie realizacji
58.	Nr XXXIII/272/22	w sprawie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnień behawioralnych na rok 2023	w trakcie realizacji

59.	Nr XXXIII/273/22	zmieniająca uchwałę w sprawie zarządzenia poboru podatku rolnego, leśnego i od nieruchomości oraz niektórych innych należności pieniężnych gminy od osób fizycznych w drodze inkasa oraz wyznaczenia inkasentów i ustalenia wynagrodzenia za inkaso	w trakcie realizacji
60.	Nr XXXIII/274/22	zmieniająca uchwałę w sprawie zarządzenia poboru opłaty za gospodarowanie odpadami w drodze inkasa oraz wyznaczenia inkasentów i ustalenia wynagrodzenia za inkaso	w trakcie realizacji
61.	Nr XXXIII/275/22	zmieniająca uchwałę w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Czyżew	w trakcie realizacji
62.	Nr XXXIII/276/22	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy nieruchomości z dotychczasowym dzierżawcą, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość, w trybie bezprzetargowym na czas oznaczony	zrealizowana
63.	Nr XXXIII/277/22	zmieniająca uchwałę w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem jest Gmina Czyżew oraz warunków i zasad korzystania z tych przystanków	zrealizowana
64.	Nr XXXIII/278/22	zmieniająca uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie pomocy finansowej dla Powiatu Wysokomazowieckiego na realizację zadania pn. „Przebudowa drogi powiatowej Nr 2081B Rosochate Kościelne - Dąbrowa Wielka w lokalizacji: 0+012-3+312” współfinansowanego ze środków budżetu państwa w ramach Funduszu Dróg Samorządowych	zrealizowana
65.	Nr XXXIII/279/22	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej na lata 2022-2025	zrealizowana
66.	Nr XXXIII/280/22	w sprawie zmian w budżecie gminy na rok 2022	zrealizowana

Największa liczba podjętych w 2022 roku uchwał dotyczyła:

- sfery budżetowej – 18 uchwał,
- podatków i opłat lokalnych - 4 uchwały,
- gospodarki nieruchomościami – 9 uchwał

Plany i Programy – wykaz obowiązujących uchwał Rady Miejskiej w Czyżewie

stan na 31.12.2022 r.

L.p.	Numer uchwały	sprawa
Planowanie przestrzenne		
1.	Nr XXII/152/12 z dnia 3 października 2012 r. zm.: Nr XXIX/218/18 z dnia 26 stycznia 2018 r.	w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czyżew
2.	Nr VIII/42/07 z dnia 27 czerwca 2007r.,zm.:Nr XXVI/184/13 z dnia 15 marca 2013 r., Nr XXIV/238/14z dnia 31 stycznia 2014 r., Nr XXIX/219/18 z dnia 26 stycznia 2018 r.	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru miejscowości: Czyżew-osada oraz części obszarów przyległych miejscowości: Czyżew-Stacja, Czyżew-Siedliska, Czyżew- Ruś Wieś, Czyżew- Złote Jabłko, Czyżew-Chrapki, Czyżew-Sutki o Ołdaki Magna Brok,
3.	Nr XXVII/195/13 z dnia 25 kwietnia 2013 r.	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Czyżew – część I.

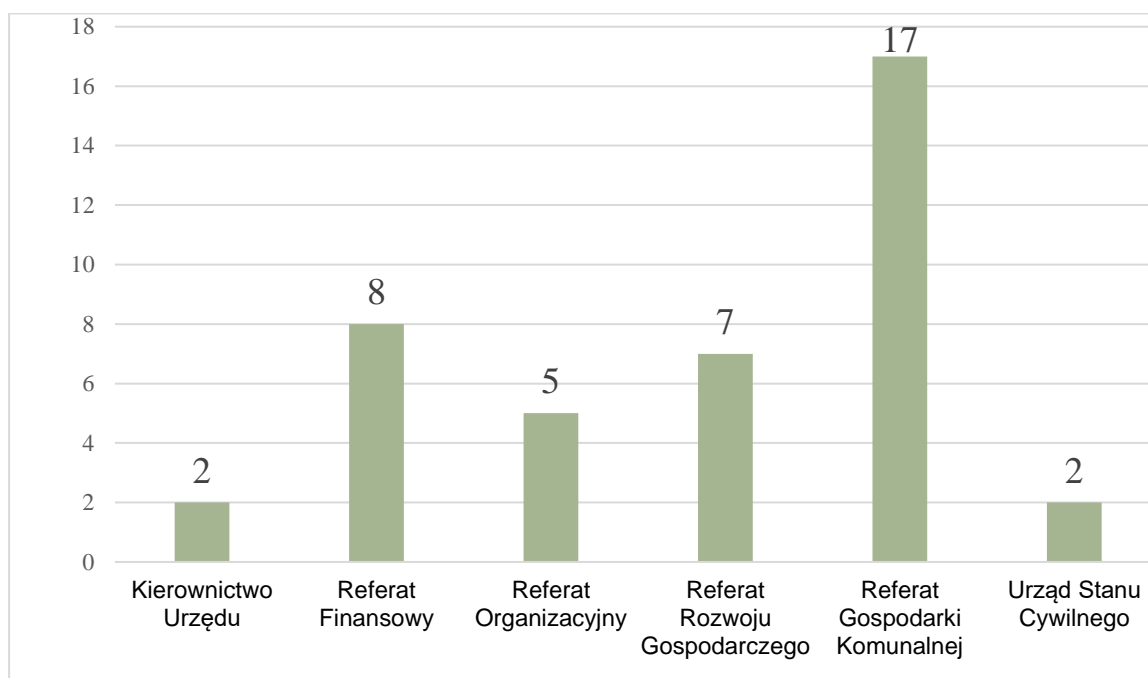
4.	Nr XXX/228/18 z dnia 6 marca 2018 r.	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu obszaru miejscowości Czyżew w rejonie ul. Zarzecze i ul. Zarębskiej
Rewitalizacja		
5.	Nr XXX/231/18 z dnia 6 marca 2018 r.	w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
Zabytki		
6.	Nr XIX/168/21 z dnia 11 maja 2021 r.	w sprawie przyjęcia Gminnego programu opieki nad zabytkami dla Gminy Czyżew na lata 2021-2024
Ochrona środowiska		
7.	Nr XVII/112/12 z dnia 22 marca 2012 r.	w sprawie aktualizacji Programu usuwania azbestu z terenu Gminy Czyżew na lata 2011-2032
8.	Nr XXXI/242/18 z dnia 29 marca 2018 r.	w sprawie przyjęcia Programu ochrony środowiska dla Gminy Czyżew na lata 2017-2020 z perspektywą do 2025 r.
Zaopatrzenie w wodę		
9.	Nr XVII/155/21 z dnia 16 lutego 2021 r.	w sprawie uchwalenia wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych
Mieszkania komunalne		
10.	Nr V/43/19 z dnia 15 marca 2019 r. zm.: Nr IX/65/19 z dnia 10 października 2019 r., Nr XIX/172/21 z dnia 11 maja 2021 r.,	w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Czyżew na lata 2018 – 2022
Edukacja		
11.	Nr V/33/15 z dnia 25 czerwca 2015 r. Nr XXIX/220/18, zm.: z dnia 26 stycznia 2018 r.	w sprawie Lokalnego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży
Organizacje pozarządowe		
12.	Nr X/81/19 z dnia 29 listopada 2019 r.	w sprawie Programu współpracy Gminy Czyżew z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2020-2022
Pomoc społeczna		
13.	Nr XVI/142/20 z dnia 21 grudnia 2020 r.	w sprawie Gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych na lata 2021-2027
14.	Nr XVI/143/20 z dnia 21 grudnia 2020 r.	w sprawie Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2021-2026
15.	Nr XVI/144/20 z dnia 21 grudnia 2020 r.	w sprawie Gminnego programu wspierania rodziny i pieczy zastępczej na lata 2021-2023
16.	Nr III/17/18 z dnia 19 grudnia 2018 r.	w sprawie uchwalenia gminnego wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023
Profilaktyka		
17.	Nr XXXIII/272/22 z dnia 20 grudnia 2022 r.	w sprawie Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2022.

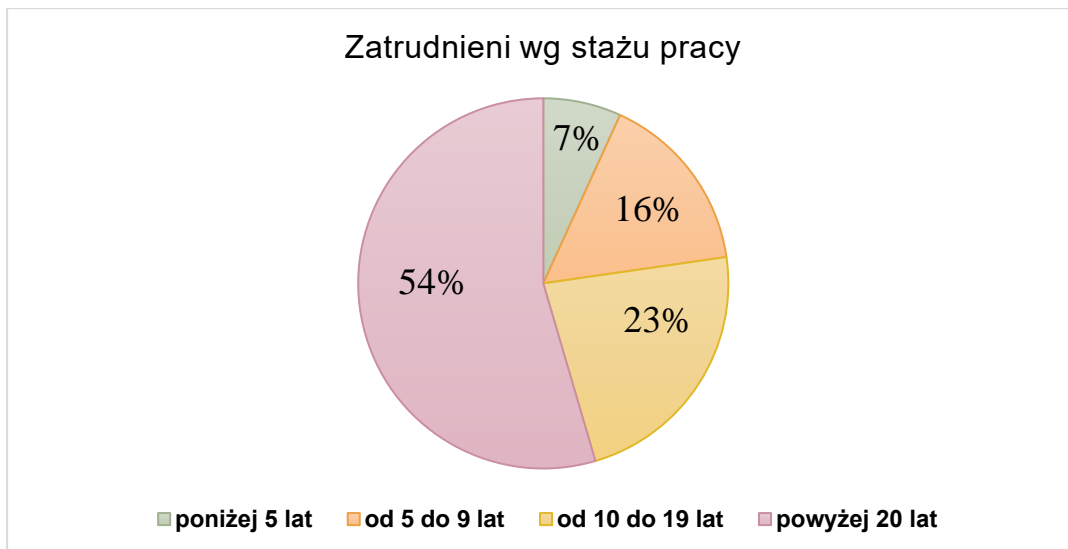
Zwierzęta		
18.	Nr XXVI/217/22 z dnia 24 lutego 2022 r.	w sprawie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Czyżew w 2022 r.

1.9. Urząd Miejski

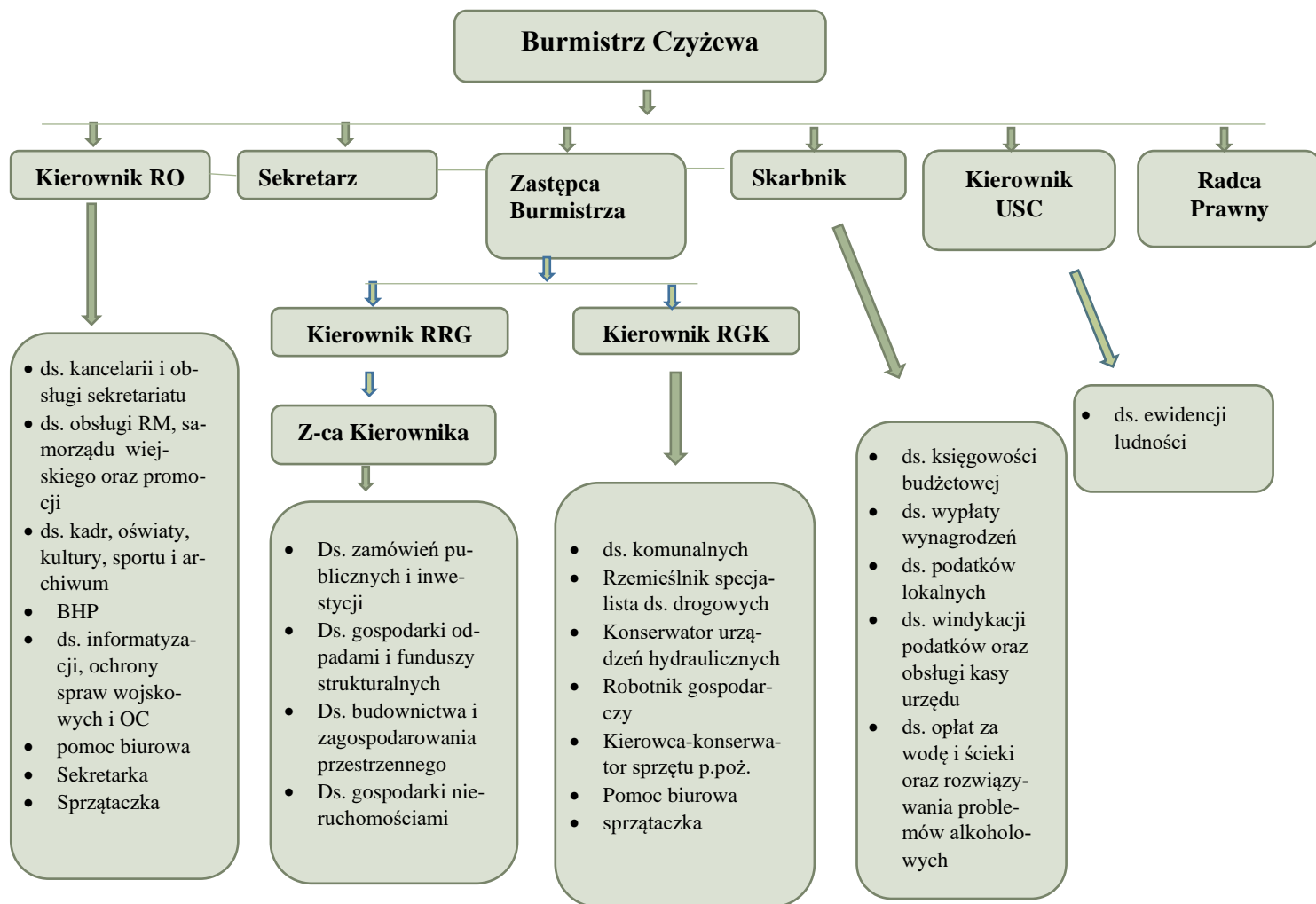
W Urzędzie Miejskim w Czyżewie stan zatrudnienia na dzień 31. 12. 2022 r. wynosił 41 osób, w tym 14 to stanowiska robotnicze. Zatrudnienie wg referatów przedstawia wykres:

- 1) Kierownictwo Urzędu – Burmistrz i Zastępca Burmistrza – 2 osoby
- 2) Referat finansowy – 8 osób
- 3) Referat organizacyjny – 5 osób (w tym 1 na urlopie związanym z rodzicielstwem):
4 stanowiska urzędnicze i 3 stanowiska obsługi
- 4) Referat rozwoju gospodarczego – 7 osób
- 5) Referat gospodarki komunalnej – 17 osób (3 stanowiska urzędnicze + 15 stanowisk robotniczych)
- 6) Urząd Stanu Cywilnego – 2 osoby

Schemat organizacyjny Urzędu Miejskiego w Czyżewie

1.10. Jednostki organizacyjne Gminy Czyżew

Jednostkami organizacyjnymi Gminy Czyżew są:

- Biblioteka Publiczna Gminy Czyżew
- Gminny Ośrodek Kultury w Czyżewie.
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czyżewie.
- Gminne Przedszkole w Czyżewie
- Szkoła Podstawowa im. Szarych Szeregów w Czyżewie
- Szkoła Podstawowa im. Św. Jana Pawła II w Rosochatem Kościelnym
- Szkoła Podstawowa w Dąbrowie Wielkiej

Szczegółowe sprawdzania z działalności każdej jednostki zawarte są w dalszej części raportu.

1.11. Sołectwa

Szczególną i coraz większą rolę w funkcjonowaniu samorządu pełną jednostki pomocnicze gminy, do których należą sołectwa. To dzięki zaangażowaniu osób w funkcjonowanie samorządu pomocniczego realizowane są zadania ogólnogminne oraz lokalne – wiejskie.

Struktura jednostek pomocniczych zbliżona jest do struktur gminy, w których funkcjonuje organ stanowiący w postaci zebrania wiejskiego oraz organ wykonawczy, czyli sołtys i rada sołecka.

Na terenie Gminy Czyżew utworzonych jest i funkcjonowało **46 sołectw**.

Wśród sprawujących funkcje sołtysów jest **10 kobiet i 36 mężczyzn**.

Osoby sprawujące funkcje sołtysa od ponad 30 lat: **Zdzisław Podbielski, Henryk Piętka, Stanisław Kamionowski i Mirosław Włostowski**.

WYKAZ SOŁTYSÓW			
GMINY CZYŻEW 2019-2024			
Lp.	Sołtys	Sołectwo	Liczba miesz- kańców
1.	Dmochowski Tadeusz	Brulino-Piwki, Brulino-Koski	162
2.	Kuczewski Franciszek	Czyżew-Chrapki	32
3.	Bartela Agnieszka	Czyżew-Ruś-Kolonia	82
4.	Góralczyk Dariusz	Czyżew-Ruś-Wieś	125
5.	Tymińska Agnieszka	Czyżew-Siedliska	104
6.	Ślepowrońska Marzanna	Czyżew-Sutki	157
7.	Włostowski Mirosław	Dąbrowa - Cherubiny	114
8.	Mościcki Andrzej	Dąbrowa - Kity	20
9.	Dąbrowski Adrian	Dąbrowa - Michalki	118
10.	Kutyłowska Agnieszka	Dąbrowa - Nowa Wieś	136

11.	Sienicki Sławomir	Dąbrowa - Szatanki	15
12.	Biały Zbigniew	Dąbrowa Wielka	105
13.	Tomczuk Stanisław	Dmochy-Glinki	111
14.	Malinowski Bogdan	Dmochy-Mrozy	65
15.	Piórkowska Marta	Dmochy-Rodzonki	109
16.	Dmochowski Grzegorz	Dmochy-Wochy	106
17.	Dmochowski Adam	Dmochy-Wypychy	41
18.	Pawęczuk Anna	Godlewo-Kolonia	53
19.	Kossykowski Jan	Godlewo-Piętaki	33
20.	Krystosiak Wiesław	Stokowo-Bućki, Jażwiny-Koczoty	59
21.	Szepietowski Sławomir	Kaczyn-Herbasy	102
22.	Kaczyński Wojciech	Kaczyn Stary	145
23.	Zawistowska Barbara	Krzczkowo- Gromadzyn	108
24.	Podbielski Zdzisław	Krzczkowo Mianowskie	150
25.	Walczuk Tomasz	Krzczkowo-Nowe Bieńki	88
26.	Godlewska Dorota	Krzczkowo-Stare Bieńki	25
27.	Drewnowski Józef	Krzczkowo-Szepielaki	45
28.	Nienałtowski Krzysztof	Michałow Wielkie	84
29.	Murawska Alicja	Oldaki-Magna Brok	106
30.	Kamianowski Stanisław	Rosochate Kościelne	354
31.	Jaźwiński Zenon	Rosochate Nartolty	57
32.	Jaźwiński Marek	Siennica-Klawy	42
33.	Godlewski Zdzisław	Siennica-Lipusy	50
34.	Dmochowski Mateusz	Siennica-Pietrasze	16
35.	Bogucki Józef	Siennica-Puziki	10
36.	Gnatowski Andrzej	Siennica-Szymanki	103
37.	Truskowski Piotr	Siennica-Święchy	52
38.	Kossykowski Stanisław	Stokowo-Szerszenie	38
39.	Piętka Henryk	Szulborze-Kozy	57
40.	Kalinowska Marzena	Świętek-Strumiany	49
41.	Kowalewski Wiesław	Zalesie Stare	61

42.	Kaczyński Tadeusz	Zalesie-Stefanowo	74
43.	Zaręba Jerzy	Zaręby-Bindugi	71
44.	Rawa Leonard	Zaręby-Góry Leśne	59
45.	Zaręba Krzysztof	Zaręby-Skórki	55
46.	Saniewski Zbigniew	Zaręby-Święchy	61
Ogółem wieś			3.765

2. Budżet gminy

2.1. Wykonanie budżetu

Budżet gminy na 2022 rok został uchwalony uchwałą Nr: XXV/209/21 Rady Miejskiej w Czyżewie z dnia 20 grudnia 2021 roku. Dochody budżetu planowano w wysokości 51.305.000,00 zł, a wydatki w kwocie 58.230.000,00 zł. W ciągu roku budżet był zmieniany Uchwałami Rady i Zarządzeniami Burmistrza : 31 razy.

Po zmianach na dzień 31.12.2022 r. plan dochodów wyniósł 54.623.549,18 zł, wykonanie 52.403.263,99 zł, co stanowi - 95,94% w stosunku do planu. Natomiast wydatki planowano w kwocie 57.848.549,18 zł, a wykonano 49.944.707,51 zł, co stanowi – 86,34%, do planu. Na dzień 31.12.2022 r. Gmina posiada zadłużenie w kwocie 350.000,00 zł, jest to pożyczka w WFOŚIGW. W 2022 r. Gmina Czyżew nie udzieliła żadnych poręczeń i gwarancji.

2.2. Dochody budżetowe

Poziom zmian dochodów budżetu gminy na przestrzeni pięciu lat został przedstawiony poniżej.

Tabela 1.1. Dochody planowanie i wykonane oraz procent wykonania (w zł).

Poszczególne lata	Plan dochodów	Dochody wykonane	%
2017	32 220 382,00	32 288 108,16	100,21
2018	34 617 000,00	33 269 321,13	96,11
2019	38 058 446,11	39 285 917,18	103,23
2020	38 011 372,86	42 650 904,16	112,21
2021	41.410.000,00	45.984.232,42	111,05
2022	54.623.549,18	52.403.263,99	95,94

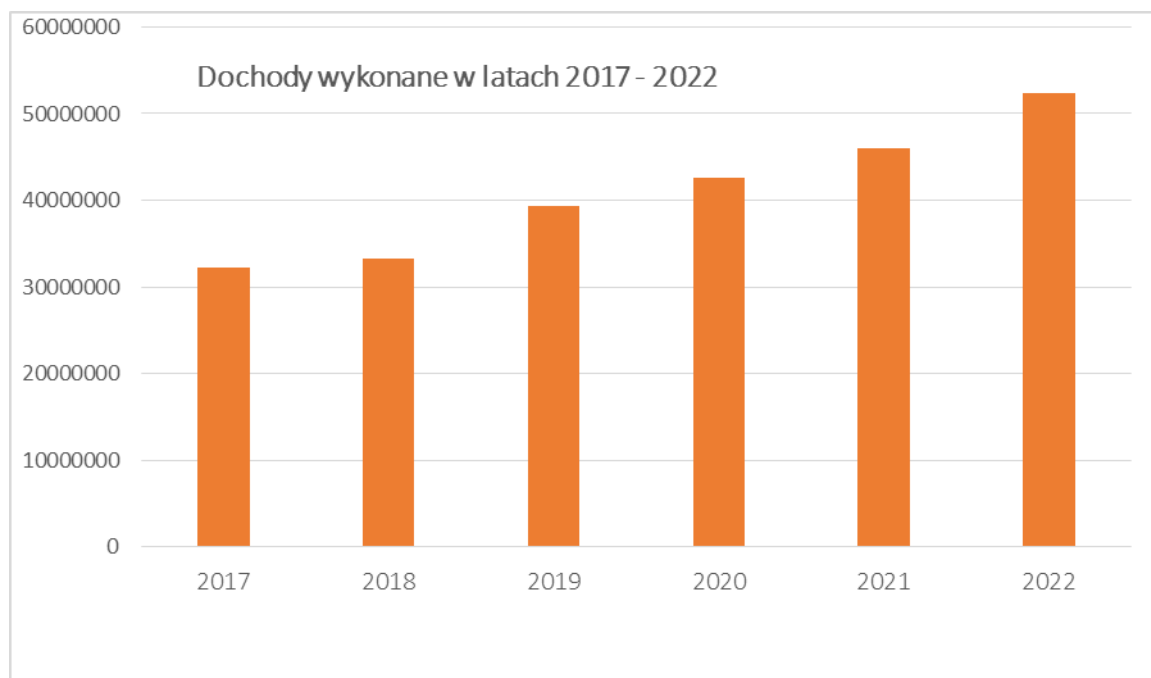

2.2.1 Wykonanie dochodów w roku 2022

Plan dochodów w roku 2022 został wykonany w sposób bardzo dobry.

Dochodami budżetu są: dochody własne, subwencje ogólne i wyrównawcze, udziały w podatku PIT, CIT, dotacje i środki pozyskane z innych źródeł.

Strukturę wykonania dochodów w budżecie gminy oraz poziom zmian na przestrzeni pięciu lat zostały przedstawione w tabeli nr 1.2 i nr 1.3.

W ostatnich pięciu latach struktura dochodów budżetowych gminy uległa korzystnym zmianom. W porównaniu z rokiem 2017 dochody wzrosły o 62,30%. **W porównaniu w rokiem 2021 dochody budżetowe w roku 2022 wzrosły o 13,96%**. Na powyższy wzrost w ostatnim roku złożyły się:

- zwiększenie dochodów budżetowych w dziale Rozliczenia różne – o 54,93%
- zwiększenie dochodów budżetowych w dziale Administracja publiczna – o 52,18%
- zwiększenie dochodów budżetowych w dziale Rodzina – o 17,43%;
- zwiększenie dochodów budżetowych w dziale Gospodarka komunalna i ochrona środowiska – o 12,77%
- zwiększenie dochodów budżetowych w dziale Leśnictwo – o 10,79%
- zwiększenie dochodów budżetowych w dziale Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem – o 10,25%
- zwiększenie dochodów budżetowych w dziale Rolnictwo i łowiectwo – o 5,87%

Tak korzystna relacja wynika ze skutecznego pozyskiwania środków z UE, co daje większe możliwości stymulowania wzrostu dochodów poprzez środki zewnętrzne.

Tabela 1.2. Struktura wykonanych dochodów w latach 2017-2022 (w zł).

Lp.	Treść	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1	Dochody własne	6 714 564,23	7 361 290,46	7 788 888,94	8 679 601,49	9.313.153,17	10.974.620,80
2	Subwencja ogólna i wyrównawcza	8 292 905,00	8 968 155,00	9 327 292,00	9 933 819,00	10.726.498,00	9.685.929,00
3	Udziały w podatku PIT, CIT	4 201 183,87	4 527 630,60	5 213 799,04	5 293 605,13	6.317.383,20	8.363.931,00
4	Dotacje	8 852 875,61	8 529 226,10	10 031 497,80	11 523 390,79	11.229.880,61	13.128.256,07
5	Środki pozyskane z innych źródeł	4 226 579,45	3 883 018,97	6 924 439,40	7 220 487,75	8.397.317,44	9.839.057,83
6	Środki z Funduszu Pomocy	-	-	-	-	-	411.496,29

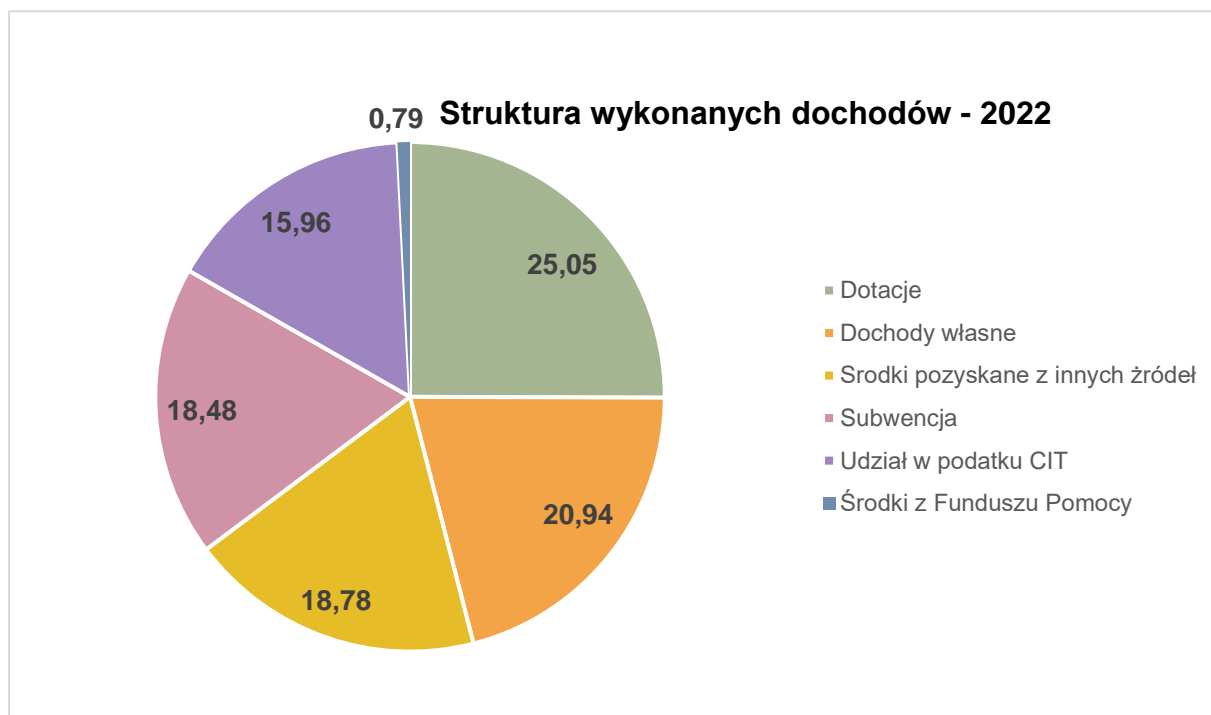

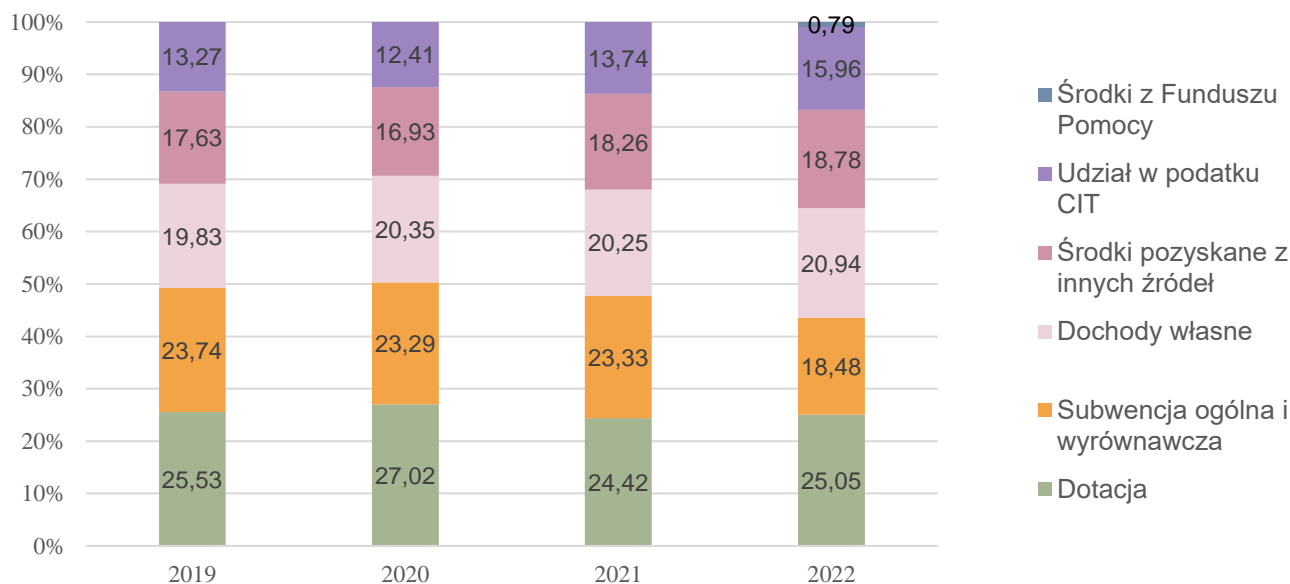
Tabela 1.3. Struktura wykonanych dochodów w latach 2017-2022 (w %).

Lp.	Treść	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1	Dochody własne	20,80	22,13	19,83	20,35	20,25	20,94

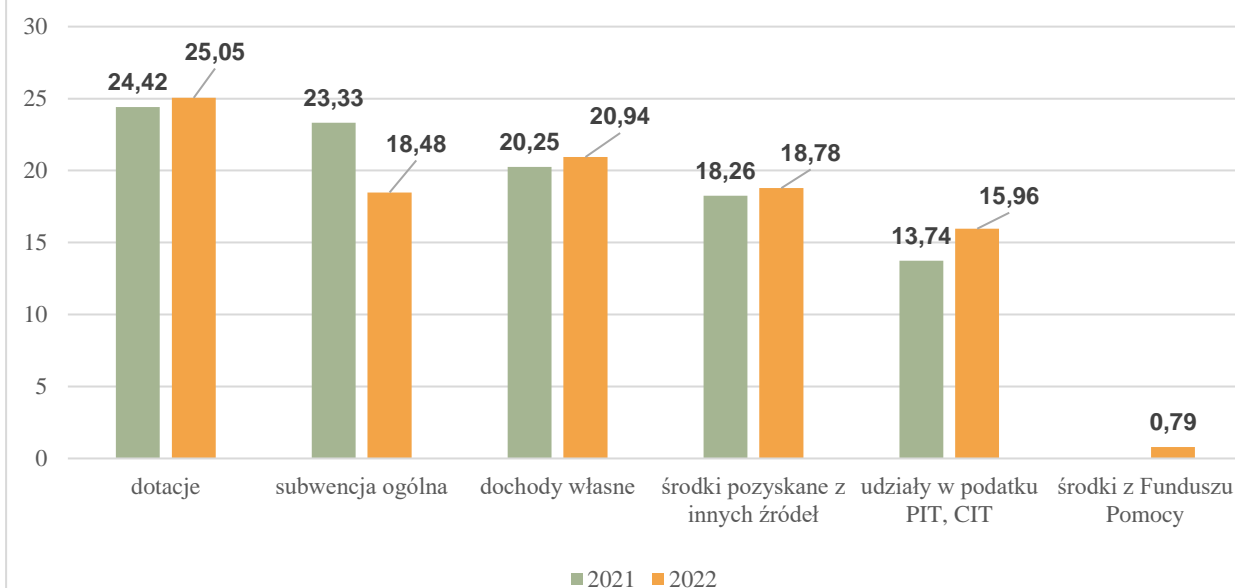

2	Subwencja ogólna i wyrównawcza	25,68	26,96	23,74	23,29	23,33	18,48
3	Udziały w podatku PIT, CIT	13,01	13,61	13,27	12,41	13,74	15,96
4	Dotacje	27,42	25,63	25,53	27,02	24,42	25,05
5	Środki pozyskane z innych źródeł	13,09	11,67	17,63	16,93	18,26	18,78
6	Środki z Funduszu Pomocy	-	-	-	-	-	0,79

Struktura wykonanych dochodów: porównanie 2019 - 2022

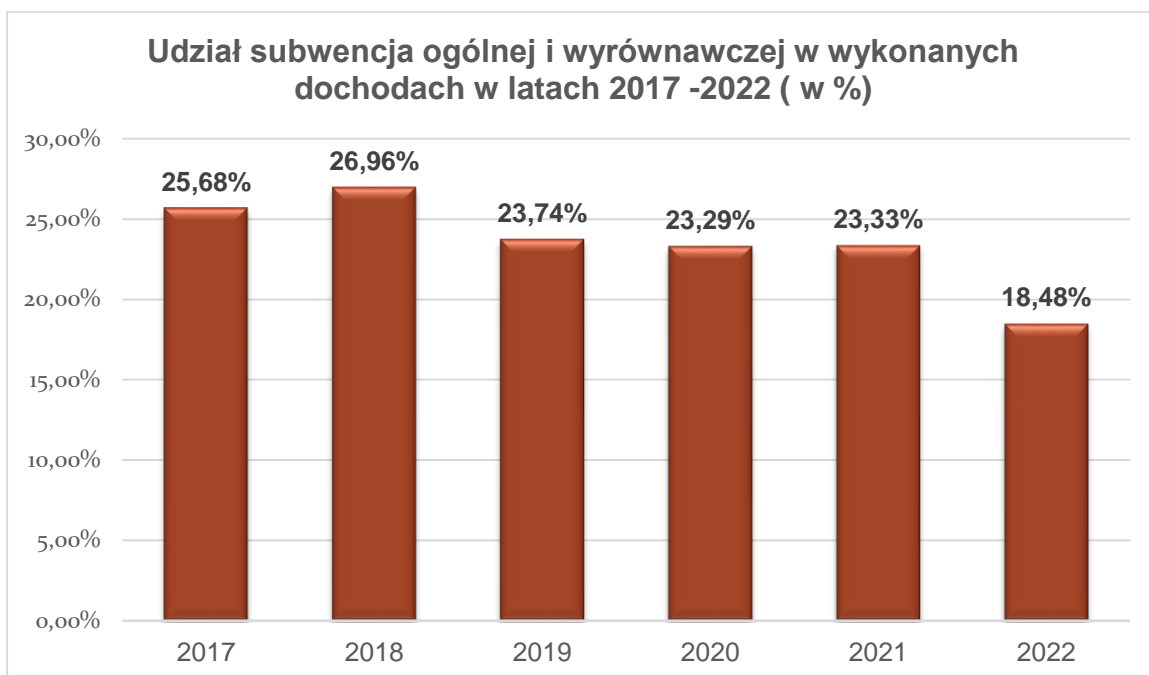
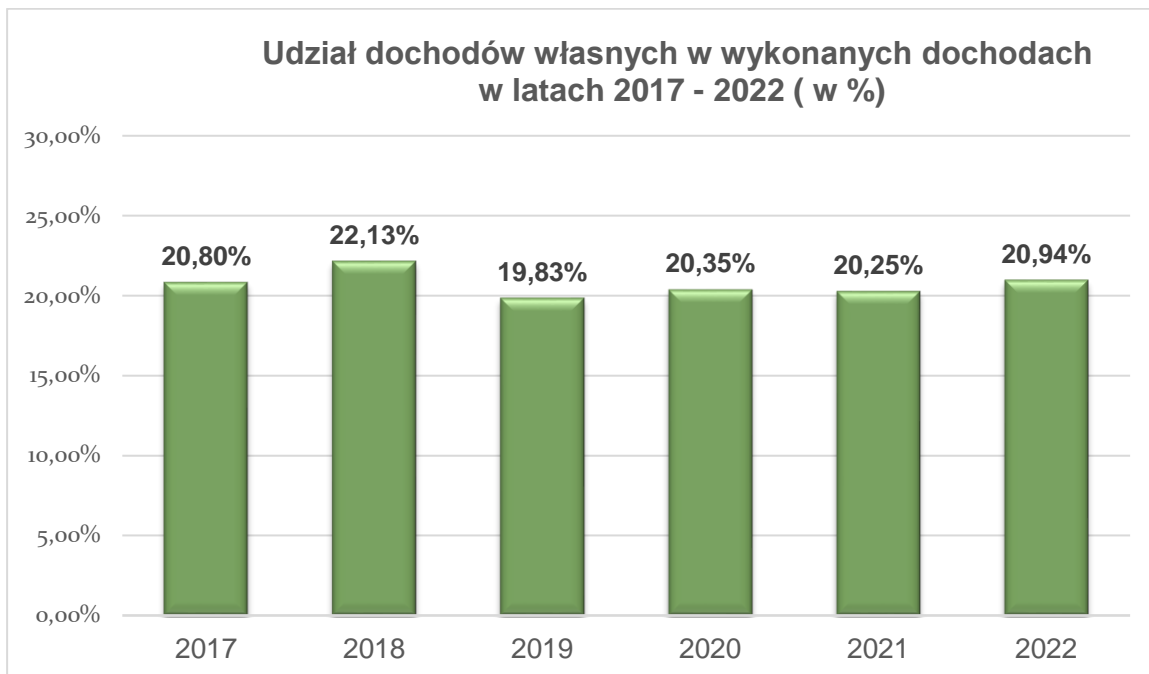

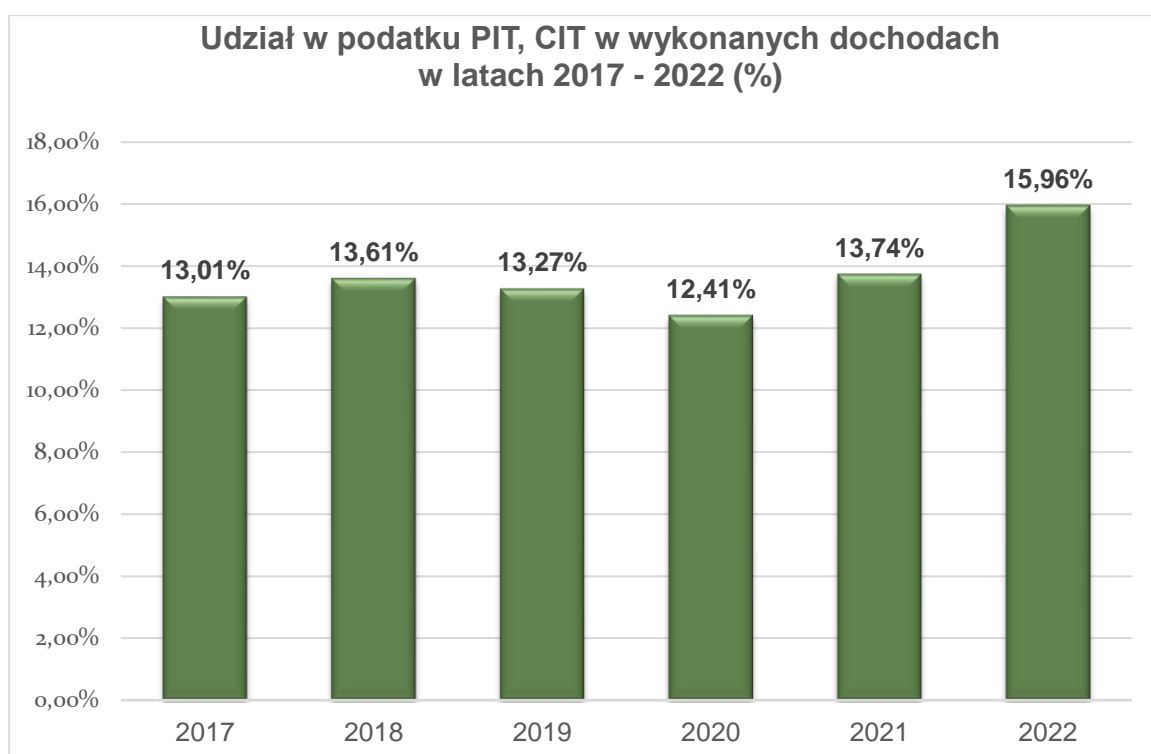
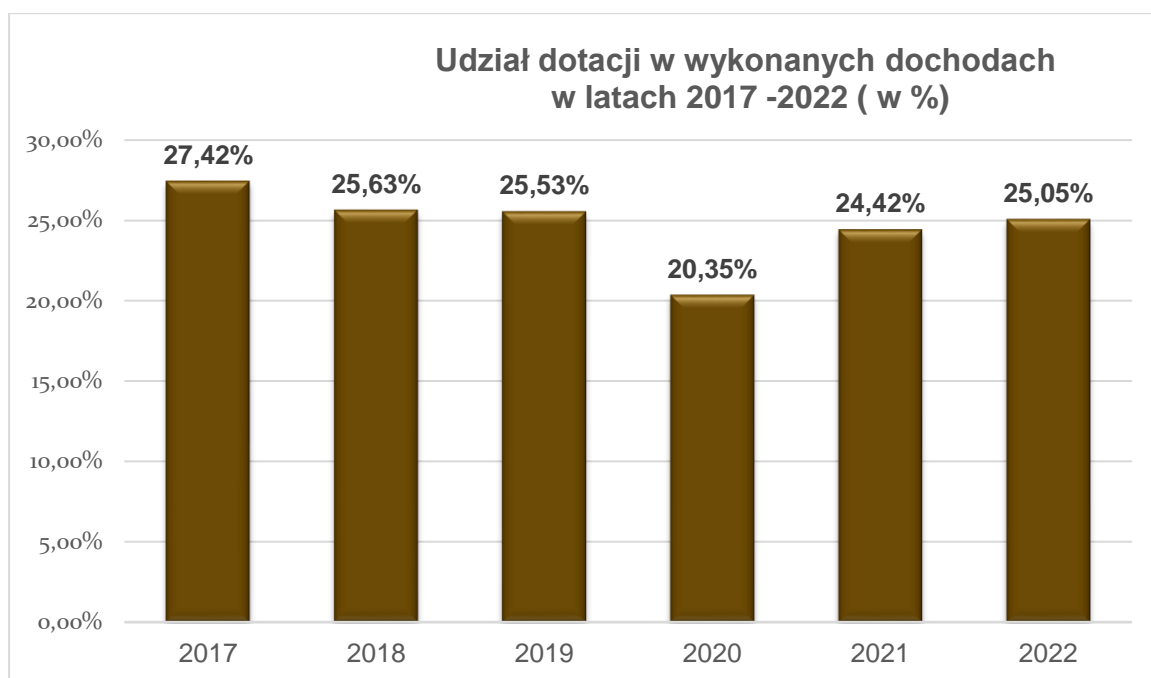
Struktura wykonania dochodów - porównanie 2021 - 2022

W porównaniu z rokiem 2021 w wykonanych dochodach zwiększył się udział środków pozyskanych z innych źródeł: z 18,26% na 18,78%, w podatku PIT, CIT – z 13,74% do 15,96% oraz w dochodach własnych: z 20,25% do 20,94 %. **Największy udział w dochodach gminy mają dotacje**, udział ten w 2022 r. wynosi **25,05 % dochodów wykonanych**, na kolejnym miejscu znalazły się dochody własne, środki pozyskane z innych źródeł, subwencja ogólna i wyrównawcza, udziały w PIT, CIT oraz środki z Funduszu Pomocy.

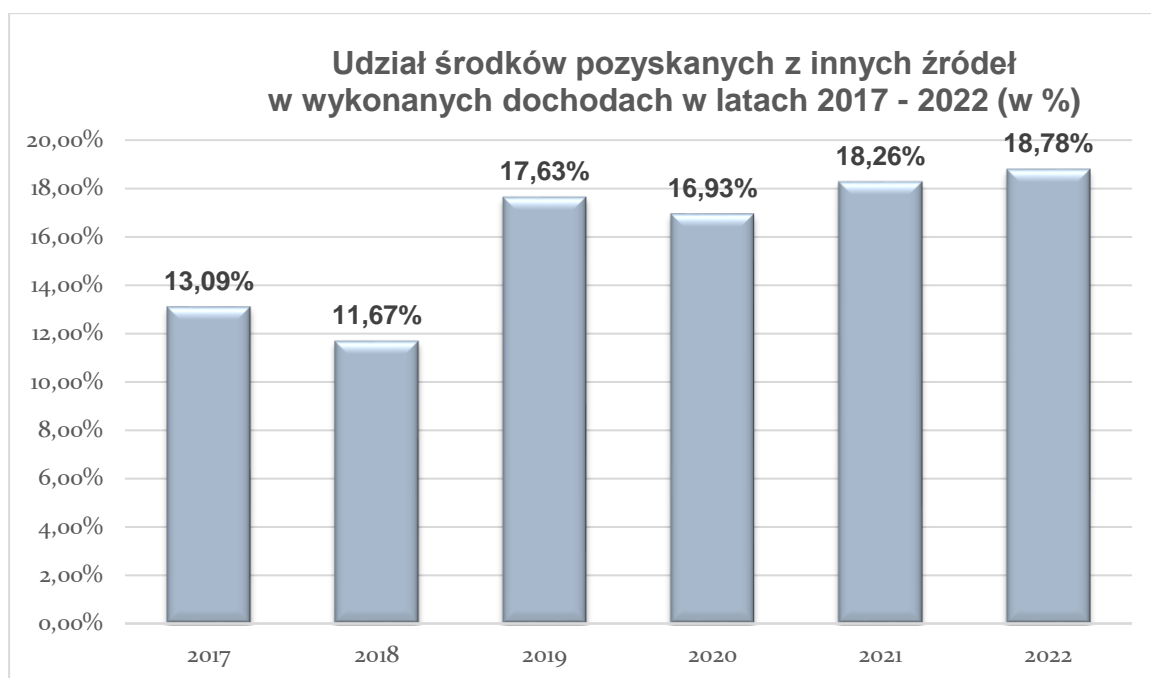

Tabela 1.4. Dochody budżetowe w poszczególnych działach w latach 2017-2022 (w zł).

L. p.	Treść	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1	Rolnictwo łowiectwo	744 172,68	746 679,66	1 152 684,43	1 220 368,29	1.230.540,18	1.680.552,23
2	Leśnictwo	1 997,72	1 996,75	2 007,16	2 223,85	2.227,28	3.037,40
3	Wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz i wodę	1 046 672,67	1 113 935,72	1 206 336,99	1 278 996,94	1.314.145,31	1.419.949,84
4	Transport i łączność	3 842 609,65	2 012 775,69	4 399 583,14	1 189 253,32	4.502.924,02	307.504,35
5	Gospodarka mieszkaniowa	463 470,94	689 626,15	604 953,84	332 494,85	903.760,91	5.826.286,65
6	Działalność usługowa	0,00	0,00	0,00	0,00	27 400,00	189.540,00
7	Administracja publiczna	72 435,78	111 483,86	62 508,55	95 126,00	83 183,00	63.153,02
8	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrona prawa oraz sądownictwa	1 336,00	60 844,54	58 980,70	50 139,00	4 842,00	1.327,00
9	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	9 265,62	72 681,09	25 000,00	25 000,00	18 000,00	15.000,00

10	Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	8 224 831,21	8 630 633,98	9 596 118,35	10 579 246,78	11 302 476,71	13.733.951,43
11	Różne rozliczenia	8 401 120,01	9 036 385,98	9 361 134,38	14 502 951,14	14 022 503,68	10.337.211,66
12	Oświata i wychowanie	762 091,25	832 868,09	773 032,99	607 928,49	1 007 781, 68	1.528.800,44
13	Ochrona zdrowia	0,00	0,00	0,00	0,00	10 072,00	0,00
14	Pomoc społeczna	312 290,81	462 028,59	644 579,97	490 736,63	582 019,71	2.421.531.58
15	Pozostała działalność						5.719.311,98
16	Edukacyjna opieka wychowawcza	62 074,00	96 613,00	69 964,06	59 408,00	36 275,00	41.557,00
17	Rodzina	7 303 582,45	6 967 462,13	8 111 712,21	9 525 986,07	9 149 727,84	4.980.514,25
18	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 040 157,37	1 333 305,90	2 361 068,01	2 662 672,73	1 786 353,10	4.108.440,41
19	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	0,00	500 000,00	300 000,00	28 372, 07	0,00	21.647,58
20	Kultura fizyczna	0,00	600 000,00	556 252,40	0,00	0,00	3.947,17
RAZEM		32 288 108,16	33 269 321,13	39 285 917,18	42 650 904,16	45 984 232,42	52.403.263,99

W ostatnich pięciu latach struktura dochodów budżetowych gminy uległa korzystnym zmianom. Taka korzystna relacja wynika z możliwości pozyskiwania środków z budżetu państwa, co daje więcej możliwości stymulowania wzrostu dochodów poprzez środki zewnętrzne.

2.3. Wydatki budżetowe

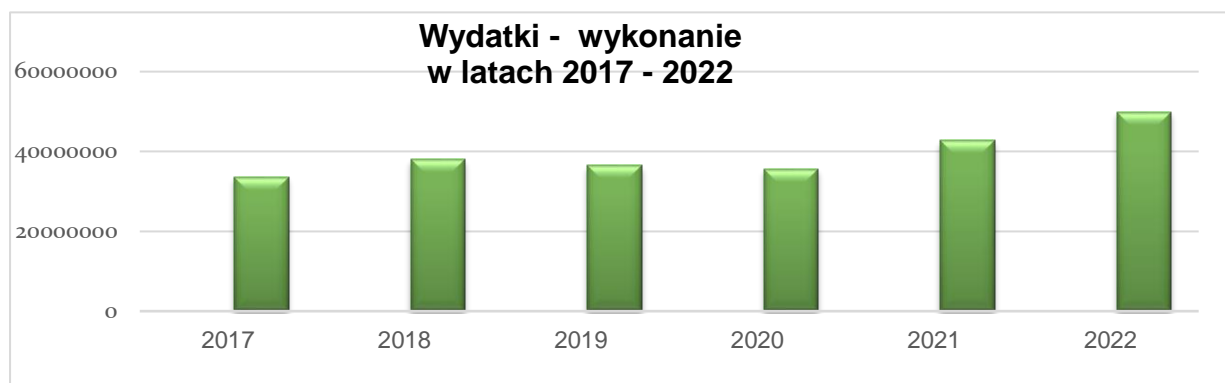
Dynamika wydatków, czyli ich procentowa zmiana w stosunku do poprzedniego roku została przedstawiona w tabeli nr: 2.1.

Wydatki budżetowe w roku 2022 wyniosły ogółem **49.944.707,51 zł**. W ostatnich sześciu latach wydatki budżetowe wzrosły o 48,59%. Jedną z przyczyn jest wprowadzenie rządowego programu Rodzina 500+, stanowiącego w 2022 r. kwotę w wysokości 7 141 839,72 zł.

Tabela 2.1. Wydatki planowanie i wykonane oraz procent wykonania (w zł).

Poszczególne lata	Plan wydatków	Wydatki wykonane	% wykonania
2017	35 620 382,00	33 613 342,97	94,37
2018	40 750 000,00	37 935 584,96	93,09
2019	38 701 360,00	36 542 609,51	94,42
2020	38 671 652,79	35 627 053,41	92,13
2021	46.839.130,68	42.714.000,47	91,19
2022	57.848.549,18	49.944.707,51	86,34

2.3.1. Wykonanie wydatków budżetowych w latach 2017 -2022

Tabela 2.2. Wydatki inwestycyjne na przestrzeni lat 2017 – 2022 (w zł) oraz udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach budżetowych (w%)

ROK	Wydatki ogółem	Wydatki inwestycyjne	Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach budżetowych (w%)
2017	33 613 342,97	11 015 399,45	32,77
2018	37 935 584,96	14 742 996,18	38,86
2019	36 542 609,51	10 573 990,73	28,94
2020	35 627 053,41	5 956 837,79	16,72

2021	42.714.000,47	12 412 688,53	29,06
2022	49.944.707,51	13 822 268,60	27,68

W porównaniu do roku 2020 wydatki inwestycyjne wzrosły o 132%. Poziom wydatków inwestycyjnych finansowanych z budżetu gminy wyniósł w roku 2022 27,68%. Działalność inwestycyjna ukierunkowana była nie tylko na rozbudowę infrastruktury drogowej, wodociągowo – kanalizacyjnej, infrastruktury technicznej, ale też na infrastrukturę społeczną.

Wydatki inwestycyjne gminy były realizowane przede wszystkim dzięki pozyskiwaniu środków Unii Europejskiej, dotacji z budżetu państwa. Korzystanie z dofinansowania ze środków unijnych, a także krajowych wymaga jednak posiadania w określonych kwotach własnych środków gminy. Wysoki udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem świadczy o dużej samodzielności finansowej.

Poziom wydatków inwestycyjnych finansowanych z budżetu gminy w latach 2017-2022 stanowił kolejno 32,77%, 38,86% , 28,94 % , 16,72% , 29,06 % oraz 27,68% wydatków wykonanych, co w porównaniu z wieloma gminami o podobnym charakterze jest wielkością znaczącą.

Taki odsetek ogółu wydatków przeznaczonych na inwestycje świadczy o perspektywnym charakterze budżetu gminy oraz wskazuje na prorozwojowy charakter gminy.

Tabela 2.3. Wydatki bieżące na przestrzeni lat 2017-2022 (w zł) oraz procent wykonania

Poziom wydatków bieżących w porównaniu do całkowitych wydatków budżetowych gminy przedstawia tabela nr: 2.3.

ROK	Wydatki ogółem	Wydatki bieżące	Udział wydatków bieżących w wydatkach budżetowych w %
2017	33 613 342,97	22 597 943,52	67,23
2018	37 935 584,96	23 192 588,78	61,14
2019	36 542 609,51	25 968 618,78	71,06
2020	35 627 053,41	29 670 215,62	83,00
2021	42.714.000,47	30.302.660,13	70,94
2022	49.944.707,51	36.122.438,91	72,32

W strukturze wydatków bieżących największą część stanowią wydatki na finansowanie edukacji, pomocy społecznej i rodziny. Gmina ponosi również wydatki bieżące w zakresie gospodarki komunalnej, która obejmuje m.in. utrzymanie dróg, oświetlenie ulic, gospodarowanie odpadami, utrzymanie gospodarki wodno-ściekowej, gospodarkę mieszkaniową, ochronę środowiska, utrzymanie zieleni.

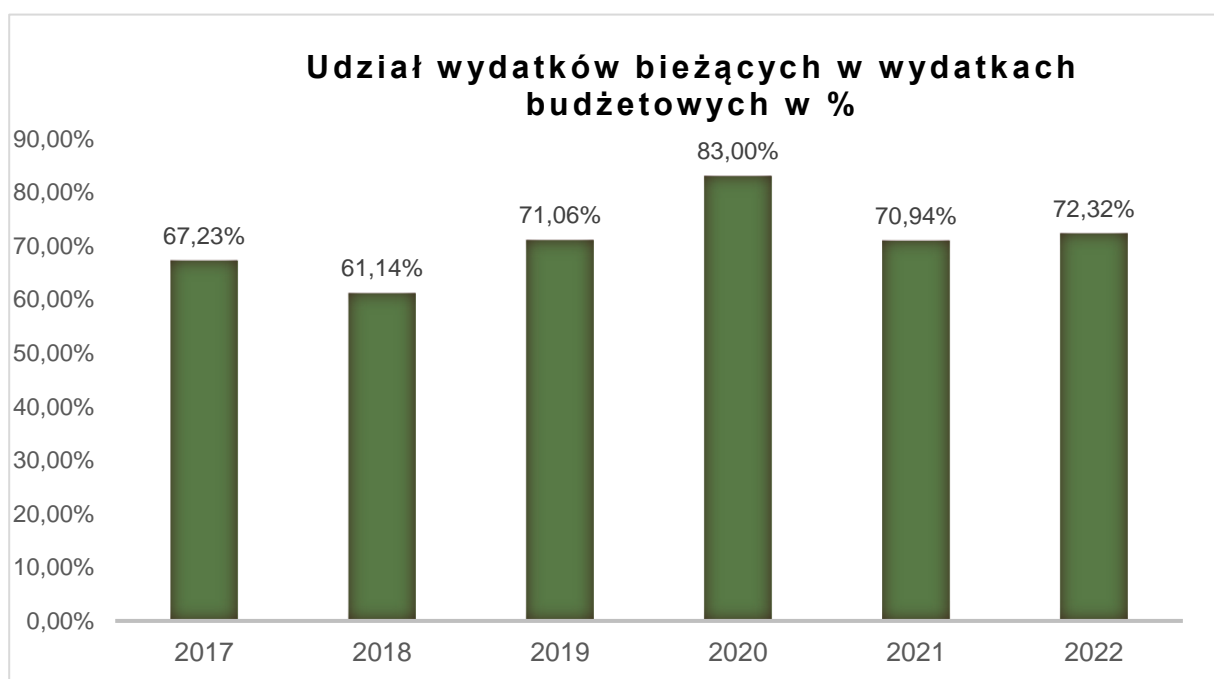

Tabela 2.4. Wydatki budżetowe w poszczególnych działach w latach 2017-2022 (w zł).

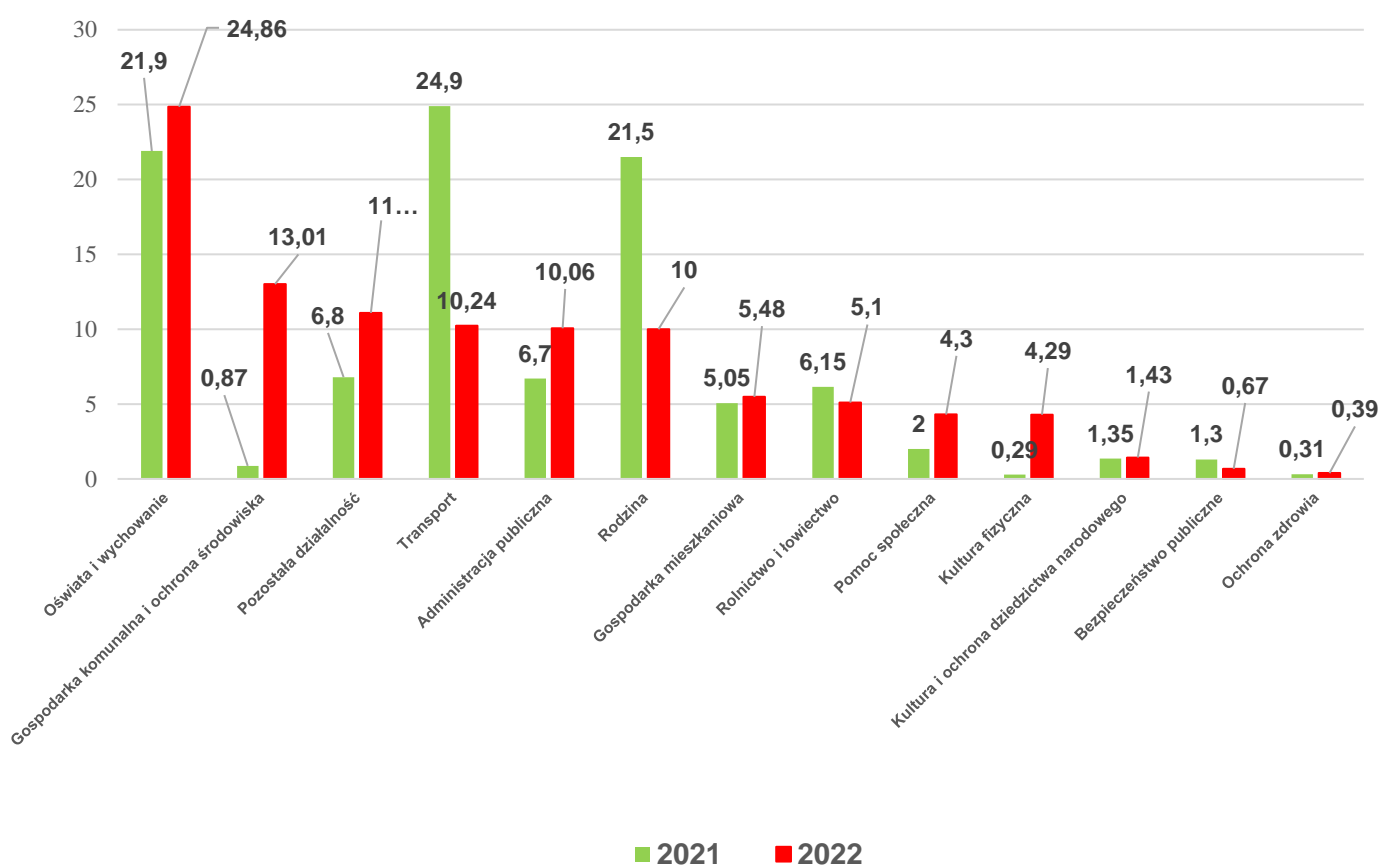
Lp.	Treść	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1	Rolnictwo łowiectwo	1 709 974,53	1 347 989,91	1 794 344,90	1 916 832,88	2.628.786,83	2.545.032,73
2	Transport i łączność	10 335 998,47	8 558 771,60	6 565 657,30	7 513 929,68	10.641.610,05	5.115.929,73
3	Gospodarka mieszkaniowa	296 530,10	260 911,88	236 170,37	224 450,64	2.158.891,82	2.736.081,60
4	Działalność usługowa	103 640,75	47 985,87	10 980,00	11 600,00	36.960,00	12.600,00
5	Informatyka	0,00	0,00	0,00	3 542,40	14.169,60	34.902,88
6	Administracja publiczna	2 432 655,99	2 590 723,28	2 651 492,37	2 609 123,73	2.879.148,24	4.404.882,20
7	Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrona prawa oraz sądownictwa	1 336,00	60 844,54	58 980,70	50 139,00	4.842,00	1.327,00
8	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	223 976,26	271 549,56	264 425,80	260 492,73	575.756,78	332.706,99
9	Obsługa długu publicznego	0,00	1 011,01	10 492,72	24 459,85	17.001,36	14.454,18
10	Oświata i wychowanie	7 167 668,72	7 735 976,87	8 508 612,98	8 158 068,66	9.354.611,75	12.417.956,94
11	Ochrona zdrowia	79 422,98	252 893,58	107 771,45	112 134,99	131.316,13	192.799,14
12	Pomoc społeczna	547 664,74	740 360,80	882 159,55	726 717,41	856.886,90	2.146.556,62
13	Pozostała działalność						5.538.370,89
14	Edukacyjna opieka wychowawcza	354 041,93	401 337,77	291 801,44	250 686,95	246.628,37	69.752,50
15	Rodzina	7 369 850,41	7 058 710,67	8 166 183,30	9 582 955,62	9.184.289,15	5.025.990,67
16	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2 192 408,02	3 149 923,59	4 909 454,17	3 519 406,42	3 278 681,30	6.499.027,08
17	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	666 236,00	2 553 921,56	1 529 719,41	558 381,76	578 278,12	712.395,88
18	Kultura fizyczna	131 938,07	2 902 672,47	554 363,05	104 139,69	126 142,07	2.143.940,48
RAZEM		33 613 342,97	37 935 584,96	36 542 609,51	35 627 053,41	42 714 000,47	49 944 707,51

W porównaniu z rokiem 2021 zwiększył się znacznie w wydatkach budżetowych udział wydatków na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska (o 12,14%), kulturę fizyczną (o 4%) i oświatę (o 2,96%). Zmniejszyły się zaś m. in. wydatki na transport (o 14,66%), rodzinę (o 11,5%).

Wydatki są odzwierciedleniem realizacji zadań wykonywanych przez gminę. W wielkości poszczególnych rodzajów wydatków znajdują odbicie kierunki i zakres zadań powierzonych gminie do wykonania.

Porównanie struktury wydatków budżetowych 2021 - 2022 w %

Budżet gminy w latach 2017-2022 był realizowany w sposób optymalny do istniejących możliwości. W realizowanych działaniach gospodarczych starano się w sposób możliwy do istniejących funduszy realizować potrzeby społeczności gminy. Udało się zrealizować szereg inwestycji i remontów. Przy realizacji budżetu dołożono wszelkich starań celem uzyskania jak największych dochodów, natomiast wydatki dokonywane były przy zachowaniu ich celowości, legalności, rzetelności i oszczędności w gospodarowaniu środkami publicznymi.

2.4. Zadłużenie gminy

Podstawowym celem polityki długu jest zaspokojenie potrzeb pożyczkowych gminy oraz minimalizowanie kosztów, obsługi zadłużenia. Zaciąganie pożyczek, kredytów jest niezbędne do sfinansowania zamierzeń rozwojowych.

2.4.1 Zadłużenie gminy w latach 2017 - 2022

Tabela 3.1. Kwota długu i obsługa długu w latach 2017-2022 (w zł.)

L p.	Treść	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1	Kwota długu gminy w zł.	0,00	232 086,11	875 000,00	700 000,00	525 000,00	350 000,00
2	Obsługa długu w zł.	0,00	1 011,01	10 492,72	24 459,85	17 001,36	14 454,18

W roku 2018 gmina podpisała z WFOŚiGW umowę pożyczki na kwotę 875.000,00 zł, na dofinansowanie kosztów zadania „Poprawa gospodarki wodno-ściekowej”, z czego na dzień 31.12.2019 r. wykorzystano kwotę 875.000,00 zł. W roku 2022 gmina na spłatę długu przeznaczyła 175 000,00 zł. oraz 14 454,18 na spłatę odsetek. Zobowiązania Gminy Czyżew wobec WFOŚiGW wynosiły na dzień 31. 12. 2022 r. 350 000,00 zł. Całkowitą spłatę zaplanowano na rok 2024.

Przeprowadzona analiza na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu gminy Czyżew za lata 2015-2020 obrazuje **stabilną sytuację finansową gminy**.

Szczegółowe sprawozdanie Burmistrza z wykonania budżetu Gminy Czyżew za 2022 r. tj. Zarządzenie nr 497/23 z dnia 20 marca 2023 roku opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego Czyżew (BIP).

3. Inwestycje

3.1. Zadania i zakupy inwestycyjne w 2022 r.

3.1.1. Zadania inwestycyjne

Na zadania inwestycyjne w 2022 r. wydatkowano kwotę **13 822 268,60 zł**, co stanowi 27,68 % wszystkich wydatków budżetowych. Najwięcej wydatkowano na budowę i przebudowę dróg i ulic – łącznie ponad 7 mln zł - **7.367.585,23 zł**. **W porównaniu z rokiem 2021 udział wydatków inwestycyjnych w wykonanych wydatkach wzrósł o 12,34 %**

Zrealizowane w 2022 roku zadania inwestycyjne:

- Rozbudowa drogi gminnej w Czyżewie: ul. Apoznańskich z sięgaczem wraz z infrastrukturą techniczną o długości 664,00 m, szerokości nawierzchni bitumicznej 6,00 m, szerokość chodnika zmienna 2,50 m
- Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w obrębie Sienica Gizy na działkach nr: 93, 87/2,88/1,88/2
- Dokumentacja projektowa dróg gminnych
- Rozbudowa sieci wodociągowej na ul. Apoznańskich w Czyżewie
- Rozbudowa kanalizacji sanitarnej na ul. Apoznańskich w Czyżewie
- Dokumentacja projektowa : rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w gminie Czyżew

Do innych ważniejszych zadań, które zrealizowano w roku 2022 należą:

- Budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego z niezbędną infrastrukturą techniczną w Czyżewie przy ul. Przemysłowej
- Budowa linii oświetlenia ulicznego na ul. Apoznańskich w miejscowości Czyżew
- Urządzenie terenów rekreacyjnych w miejscowości Czyżew nad zalewem
- Modernizacja placu zabaw w miejscowości Kaczyn Herbasy
- Wyposażenie świetlicy wiejskiej w Dąbrowie Wielkiej
- Urządzenie terenów rekreacyjnych w miejscowości Dmochy Glinki
- Budowa obiektu sportowego w Rosochatem Kościelnem
- Budowa przedszkola miejsko gminnego w Czyżewie

W 2022 r. na zakupy inwestycyjne wydatkowano kwotę 88.658,01 zł, na potrzeby gospodarki komunalnej. Jest to następujący sprzęt:

- kosiarka samojezdna John Deere X350R na potrzeby koszenia trawników zieleni : 25.958,01 zł,
- równiarka samojezdna DZ-122A rok produkcji 1986 : 35.640,00 zł.

Oprócz sprzętu do gospodarki komunalnej zakupiono dwa rowerki wodne 4-osobowe model „CABRIO” i model „FLAMING”, które będą użytkowane nad zalewem w Czyżewie za kwotę 27.060,00 zł.

Poniżej przedstawiono szczegółowo wszystkie inwestycje zrealizowane w roku 2022:

1. Przebudowa dróg gminnych

W 2022 r. wykonano przebudowę wielu dróg i ulic oraz sporządzono niezbędną dokumentację na łączną wartość **3.321.436,63 zł**.

1) Rozbudowa drogi gminnej w Czyżewie : ul. Apoznańskich z sięgaczem wraz z infrastrukturą techniczną: o długości 664,00 m, szerokości nawierzchni bitumicznej 6,00 m, szerokość chodnika zmienna 2,50 m

Zadanie obejmowało rozbudowę drogi gminnej ul. Apoznańskich w Czyżewie polegającą na wykonaniu :

- nawierzchni asfaltowej wraz z podbudową o powierzchni 3.358,00 m²;
- nawierzchni jezdni oraz chodnika z betonowej kostki brukowej o powierzchni 2.238,25m²,
- sieci kanalizacji deszczowej o długości 863,10 mb,
- kanału technologicznego,
- sieci teletechnicznej,

Inwestycja realizowana była ze środków własnych gminy oraz środków pozyskanych z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

- Wartość zadania - 2.637.159,16 zł w tym:
- Źródła finansowania:
 - Środki pozyskane z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg - 1.113.910,35 zł
 - Środki własne Gminy - 1.523.248,81 zł

W 2022 r. wydatkowano kwotę **2.636.059,16 zł**. Kwotę 1.100,00 zł, wydatkowano w 2021 r. na tablice informacyjną.

2) Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w obrębie Sienica Gizy na działkach nr: 93, 87/2,88/1,88/2: o długości 2,1582 km, szerokości nawierzchni żwirowej zmiennej od 5,00 m do 11,00 m

- Wartość zadania - 578.672,57 zł
- Źródła finansowania
 - Środki pozyskane z budżetu Województwa Podlaskiego - 102.089,00 zł
 - Środki pozyskane z Urzędu Marszałkowskiego - 10.511,00 zł
 - Środki własne Gminy - 466.072,57 zł

W 2022 r. wydatkowano kwotę **578.672,57 zł**.

3) Dokumentacja projektowa dróg gminnych

Wykonano dokumentację techniczną na przebudowę i utwardzenie następujących dróg i ulic za łączną kwotę **106.704,90 zł** w tym:

- przebudowa drogi gminnej nr: 107984 B Kaczyn Stary -Kaczyn Herbasy : 23.159,92 zł,

- przebudowa drogi gminnej nr 108016B ul. Okrężna , ul. Niepodległości, ul. Wesoła w Czyżewie : 42.435,00 zł,
- przebudowa drogi gminnej w miejscowości Rosochate Kościelne : 1.750,00 zł,
- rozbudowa i przebudowa drogi gminnej ul. Niepodległości w Czyżewie, wraz z budową i przebudową infrastruktury technicznej : 9.840,00 zł,
- budowa drogi gminnej łączącej ul. Klonową z ul. Przemysłową w Czyżewie wraz z budową i przebudową infrastruktury technicznej : 14.760,00 zł,
- wykonanie programu funkcjonalno-użytkowego: poprawa bezpieczeństwa ruchu pieszych poprzez budowę przejścia dla pieszych wraz z oświetleniem oraz nawierzchnią drogi w obszarach oddziaływania na ul. Niepodległości w Czyżewie : 14.759,98 zł.

2. Uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Czyżew

W 2022 r. na inwestycje dotyczące uregulowania gospodarki wodno- ściekowej wydatkowano kwotę **1.942.710,18 zł** na następujące zadania:

1) Rozbudowa sieci wodociągowej na ul. Apoznańskich w Czyżewie

W ramach inwestycji wykonano sieć wodociągowa z rur PE fi 110 mm: o długości 642,0 mb., przyłącza wodociągowe z rur PE fi 40 mm : o długości 158,7 mb; oraz zamontowano 5 sztuk hydrantów pożarowych.

Inwestycję realizowała firma INŻYNIERIA ŁĄDOWA Bracia Jurczuk s.c. ul. Żwirki i Wigury 82, 17-100 Bielsk Podlaski .

Inwestycja realizowana była ze środków własnych gminy.

- Wartość zadania - 434.893,50 zł w tym:
- Źródła finansowania:
- środki własne Gminy -
- 434.893,50 zł

W 2022 r. wydatkowano kwotę 434.893,50 zł. Podatek VAT odliczono w łącznej kwocie 124.101,72 zł.

2) Rozbudowa kanalizacji sanitarnej na ul. Apoznańskich w Czyżewie

Zadanie polegało na wykonaniu sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej i tłocznej, a także budowie przepompowni ścieków na ul. Apoznańskich w miejscowości Czyżew. W ramach zadania wykonano kanały sanitarne z rur PVC, sieć kanalizacyjną ciśnieniową z rur polietylenowych oraz kompletną przepompownię ścieków wraz z przyłączem energetycznym.

- Wartość zadania wynosi 1.495.066,68 zł w tym:
- Źródła finansowania:
- Środki budżetu państwa : Subwencja ogólna z przeznaczeniem na wsparcie finansowe inwestycji w zakresie kanalizacji: środki wpłynęły w 2021 r. - 1.474.548,00 zł
- Środki własne Gminy - 20.518,68 zł

W 2022 r. wydatkowano kwotę **1.495.066,68 zł**. Podatek VAT odliczono w łącznej kwocie 231.924,28 zł.

3) Dokumentacja projektowa : rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w gminie Czyżew

W związku z planowaną inwestycją : Modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowej na terenie Gminy Czyżew oraz rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej poniesiono w 2022 r. wydatki na opracowanie Programu Funkcjonalno Użytkowego w kwocie 12.750,00 zł, w tym na:

- sieć wodociągową - 1.250,00 zł,
- sieć kanalizacyjna - 11.500,00 zł.

3. Pozostałe inwestycje gminne

W 2022 r. na pozostałe inwestycje gminne wydatkowano kwotę **5.181.761,59 zł**, w tym na:

1) Budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego z niezbędną infrastrukturą techniczną w Czyżewie przy ul. Przemysłowej

Zakres zadania:

- Budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego o trzech kondygnacjach nadziemnych i jedną podziemną oraz poddaszem nieużytkowym. Na trzech kondygnacjach przewidziano 26 lokali mieszkalnych,
- Zagospodarowanie terenu, utwardzenie terenu pod ciąg pieszo i pieszo – jezdne oraz parking z kostki brukowej,
- 28 miejsc postojowych: 27 miejsc o wymiarach 2,50 x 5,00 m oraz 1 miejsce dla osób niepełnosprawnych o wymiarach 3,60 x 5,00 m,
- Budowa ciągów pieszo – jezdnych, stanowiących połączenie budynku, parking i zjazd na ul. Przemysłową,

- Realizacja niezbędnych i urządzeń technicznych (przyłącza i instalacja: kanalizacji deszczowej, sanitarnej, wodociągowej, instalacji elektrycznej i teletechnicznej, instalacja oświetlenia zewnętrznego),
- Budowa oświetlenia terenu – łącznie 12 lamp wzdłuż ciągów pieszych oraz jezdnych, a także przy miejscach postojowych przy placu zabaw,
- Wykonanie placu zabaw wyposażonego w piaskownicę, huśtawkę, dwa bujaki, dwie ławki i kosz na śmieci, o powierzchni bezpiecznej, amortyzującej upadek z przyrządów zabawkowych.

Wydatki poniesione w okresie : 2015- 2022 to kwota 4.449.957,63 w tym : w 2022 roku wydatkowano kwotę **2.601.951,05 zł**. Zakończenie realizacji zadania nastąpiło w I kwartale 2023 r.

2) Budowa obiektu sportowego w Rosochatem Kościelnem

Zadanie obejmowało :

- a) Budowę boiska sportowego w Rosochatem Kościelnem,
- b) Ogrodzenie boiska sportowego w Rosochatem Kościelnem,
- c) Budowę oświetlenia zewnętrznego boiska sportowego w Rosochatem Kościelnem,
- d) Monitoring wizyjny boiska sportowego w Rosochatem Kościelnem,

a) **Budowa boiska sportowego w Rosochatem Kościelnem,**

Podstawowym zakresem zadania była budowa obiektu sportowego w Rosochatem Kościelnem, w skład którego wchodzi następujące elementy:

- boisko do piłki nożnej,
- boisko wielofunkcyjne,
- bieżnia, rzut do pchnięcia kulą,
- skocznia do skoku w dal,

- elementy towarzyszące m.in. oświetlenie zewnętrzne, piłkochwyty, monitoring, elementy wyposażenia (kosze, siatki, maszty),
 - wykonanie nowych nawierzchni utwardzonych w formie chodników, schodów zewnętrznych,
 - Wartość zadania wyniosła 1.698.108,57 zł w tym:
 - Źródła finansowania:
 - środki Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020, - 966.976,03 zł
 - środki własne Gminy - 718.548,68 zł
- W 2022 r. wydatkowano kwotę **1.652.618,52 zł**. Kwotę 45.490,05 zł, wydatkowano w latach 2016-2021r.

b) Ogrodzenie boiska sportowego w Rosochatem Kościelnem

W ramach inwestycji wykonano ogrodzenie boiska sportowego w Rosochatem Kościelnem o długości 291,40 mb, ogrodzenie wykonano z przeseł paneli siatkowych o wysokości : 2 - 2,50 m.

- Wartość zadania - 75.448,35 zł
 - Źródła finansowania
 - Środki Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020, - 45.854,31 zł
 - Środki własne Gminy - 29.594,04 zł
- W 2022 r. wydatkowano kwotę **75.448,35 zł**.

c) Budowa oświetlenia zewnętrznego boiska sportowego w Rosochatem Kościelnem

W ramach zadania wykonano montaż słupów oświetleniowych wokół boiska sportowego w Rosochatem Kościelnem : 8 sztuk słupów oświetleniowych o wysokości 10 m oraz 20 sztuk opraw oświetleniowych.

- Wartość zadania wyniosła 247.232,77 zł w tym:
 - Źródła finansowania
 - Środki Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020, - 150.193,91 zł
 - Środki własne Gminy - 97.038,86 zł
- W 2022r. wydatkowano kwotę **247.232,77 zł**.

d) Monitoring wizyjny boiska sportowego w Rosochatem Kościelnem

W ramach inwestycji wykonano monitoring wizyjny boiska sportowego w Rosochatem Kościelnem : zamontowano 7 sztuk kamer oraz rejestrator.

- Wartość zadania wyniosła 12.838,16 zł
 - Źródła finansowania
 - środki Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020, - 7.799,18 zł
 - środki własne Gminy - 5.038,98 zł
- W 2022 r. wydatkowano kwotę **12.838,16 zł**.

3) Budowa linii oświetlenia ulicznego na ul. Apoznańskich w miejscowości Czyżew.

Zakres zadania było montaż słupów oświetleniowych przy ul. Apoznańskich w miejscowości Czyżew - montaż 20 szt. aluminiowych słupów oświetleniowych o wysokości 10 m, z pojedynczym wisiędnikiem.

- Wartość zadania wynosi 274.259,25 zł w tym:
 - Źródła finansowania
 - Środki pozyskane z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg - 133.129,63 zł
 - Środki własne Gminy - 141.129,62 zł

W 2022r. wydatkowano kwotę **274.259,25 zł**.

4). Budowa przedszkola miejsko gminnego w Czyżewie

Przedmiotem zadania jest budowa przedszkola miejsko – gminnego z oddziałem żłobka, z zapleczem parkingowym, wewnętrznym układem komunikacyjnym i niezbędną infrastrukturą.

Zakres zadania obejmuje m.in:

- budowę budynku przedszkola i żłobka wraz z instalacją sanitarną i elektryczną wewnętrzną,
- budowę placu zabaw dla przedszkola i żłobka z tarasem do leżakowania,
- wyposażenie w obiekty małej architektury – ławki, kosze, urządzenia zabawowe na placach zabaw,
- budowę wewnętrznych ciągów komunikacyjnych – pieszych i jezdnych wraz z parkingami,
- budowę drogi pożarowej o nawierzchni utwardzonej i nawierzchni trawiastej wzmocnionej geokratą,
- budowę instalacji wewnętrznych instalacji kanalizacji sanitarnej z przepompownią i separatorem tłuszczów,

- budowę instalacji c.o. z wykorzystaniem kotła gazowego zasilanej z istniejącej sieci gazowej,
 - budowę kanalizacji deszczowej z 2 zbiornikami przepływowymi podziemnymi,
 - budowę sieci wodociągowej,
 - budowę sieci elektrycznej wraz z oświetleniem terenu, telekomunikacji, gazowej
 - instalację fotowoltaiczną na dachu budynku przedszkola miejsko-gminnego z oddziałem żłobka o mocy 24,03 kWp,
 - instalację pompy ciepła,
- budowę miejsca gromadzenia odpadów stałych (śmietniki).

W 2022 roku poniesiono wydatki w kwocie **147.307,95 zł**, za opracowanie koncepcji projektu budowlanego oraz przyłącza energetycznego przedszkola miejsko gminnego z oddziałem żłobka w Czyżewie.

5) Urządzenie terenów rekreacyjnych w miejscowości Czyżew nad zalewem

Zakres zadania: urządzenie terenów rekreacyjnych w miejscowości Czyżew nad zalewem: wy-
poziomowanie terenu oraz wykonanie nawierzchni amortyzującej pod wszystkie zamontowane
urządzenia o grubości ok. 40 cm, z piasku o powierzchni 284,00 m², na którym zamontowano
następujące urządzenia:

- zestaw mini park linowy,
- karuzela typu „spinner bowl”,
- metalowa podwójna huśtawka z siedziskiem bocianie gniazdo i deseczką,
- urządzenie do street workout,
- 2 ławki z oparciem oraz kosz na śmieci.

Całkowity koszt zadania wyniósł **88.683,00 zł**. Wydatki zostały poniesione w 2022 r.

6) Modernizacja placu zabaw w miejscowości Kaczyn Herbasy

Całkowity koszt zadania wynosił **40.194,54 zł** w tym: na urządzenia wydatkowano kwotę 38.994,54 zł, na mapy do celów projektowych kwotę 1.200,00 zł. Wydatki zostały poniesione w 2022 roku.

7) Wyposażenie świetlicy wiejskiej w Dąbrowie Wielkiej

W ramach zadania zamontowany został system klimatyzacji, wydatek na ten cel wyniósł **21.960,00 zł**, został poniesiony w 2022 r.

- Źródła finansowania
 - Środki pozyskane z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich - 11.048,06 zł
 - Środki własne Gminy - 10.911,94 zł

8) Urządzenie terenów rekreacyjnych w miejscowości Dmochy Glinki

Zadanie obejmowało dostawę i montaż urządzeń siłowni zewnętrznej. Całkowity koszt zadania wyniósł **14.268,00 zł**. Wydatki zostały poniesione w 2022 roku, ze środków własnych gminy.

9) Dokumentacja projektowa : 5.000,00 zł

Na dokumentację projektowo-kosztorysową w 2022 r. wydatkowano kwotę 5.000,00 zł, która dotyczy zadania : Urządzenie placu zabaw w miejscowości Siennica Święchy.

Szczegółowo wszystkie poniesione wydatki inwestycyjne przedstawia poniższa tabela.

Rodzaj zadania: Własne				
Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Plan	Wykonanie	% realizacja
Rodzaj zadania: Własne				
1	Rozbudowa wodociągów gminy Czyżew	20 000,00	1 250,00	6,25
2	Modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowej na terenie gminy Czyżew wraz ze stacją uzdatniania wody	500 000,00	0,00	0,00
3	Rozbudowa sieci wodociągowej na ul. Apoznańskich w Czyżewie	450 000,00	434 893,50	96,64
4	Przebudowa stacji uzdatniania wody w Rosochatem Kościelnym oraz budowa sieci wodociągowej w Czyżewie ul. Okrężna	15 000,00	0,00	0,00
5	Przebudowa dróg gminnych	250 000,00	14 759,98	5,90
6	Rozbudowa drogi gminnej w Czyżewie : ul. Apoznańskich z sięgaczem wraz z infrastrukturą techniczną : cz.II.	2 720 000,00	2 636 059,16	96,91
7	Przebudowa drogi gminnej : ul. Duży Rynek w Czyżewie : Etap II	0,00	0,00	0,00
8	Przebudowa drogi gminnej nr 107984B Kaczyn Stary -Kaczyn Herbasy	50 000,00	23 159,92	46,32
9	Przebudowa drogi gminnej nr 108016B ul. Okrężna, ul. Niepodległości, ul. Wesoła w Czyżewie	50 000,00	42 435,00	84,87
10	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Rosochate Kościelne	50 000,00	1 750,00	3,50
11	Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w obrębie Siennica Gizy na działkach nr: 93, 87/2, 88/1,88/2	570 000,00	578 672,57	101,52
12	Rozbudowa i przebudowa drogi gminnej ul. Niepodległości w Czyżewie, wraz z budową i przebudowa infrastruktury technicznej	15 000,00	9 840,00	65,60
13	Budowa drogi gminnej łączącej ul. Klonową z ul. Przemysłowa w Czyżewie wraz z budową i przebudowa infrastruktury technicznej	20 000,00	14 760,00	73,80
14	Zakup i montaż wiat przystankowych na terenie gminy Czyżew	15 000,00	0,00	0,00
15	Budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego z niezbędną infrastrukturą techniczną w Czyżewie przy ul. Przemysłowej	5 350 000,00	2 601 951,05	48,63
16	Projekt : Cyfrowa gmina	0,00	0,00	0,00
17	Projekt : Rozwój e-usług w gminach Związku Gmin Wiejskich Województwa Podlaskiego	141 703,84	0,00	0,00
18	Zakupy inwestycyjne do Urzędu Miejskiego	15 000,00	0,00	0,00
19	Budowa przedszkola miejsko -gminnego w Czyżewie	200 000,00	147 307,95	73,65
20	Wydatki inwestycyjne: monitoring wizyjny	40 000,00	0,00	0,00
21	Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w gminie Czyżew	30 000,00	11 500,00	38,33
22	Rozbudowa kanalizacji sanitarnej na ul. Apoznańskich w Czyżewie	1 550 000,00	1 495 066,68	96,46
23	Przebudowa sieci kanalizacji sanitarnej w gminie Czyżew: ul. Zarzecze, ul. Niepodległości, ul. Okrężna, ul. Mazowiecka ul Nurska	20 000,00	0,00	0,00

24	Zakupy inwestycyjne: Zakup pomp do przepompowni w gminie Czyżew	0,00	0,00	0,00
25	Zakupy inwestycyjne do gospodarki komunalnej	70 000,00	61 598,01	88,00
26	Budowa oświetlenia ulicznego w gminie Czyżew	250 000,00	0,00	0,00
27	Budowa oświetlenia ulicznego na ul Apoznańskich w Czyżewie	280 000,00	274 259,25	97,95
28	Urządzenie terenów rekreacyjnych na terenie gminy Czyżew	170 000,00	148 145,54	87,14
29	Zakupy inwestycje : Rowerki wodne	30 000,00	27 060,00	90,20
30	Wyposażenie świetlicy wiejskiej w Dąbrowie Wielkiej	30 000,00	21 960,00	73,20
31	Budowa obiektu sportowego w Rosochatem Kościelnem	2 020 000,00	1 988 137,80	98,42
Razem		14 921 703,84	10 534 566,41	70,60
Rodzaj zadania: Porozumienia JST				
32	Powiat Wysokomazowiecki :z przeznaczeniem na modernizację drogi powiatowej	1 199 667,98	1 199 667,98	100,00
33	Komenda Powiatowa Policji: z przeznaczeniem na zakup samochodu policyjnego	7 000,00	0,00	0,00
Razem		1 206 667,98	1 199 667,98	99,42
Dotacje dla jednostek sektora finansów publicznych				
34	Szpital Ogólny w Wysokim Mazowieckiem: instalacja systemu schładzania powietrza na oddziałach i poradniach szpitalnych	105 257,88	105 257,88	100,00
Razem		105 257,88	105 257,88	100,00
Dotacje dla jednostek spoza sektora finansów publicznych				
35	Ochotnicza Straż Pożarna Czyżew: z przeznaczeniem na zakup podestu scenicznego i mikrofonów pojemnościowych	7 236,56	7 236,56	100,00
36	Projekt grantowy: Redukcja emisji dwutlenku węgla przez montaż instalacji fotowoltaicznych w Gminie Czyżew: Umowa o dofinansowanie projektu nr: UDA-RPPD. 05.01.00-20 -0897/20-00 z dnia 27.04.2021r: 65,00 %	808 826,35	758 828,35	93,82
37	Projekt grantowy: Redukcja emisji dwutlenku węgla w Gminie Czyżew poprzez instalacje OZE przez mieszkańców na potrzeby produkcji energii elektrycznej Umowa o dofinansowanie projektu nr: UDA-RPPD. 05.01.00-20-0898/20-00 z dnia 27.08.2021r.: 75,00 %	1 266 711,42	1 216 711,42	96,05
Razem		2 082 774,33	1 982 776,33	95,20
OGÓŁEM		18 316 404,03	13 822 268,60	75,46

3.1.2. Zakupy inwestycyjne

W 2022 r. na zakupy inwestycyjne wydatkowano kwotę **88.658,01 zł**, na potrzeby gospodarki komunalnej zakupiono następujący sprzęt :

- kosiarka samojezdna John Deere X350R na potrzeby koszenia trawników zieleni : **25.958,01 zł**,
- równiarka samojezdna DZ-122A rok produkcji 1986 : **35.640,00 zł**.

Oprócz sprzętu do gospodarki komunalnej zakupiono dwa rowerki wodne 4-osobowe model „CABRIO” i model „FLAMING”, które będą użytkowane nad zalewem w Czyżewie za kwotę **27.060,00 zł**.

3.1.3. Współfinansowanie zadań inwestycyjnych

W 2022 r. na współfinansowanie zadań inwestycyjnych wydatkowano kwotę **3.287.702,19 zł**, w tym na zadanie :

1) Dotacja dla Powiatu Wysokomazowieckiego z przeznaczeniem na modernizację dróg powiatowych: 1.199.667,98 zł.

Gmina udzieliła Powiatowi Wysokomazowieckiemu pomocy finansowej w formie dotacji celowej z przeznaczeniem na przebudowę i rozbudowę drogi powiatowej Nr 2081 B na odcinku Ro-sochate Kościelne -Dąbrowa Wielka w kwocie 1.250.675,69 zł, w tym w 2022 r. kwotę 1.199.667,98 zł, a w roku 2021 kwotę 51.007,71 zł. Całkowity koszt zadania wynosił : 4.958.435,08 zł.

2) Dotacja dla Komendy Powiatowej Policji: 0,00 zł.

W dniu 30 września 2022 r. zostało podpisane porozumienie z Komendantem Wojewódzkim policji w Białymstoku o dofinansowanie zakupu samochodu służbowego Policji na użytek Komendy Powiatowej Policji w Wysokim Mazowieckiem w kwocie 7.000,00 zł. Zakup nie został zrealizowany - środki w kwocie 7.000,00 zł, zostały zwrócone w dniu 12 grudnia 2022 r.

3) Dotacja dla Szpitala Ogólnego w Wysokim Mazowieckiem: 105.257,88 zł.

W dniu 09 listopada 2022r. została podpisana umowa o przekazanie dotacji dla Szpitala Ogólnego w Wysokim Mazowieckiem o dofinansowanie wykonania instalacji systemu schładzania powietrza na oddziałach i poradniach szpitalnych Szpitala Ogólnego w Wysokim Mazowieckiem.

Zadanie została zrealizowane w kwocie 824.100,00 zł, w tym gmina Czyżew dofinansowała kwotę 105.257,88 zł.

4) Dotacja dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Czyżewie: 7.236,56 zł.

W dniu 22 kwietnia 2022 r. została podpisana umowa o przekazanie dotacji dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Czyżewie na dofinansowanie zakupu podestu scenicznego i mikrofonów pojemnościowych . Zadanie zostało zrealizowane za kwotę 46.336,56 zł, w tym gmina Czyżew dofinansowała kwotę 7.236,56 zł.

5) Dotacja dla osób fizycznych

- Redukcja emisji dwutlenku węgla przez montaż instalacji fotowoltaicznych w Gminie Czyżew – umowa o dofinansowanie projektu 65,00% : 758.828,35 zł.

Zadanie inwestycyjne polegało na montażu 36 szt. instalacji fotowoltaicznych w tym : 16 szt. powyżej 5kW i 20 szt. poniżej 5 kW, na pokrycie potrzeb mieszkalno-bytowych mieszkańców Gminy. Odbiorcami końcowymi projektu były osoby fizyczne zakwalifikowane do projektu (Grantobiorcy), które we własnym zakresie, zgodnie z metodą rozpoznawania rynku dokonały wyboru Wykonawcy instalacji. Na nieruchomościach mieszkańców powstały projektowane instalacje fotowoltaiczne, które stanowią własność danego mieszkańca. Gmina jako podmiot uprawniony otrzymała dofinansowanie, które następnie przekazała na refundację poniesionych wydatków

do wysokości określonej w umowie o powierzenie grantu i stanowiącej nie więcej niż 65% kosztów kwalifikowanych. Gmina po weryfikacji złożonych dokumentów przelała Grantobiorcy refundację, stanowiącą Grant, w ramach przyznanych środków unijnych Działanie 5.1 Energetyka oparta na odnawialnych źródłach energii w kwocie 758. 828,35 zł. Gmina nie pobierała opłat od mieszkańców - wkładu własnego związanego z kosztami projektu, zapłaciła jedynie za inspektora nadzoru, którego zadaniem było sprawdzenie prawidłowości wykonanych instalacji.

7) Dotacja dla osób fizycznych

- **Redukcja emisji dwutlenku węgla w Gminie Czyżew przez instalacje OZE przez mieszkańców na potrzeby produkcji energii elektrycznej – umowa o dofinansowanie projektu 75,00% : 1.216.711,42 zł.**

Zadanie inwestycyjne polegało na budowie 56 szt. mikro instalacji OZE, składających się z systemu fotowoltaicznego w tym: 20 szt. powyżej 5kW i 36 szt. poniżej 5 kW, na pokrycie potrzeb mieszkalno-bytowych mieszkańców Gminy. Odbiorcami końcowymi projektu były osoby fizyczne zakwalifikowane do projektu (Grantobiorcy), które we własnym zakresie, zgodnie z metodą rozpoznawania rynku dokonały wyboru Wykonawcy instalacji.

Na nieruchomościach mieszkańców powstały projektowane mikro instalacje OZE system fotowoltaiczny, który stanowi własność danego mieszkańca. Gmina jako podmiot uprawniony otrzymała dofinansowanie, które następnie przekazała na refundację poniesionych wydatków do wysokości określonej w umowie o powierzenie grantu i stanowiącej nie więcej niż 75% kosztów kwalifikowanych.

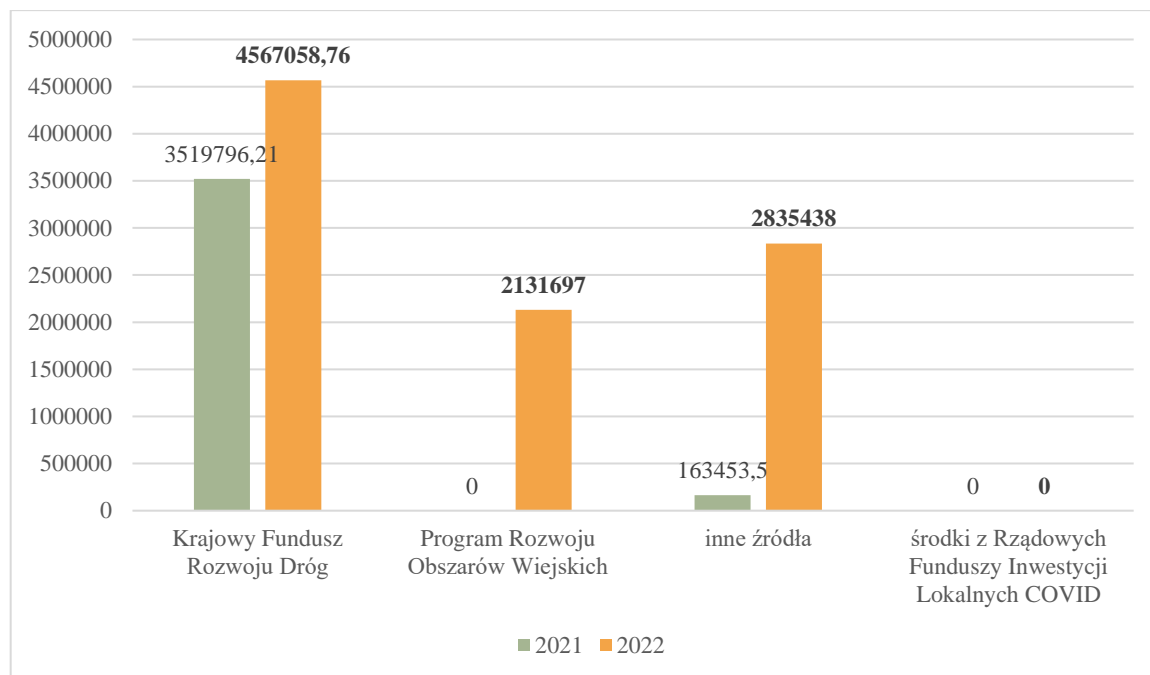
Gmina po weryfikacji złożonych dokumentów przelała Grantobiorcy refundację, stanowiącą Grant, w ramach przyznanych środków unijnych Działanie 5.1 Energetyka oparta na odnawialnych źródłach energii w kwocie 1.216.711,42 zł. Gmina nie pobierała opłat od mieszkańców -wkładu własnego związanego z kosztami projektu, zapłaciła jedynie za inspektora nadzoru, którego zadaniem było sprawdzenie prawidłowości wykonanych instalacji.

Na zadania inwestycyjne w 2022 r. planowano przeznaczyć kwotę 18.316.404,03 zł, co stanowi 31,66 % planowanych wydatków, a wydatkowano kwotę **13.822.268,60 zł**, co stanowi **27,68 %** wykonanych wydatków.

3.2. Inwestycje dofinansowane ze źródeł zewnętrznych

W roku 2022 gmina pozyskała ponad 9 mln zł (**9 534 193,76 zł**) środków ze źródeł zewnętrznych na realizację różnych zadań. Środki te umożliwią realizację wielu potrzebnych inwestycji.

W roku 2021 gmina pozyskała **5 654 183,46 zł** Porównanie wielkości środków uzyskanych z różnych źródeł w roku 2022 przedstawia się następująco:

W roku 2022 najwyższa wartość dofinansowania w kwocie 4.567.058,76 zł, co stanowi 47,90% wszystkich uzyskanych ze źródeł zewnętrznych środków, uzyskana została ze środków z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

ZADANIA DOFINANSOWANE ZE ŹRÓDEŁ ZEWNĘTRZNYCH

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Koszt całkowity zadania	Kwota dofinansowania : z umowy	Kwota dofinansowania: która wpłynęła w 2022 r.	Źródła dofinansowania
1.	Budowa studni S-2A w Rosochatem Kościelnym oraz sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej w Czyżewie (sieć wodociągowa: 242.411,61 zł, sieć kanalizacji sanitarnej: 256.948,62 zł)	983 067,31	564 623,00	499 360,23	Fundusze Unijne środki z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, Priorytet: Operacje typu „gospodarka wodno – ściekowa”, Działanie: Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich w ramach poddziałań: Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszeniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii
2.	Rekompensata z tytułu utraconych przychodów ze stosowania ulg w transporcie publicznym	59 339,00	59 339,00	40 062,40	Środki z budżetu Województwa Podlaskiego: publiczny transport zbiorowy
3.	Przewóz autobusowy o charakterze użyteczności publicznej	112 800,00	112 800,00	88 090,63	Środki z budżetu Województwa Podlaskiego: publiczny transport zbiorowy

4.	Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w obrębie Sienica Gیزی	578.672,57	10.511,00	10.511,00	Środki z budżetu Województwa Podlaskiego: pomoc finansowa w formie dotacji
			102.089,00	102.089,00	Środki z budżetu Województwa Podlaskiego: dotacja celowa
5.	Budowa budynku mieszkalnego wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną przy ul. Przemysłowej w Czyżewie	7 290 686,32	6 197 083,37	5 137 751,31	Bank Gospodarstwa Krajowego: środki Funduszu Dopłat Tworzenie Lokali Mieszkalnych
6.	Projekt „Cyfrowa gmina”	189 540,00	189 540,00	189 540,00	Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014 – 2020 Osi Priorytetowej V Rozwój Cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia REACT-EU działania 5.1 Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia
7.	Zakup sprzętu ratowniczo- gaśniczego i umundurowania z przeznaczeniem dla jednostek OSP	15 977,36	15 000,00	15 000,00	Środki z budżetu Województwa Podlaskiego: pomoc finansowa w formie dotacji celowej: Urząd Marszałkowski
8.	Rekompensata z tytułu utraconego podatku od nieruchomości	99 427,00	99 427,00	99 427,00	Środki budżetowe
9.	Remont budynku Szkoły Podstawowej w Czyżewie	1 956 934,94	600 000,00	600 000,0	Środki z budżetu Województwa Podlaskiego: pomoc finansowa w formie dotacji celowej: Urząd Marszałkowski
			1 000 000,00	1 000 000,00	Środki Funduszu Pomocy Covid-19. Nagroda w konkursie „Rosnąca odporność”
10.	Projekt „Rozwój kompetencji kluczowych w szkołach podstawowych w gminie Czyżew”	616 581,90	483 623,50	210 000,00	Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014 – 2020, działanie 3.1 Kształcenie i edukacja, Poddziałanie: Wzmocnienie atrakcyjności i podniesienie jakości oferty edukacyjnej w zakresie kształcenia ogólnego, ukierunkowanej na rozwój kompetencji kluczowych
11.	Wyposażenie świetlicy wiejskiej w Dąbrowie Wielkiej	22 249,52	22 249,52	10 599,52	Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego
				11.048,06	Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego
12.	Projekt: „Wspieramy rozwój usług opiekuńczych!”	452 483,75	426 333,75	0,00	Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014 – 2020, Osi Priorytetowej VII. Poprawa spójności społecznej, Działania 7.2 Realizacja usług społecznych
13.	„Aktywni i kreatywni seniorzy”	139 812,50	132 552,50	0,00	Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014 – 2020, Osi Priorytetowej IX. Rozwój lokalny, Działanie 9.1. Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kapitału społecznego
14.	Rozwój e-usług w gminach Związku Gmin Wiejskich Województwa Podlaskiego	241 172,15	194 738,26	0,00	Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014 – 2020, działanie 8.1b Rozwój usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną
15.	Usuwanie odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów, opakowań po nawozach typu BIG BAG	182 782,92	148 604,00	56 205,18	Środki z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

16.	Program priorytetowy „Czyste powietrze”	30 000,00	30 000,00	28 353,11	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
17.	Projekt grantowy: Redukcja emisji dwutlenku węgla przez montaż instalacji fotowoltaicznych w Gminie Czyżew: Umowa o dofinansowanie projektu nr UDA-RPPD.05.01.00-20-0897/20-00 z dnia 27.04.2021: 65%	1 994 548,80	1 296 456,72	764 555,97	Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014 – 2020, Osi Priorytetowej V. Gospodarka niskoemisyjna, Działania 5.1. Energetyka oparta na odnawialnych źródłach energii
18.	Projekt grantowy: Redukcja emisji dwutlenku węgla przez montaż instalacji fotowoltaicznych w Gminie Czyżew: Umowa o dofinansowanie projektu nr UDA-RPPD.05.01.00-20-0898/20-00 z dnia 27.08.2021: 75%	1 643 491,12	1 226 526,84	1 226 526,82	Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014 – 2020, Osi Priorytetowej V. Gospodarka niskoemisyjna, Działania 5.1. Energetyka oparta na odnawialnych źródłach energii
19.	Budowa obiektu sportowego w Rosochatem Kościelnem	1 942 174,37	1 179 870,92	0,00	Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014 – 2020, Osi Priorytetowej VIII. Infrastruktura dla usług użyteczności publicznej, Działania 8.6. Inwestycje na rzecz rozwoju lokalnego
20.	Budowa, rozbudowa i przebudowa dróg gminnych w Czyżewie wraz z infrastrukturą techniczną: 1. Rozbudowa i przebudowa ul. Niepodległości w Czyżewie wraz z budową i przebudową infrastruktury technicznej: 2.290.495,79 zł, 2. Budowa drogi gminnej łączącej ul. Klonową z ul. Przemysłową w Czyżewie wraz z przebudową infrastruktury technicznej: 825.136,64 zł, 3. Program funkcjonalno – użytkowy: 234.512,65 zł	3 350 145,08	2 131 697,00	0,00	Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014 – 2020 dla poddziałania: Wsparcie inwestycji związanych z utworzeniem, ulepszeniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii
21.	Modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowej na terenie Gminy Czyżew wraz ze stacją uzdatniania wody	10 693 800,00	8 455 000,00	0,00	Program Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych
Razem		32 595 686,61	24 678 065,38	10 089 120,23	xxx

4. Grunty i nieruchomości gminne

4.1. Grunty

Zasady gospodarowania gminnymi nieruchomościami określa ustawa o gospodarce nieruchomościami oraz częściowo ustawa o samorządzie gminnym. Podstawowym składnikiem mienia gminy jest zasób nieruchomości, w skład którego wchodzi nieruchomości gruntowe oraz lokale i budynki, o ile stanowią one odrębny od gruntu podmiot własności.

Prawidłowa gospodarka nieruchomościami to wykorzystywanie nieruchomości gminnych w celu realizacji zadań publicznych a także działalności na rzecz społecznego i gospodarczego rozwoju gminy.

Łączna powierzchnia gruntów komunalnych wynosi 321,3338 ha, z tego:

1. użytki rolne

-

35,8239 ha

2. grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzaczone - 6,7937 ha
 3. grunty zabudowane i zadrzewione i zakrzaczone - 264,6379 ha

w tym:

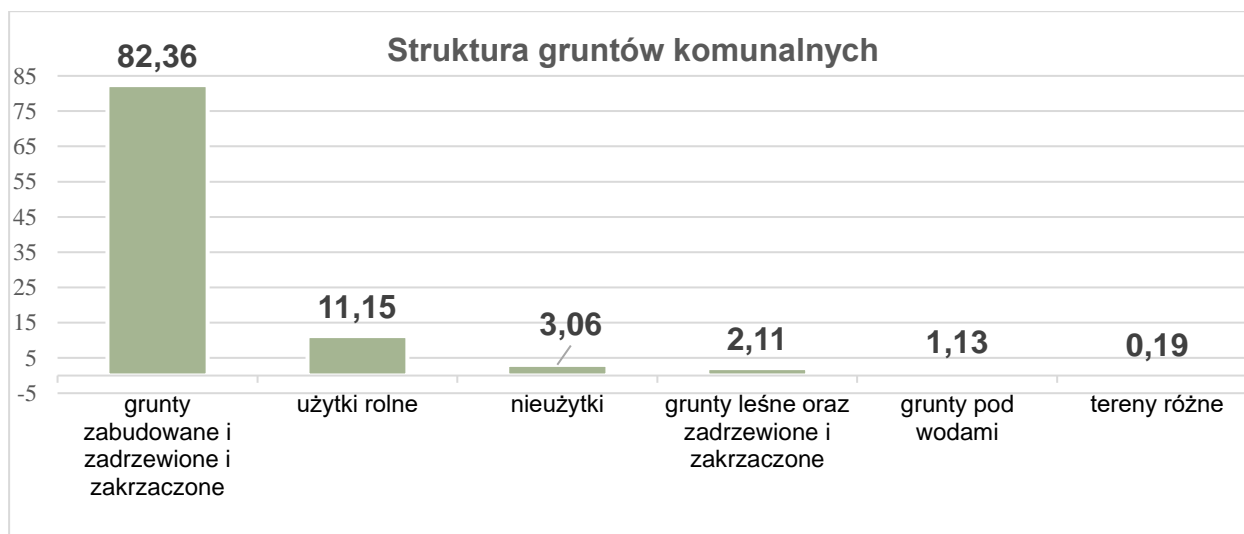
- a. tereny mieszkaniowe – 2,2819 ha,
 b. tereny przemysłowe – 1,8455 ha,
 c. inne tereny zabudowane – 13,2807 ha,
 d. zurbanizowane tereny niezabudowane – 0,0000 ha,
 e. tereny rekreacyjne – wypoczynkowe – 1,9806 ha,
 f. użytki kopalniane – 3,2770 ha,
 g. tereny komunikacyjne – 241,9715 ha,

w tym:

- drogi – 241,6052 ha,
- inne tereny komunikacyjne – 0,3144 ha,
- grunty przeznaczone pod drogi publiczne lub linie kolejowe – 0,0997 ha.

4. nieużytki – 9,8267 ha,
 5. grunty pod wodami – 3,6256 ha,
 6. tereny różne – 0,6260 ha.

Grunty przekazane w użytkowanie wieczyste: 6,4633 ha.

4.2. Zasób mieszkaniowy gminy

Aktualny stan zasobów mieszkaniowych gminy oraz ogólna ocena stanu technicznego lokali:

1) budynki i lokale mieszkalne :

Lp.	Lokalizacja lokali	Liczba lokali	Powierzchnia w m ²	Stan techniczny
1.	Czyżew, ul. Zarzecze 12/7	1	59,64	bardzo dobry
2.	Czyżew, ul. Zarzecze 15	2	111,00	słaby

3.	Czyżew, ul. Zarzecze 11/3	1	86,60	słaby
4.	Czyżew, ul. Polna 3	1	96,00	dobry
5.	Czyżew, ul. Kusocińskiego 55	3	102,00	słaby
6.	Czyżew, ul. Polna 5B (budynek Ośrodka Zdrowia)	1	44,95	bardzo dobry
7.	Rosochate Kościelne ul. Wierzbowa 8	2	112,00	dobry
8.	Rosochate Kościelne, ul. Mazowiecka 5 (budynek Szkoły Podstawowej)	2	115,00	dobry
9.	Rosochate Kościelne, ul. Wierzbowa 10 (budynek Ośrodka Zdrowia)	1	113,03	dobry
10.	Czyżew, ul. Szkolna 28	1	21,60	słaby
11.	Czyżew Ruś Wieś 11	1	94,00	bardzo dobry
	Razem	16	955,82	

2) lokale mieszkalne planowane do zasiedlenia:

Lp.	Lokalizacja lokalu	Liczba lokali	Powierzchnia w m ²	Stan techniczny
1.	Czyżew, ul. Przemysłowa 6	26	1.006,43	Bardzo dobry
	Razem	26	1.006,43	

3) lokale socjalne:

Lp	Lokalizacja lokalu	Liczba lokali	Powierzchnia w m ²	Stan techniczny
1.	Czyżew ul. Szkolna 28	2	39,00	słaby
2.	Czyżew ul. Mickiewicza 11	7	200,00	słaby
		9	239,00	

Lp.	Adres lokalu	Powierzchnia mieszkania	Liczba mieszkańców	Rodzaj lokalu
1.	ul. Kusocińskiego 55/3, Czyżew	27,00	4	komunalny
2.	ul. Kusocińskiego 55/2, Czyżew	51,00	1	komunalny
3.	ul. Kusocińskiego 55/1, Czyżew	24,00	6	komunalny
4.	ul. Mickiewicza 11/1, Czyżew	40,00	2	socjalny
5.	ul. Mickiewicza 11/2, Czyżew	27,00	0	socjalny
6.	ul. Mickiewicza 11/3, Czyżew	27,00	2	socjalny
7.	ul. Mickiewicza 11/4, Czyżew	27,00	1	socjalny
8.	ul. Mickiewicza 11/5, Czyżew	28,00	1	socjalny
9.	ul. Mickiewicza 11/6, Czyżew	24,00	1	socjalny
10.	ul. Mickiewicza 11/7, Czyżew	28,00	2	socjalny
11.	ul. Polna 3, Czyżew	96,00	3	komunalny
12.	ul. Polna 5B/1, Czyżew	44,95	2	komunalny
13.	ul. Szkolna 28/1, Czyżew	21,60	2	socjalny
14.	ul. Szkolna 28/2, Czyżew	19,00	2	socjalny
15.	ul. Szkolna 28/3, Czyżew	20,00	2	socjalny
16.	ul. Zarzecze 11, Czyżew	86,60	4	komunalny
17.	ul. Zarzecze 12/7, Czyżew	59,64	0	komunalny
18.	ul. Zarzecze 15/1, Czyżew	45,00	5	komunalny
19.	ul. Zarzecze 15/2, Czyżew	23,20	5	komunalny
20.	Czyżew Ruś-Wieś 11, Czyżew	94,00	5	komunalny
21.	ul. Mazowiecka 5/1, Rosochate Kościelne	75,00	0	komunalny
22.	ul. Mazowiecka 5/2, Rosochate Kościelne	40,00	0	komunalny
23.	ul. Wierzbowa 8/1, Rosochate Kościelne	46,00	11	komunalny
24.	ul. Wierzbowa 8/2, Rosochate Kościelne	66,00	5	komunalny
25.	ul. Wierzbowa 8/2, Rosochate Kościelne	88,03	6	komunalny
26.	Dąbrowa Wielka 59 (Ośrodek Zdrowia)	57,00	0	komunalny

Lp.	Adres lokalu	Powierzchnia mieszkania	Liczba mieszkańców	Rodzaj lokalu
1.	ul. Kusocińskiego 55/3, Czyżew	27,00	4	komunalny
2.	ul. Kusocińskiego 55/2, Czyżew	51,00	1	komunalny
3.	ul. Kusocińskiego 55/1, Czyżew	24,00	6	komunalny
4.	ul. Mickiewicza 11/1, Czyżew	40,00	2	socjalny
5.	ul. Mickiewicza 11/2, Czyżew	27,00	0	socjalny
6.	ul. Mickiewicza 11/3, Czyżew	27,00	2	socjalny
7.	ul. Mickiewicza 11/4, Czyżew	27,00	1	socjalny
8.	ul. Mickiewicza 11/5, Czyżew	28,00	1	socjalny
9.	ul. Mickiewicza 11/6, Czyżew	24,00	1	socjalny
10.	ul. Mickiewicza 11/7, Czyżew	28,00	2	socjalny
11.	ul. Polna 3, Czyżew	96,00	3	komunalny
12.	ul. Polna 5B/1, Czyżew	44,95	2	komunalny
13.	ul. Szkolna 28/1, Czyżew	21,60	2	socjalny
14.	ul. Szkolna 28/2, Czyżew	19,00	2	socjalny
15.	ul. Szkolna 28/3, Czyżew	20,00	2	socjalny
16.	ul. Zarzecze 11, Czyżew	86,60	4	komunalny
17.	ul. Zarzecze 12/7, Czyżew	59,64	0	komunalny
18.	ul. Zarzecze 15/1, Czyżew	45,00	5	komunalny
19.	ul. Zarzecze 15/2, Czyżew	23,20	5	komunalny
20.	Czyżew Ruś-Wieś 11, Czyżew	94,00	5	komunalny
21.	ul. Mazowiecka 5/1, Rosochate Kościelne	75,00	0	komunalny
22.	ul. Mazowiecka 5/2, Rosochate Kościelne	40,00	0	komunalny
23.	ul. Wierzbowa 8/1, Rosochate Kościelne	46,00	11	komunalny
24.	ul. Wierzbowa 8/2, Rosochate Kościelne	66,00	5	komunalny
25.	ul. Wierzbowa 8/2, Rosochate Kościelne	88,03	6	komunalny
26.	Dąbrowa Wielka 59 (Ośrodek Zdrowia)	57,00	0	komunalny

Budynków i lokali komunalnych mieszkalnych w gminie jest 16, a lokali socjalnych - 9. Liczba mieszkań w 2022 r. w porównaniu do roku poprzedniego nie zwiększyła się ani się nie zmniejszyła.

W 2022 r. nie dokonano sprzedaży żadnego z lokali znajdujących się wówczas w zasobie gminy oraz nie wszczęto postępowań egzekucyjnych, dotyczących opuszczenia lokali mieszkalnych, będących w zasobach gminy. W tym także roku nie zakończyło się żadne postępowanie, w którego rezultacie wyeksmitowano lokatorów.

Na dzień 1 stycznia 2022 r. zaległości w opłatach za mieszkania będące w zasobie gminy wynosiły łącznie 1.329,60 zł, a płatności dotyczyły mieszkań przy ul. Wierzbowej w Rosochatem Kościelnym.

Na koniec roku 2022, na dzień 31 grudnia zaległości w opłatach za mieszkania będące w zasobie gminy wynosiły łącznie 1.794,30 zł, a płatności dotyczyły mieszkań przy ul. Wierzbowej w Rosochatem Kościelnym.

W 2022 r. wypłacono jeden dodatek mieszkaniowy.

4.3. Budynki niemieszkalne

Gmina jest właścicielem następujących budynków niemieszkalnych:

1. budynek gospodarczy POM 18/3/60
2. budynek gospodarczy POM 18/3/61
3. budynek gospodarczy POM 18/3/128

4. budynek gospodarczy POM 18/3/129
5. budynek hydroforni Rosochate Kościelne
6. budynek hydroforni Czyżew
7. budynek gospodarczy przy hydroforni Czyżew
8. budynek parterowy OZ Dąbrowa Wielka
9. budynek gospodarczy murowany OZ Dąbrowa Wielka
10. budynek oczyszczalni ścieków POM 256/3/70
11. budynek Ośrodka Zdrowia Rosochate Kościelne
12. budynek Ośrodka Zdrowia Czyżew
13. budynek gospodarczy murowany
14. budynek gospodarczy drewniany
15. budynek gospodarczy Siennica Święchy
16. budynek GOK, Urzędu Miejskiego
17. budynek gospodarczy Dąbrowa Nowa Wieś
18. budynek + nieruchomość przy ul. Andrzejewskiej
19. budynek ul. Polna, Czyżew
20. świetlica wiejska w miejscowości Kaczyn Herbaty
21. świetlica wiejska w miejscowości Siennica Święchy
22. świetlica wiejska w miejscowości Dmochy Wochy
23. świetlica wiejska w miejscowości Dąbrowa Nowa Wieś
24. świetlica wiejska w miejscowości Siennica Lipusy
25. świetlica wiejska w miejscowości Kaczyn Stary
26. świetlica wiejska w miejscowości Dąbrowa Wielka
27. świetlica miejska w Czyżewie
28. wiata targowa w miejscowości Czyżew
29. Muzeum Ziemi Czyżewskiej
30. Budynek świetlicy wiejskiej w Rosochatem Kościelnym
31. Budynek socjalny przy stadionie miejskim w Czyżewie
32. budynek Szkoły Podstawowej w Czyżewie
33. hala sportowa przy Szkole Podstawowej w Czyżewie
34. budynek szkoły w Rosochatem Kościelnym
35. budynek hali sportowej w Rosochatem Kościelnym
36. budynek Szkoły Podstawowej w Dąbrowie Wielkiej
37. budynek gospodarczy w Dąbrowie Wielkiej
38. budynek w Dąbrowie Wielkiej

Wartość budynków niemieszkalnych będących własnością Gminy Czyżew wynosi ogółem
18.918.143,46 zł

4.4. Obiekty inżynierii lądowej i wodnej

W skład gminnych obiektów inżynierii lądowej i wodnej wchodzi:

1. drogi gminne – 373,91 km
2. stacje uzdatniania wody – Czyżew, Rosochate Kościelne;
3. sieć wodociągowa- 142,8 km
4. oczyszczalnie ścieków – zbiorowe - Czyżew, Rosochate Kościelne;

5. sieć kanalizacji sanitarnej – 28,60 km
6. oczyszczalnie ścieków przydomowe - 253
7. sieć kanalizacji deszczowej
8. ogrodzenia nieruchomości
9. boiska sportowe szkolne,
10. stadion miejski,
11. park zabaw i wypoczynku oraz park miejski
12. pomnik Niepodległości
13. tereny rekreacyjno- integracyjne
14. strefy rekreacyjno-sportowe
15. oświetlenie uliczne, zbiornika retencyjnego i parku
16. zbiornik retencyjny z wykorzystaniem rekreacyjnym wraz przynależnymi budowlami – w użytkowaniu gminy.

Wartość gminnych obiektów inżynierii lądowej i wodnej wynosi **95.093.451,32 zł.**

4.5.Zmiany w stanie mienia komunalnego

Nieruchomości stanowiące własność gminy Czyżew, które zmniejszyły zasób gminnych działek:

- działka nr 182/89 o pow. 0,0627 ha, obręb Czyżew-Osada; wartość 23.826,00 zł,
 - działka nr 179/5 o pow. 0,0050 ha, obręb Czyżew-Osada; wartość 3.300,43 zł
 - działka nr 179/19 o pow. 0,7903 ha, obręb Czyżew-Osada; wartość 522.388,30 zł
 - działka nr 179/16 o pow. 0,3163 ha, obręb Czyżew-Osada; wartość 199.079,22 zł
 - działka nr 174/36 o pow. 0,2499 ha, obręb Czyżew-Osada; wartość 165.183,90 zł
 - działka nr 8/5 o pow. 0,0130 ha, obręb Czyżew-Siedliska; wartość 505,70 zł
 - działka nr 8/3 o pow. 0,0056 ha, obręb Czyżew-Siedliska; wartość 217,84 zł
 - działka nr 26/2 o pow. 0,0527 ha, obręb Czyżew-Chrapki; wartość 527,00 zł
 - działka nr 16/20 o pow. 0,0188 ha, obręb Czyżew-Chrapki; wartość 7.144,00 zł
 - działka nr 39 o pow. 0,2430 ha, obręb Dąbrowa Kity; wartość 3.645,00 zł
 - działka nr 66 o pow. 1,3711 ha, obręb Dąbrowa - Cherubiny; wartość 34.275,00 zł
 - działka nr 44 o pow. 0,9469 ha, obręb Dąbrowa - Cherubiny; wartość 14.203,50 zł
 - działka nr 102 o pow. 0,4170 ha, obręb Rosochate Nartoły; wartość 4.170,00 zł
 - działka nr 34/2 o pow. 0,1037 ha, obręb Rosochate Nartoły; wartość 2.592,50 zł
 - działka nr 60 o pow. 0,0560 ha, obręb Rosochate Nartoły; wartość 1.680,00 zł
- Łącznie zasób gminnych nieruchomości zmniejszył się o 4,6520 ha na wartość 982.738,39 zł

Nieruchomości stanowiące własność gminy Czyżew, które zwiększyły zasób gminnych działek:

- działka nr 179/25 o pow. 0,0037 ha, obręb Czyżew-Osada; wartość 2.445,70 zł

- działka nr 179/21 o pow. 0,7804 ha, obręb Czyżew-Osada; wartość 515.844,40 zł
 - działka nr 179/27 o pow. 0,0684 ha, obręb Czyżew-Osada; wartość 45.212,40 zł
 - działka nr 179/26 o pow. 0,2479 ha, obręb Czyżew-Osada; wartość 163.861,90 zł
 - działka nr 39/2 o pow. 0,2168 ha, obręb Dąbrowa Kity; wartość 3.252,00 zł
 - działka nr 66/4 o pow. 1,3680 ha, obręb Dąbrowa - Cherubiny; wartość 3.420,00 zł
 - działka nr 44/5 o pow. 0,8506 ha, obręb Dąbrowa - Cherubiny; wartość 12.759,00 zł
 - działka nr 102/2 o pow. 0,4144 ha, obręb Rosochate Nartoły; wartość 4.144,00 zł
 - działka nr 34/6 o pow. 0,1018 ha, obręb Rosochate Nartoły; wartość 2.545,00 zł
 - działka nr 60/5 o pow. 0,0028 ha, obręb Rosochate Nartoły; wartość 84,00 zł
 - działka nr 60/8 o pow. 0,0492 ha, obręb Rosochate Nartoły; wartość 1.476,00 zł
- Łącznie zasób gminnych nieruchomości zwiększył się o 4,1040 ha na wartość 755.044,40 zł

Zmiany w stanie nieruchomości gminnych (powierzchnia i oznaczenie dziełek) wynikają z włączenia nieruchomości pod inwestycje drogowe, a także ze sprzedaży.

5. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

5.1. Stan prawny

Zadaniem własnym gminy, wynikającym z ustawy o samorządzie gminnym, jest m.in. prowadzenie polityki w zakresie gospodarowania przestrzenią i zapewnienie ładu przestrzennego. Zasady kształtowania polityki przestrzennej przez jednostki terytorialne, zakres i sposoby postępowania w sprawach przeznaczenia terenów oraz określania zasad ich zagospodarowania i zabudowy określone są w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 741).

W celu kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej, w tym określenia lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego, Burmistrz sporządza studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, zwanego dalej „studium”. Dokument ten, zgodnie z art. 9 pkt. 5 wspomnianej wyżej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, nie jest aktem prawa miejscowego, tylko opracowaniem kierunkowym, stanowiącym wyraz polityki przestrzennej władz samorządowych gminy. Zgodnie z art. 14 pkt 8 tejże ustawy, aktami prawa miejscowego są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, przy sporządzaniu których, poprzez wymóg zachowania zgodności ze studium (ustalenia studium są wiążące – art. 9 pkt. 4), uwzględnia się politykę przestrzenną gminy. Powyższe sprawia, że jest ono prawem wewnętrznym gminy wiążącym władze oraz podporządkowane jej organy i jednostki, w podejmowanych decyzjach w zakresie działań dotyczących polityki przestrzennej na terenie gminy dla realizacji określonych celów.

Dla obszaru Gminy Czyżew obecnie obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Czyżew przyjęte uchwałą nr XXII/152/12 Rady Miejskiej w Czyżewie z dnia 3 października 2012 roku.

Uchwałą Nr XXI/155/17 z dnia 24 marca 2017 r. Rada Miejska w Czyżewie postanowiła o przystąpieniu do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Czyżew w części dotyczącej gruntów położonych przy ul. Zarzecze w mieście Czyżew, gm. Czyżew, zwanej dalej „Studium”.

Zmiana Studium nie dotyczyła aktualizacji dokumentu w zakresie zmian ustawowych i potrzebnych uzupełnień w odniesieniu do obszaru całej Gminy Czyżew, przeprowadzona została jedynie dla wąskiego obszaru objętego opracowaniem w zakresie wymaganym przez ustawodawcę. Ostateczne zmiany studium zostały zatwierdzone uchwałą Rady Miejskiej w Czyżewie nr XXIX/218/18 z dnia 26 stycznia 2018 roku.

Obecnie obowiązują niżej wymienione miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- dla obszaru miasta Czyżew (uchwała Nr VIII/42/07 Rady Gminy Czyżew – Osada z dnia 27 czerwca 2007 r. z późn. zm.),
- dla obszaru Gminy Czyżew – Część I (uchwała Nr XXVII/195/13 Rady Miejskiej w Czyżewie z dnia 25 kwietnia 2013 r.).

W przypadku braku planu miejscowego ustawodawca jednak, zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r., przewidział alternatywny tryb realizacji robót budowlanych. Na obszarach, gdzie nie obowiązuje plan miejscowy, dla lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz dla zmiany zagospodarowania terenu polegającej na budowie obiektu budowlanego lub wykonaniu innych robót budowlanych, obowiązują dwie niezależne procedury w drodze decyzji administracyjnej:

- o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego (określone w art. 50 ustawy),
- o warunkach zabudowy (określone w art. 59 ustawy).

Decyzje te wydaje Burmistrz na wniosek potencjalnego inwestora dla konkretnie zdefiniowanego zamierzenia inwestycyjnego. W tym trybie samorząd gminy zachowuje możliwość prowadzenia bieżącej polityki w zakresie gospodarowania przestrzenią, chociaż musi zachować dosyć rozbudowany tryb wydawania decyzji (szczególnie decyzji o warunkach zabudowy). Problemem mającym często już swoje odzwierciedlenie w przestrzeni jest brak regulacji w aktualnym prawodawstwie odnośnie zachowania zgodności wydawanej decyzji ze studium. Z kolei w wielu sytuacjach przestrzennych wydanie decyzji o warunkach zabudowy nie jest prawnie możliwe i konieczne jest opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

5.2. Decyzje administracyjne

Decyzje w sprawie ustalenia warunków zabudowy

W 2022 zostało wydanych łącznie **21 decyzji** w sprawie ustalenia warunków zabudowy. 10 decyzji dotyczyło budowy, przebudowy lub rozbudowy budynków i budowli inwentarskich. 5 decyzji rozstrzygało o budowie, rozbudowie i nadbudowie budynków mieszkalnych. 4 decyzje dotyczyło budowy budynków i budowli usługowych. 2 decyzje stanowiło o budowie farm fotowoltaicznych.

Większość (48%) wydanych decyzji dotyczyła budowy, przebudowy, rozbudowy lub nadbudowy budynków mieszkalnych. Około 24% decyzji rozstrzygała o budowie, rozbudowie, przebudowie lub nadbudowie budynków i budowli inwentarskich, 19% wydanych decyzji dotyczyło

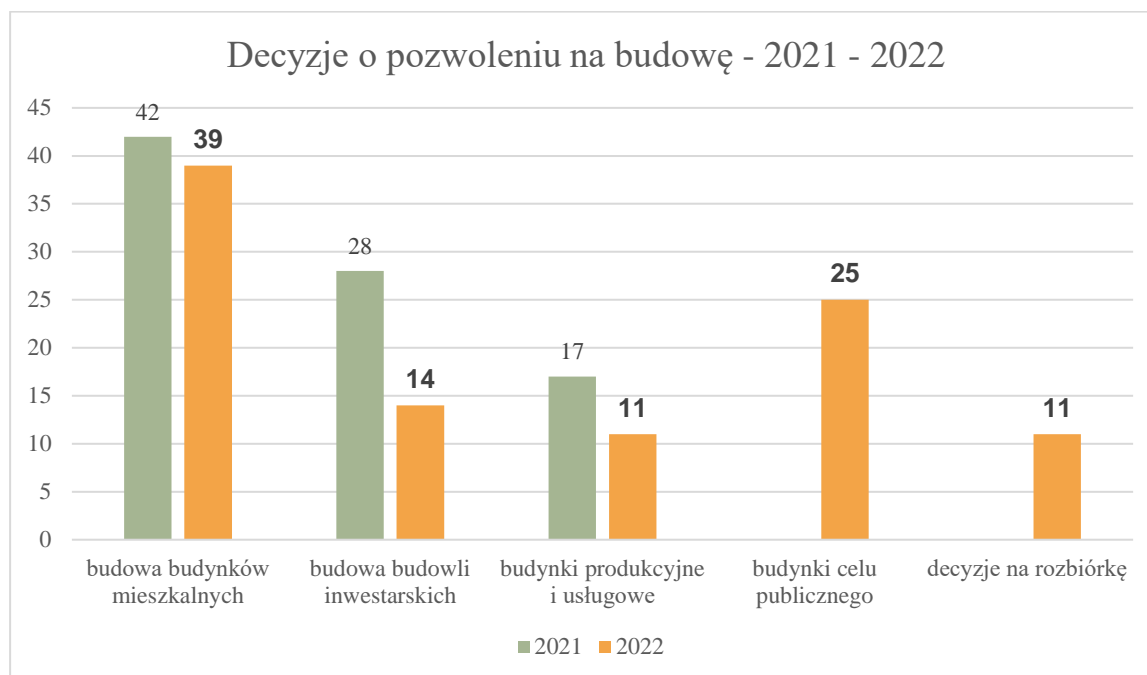
budowy budynków i budowli produkcyjno-usługowych, a 9,5% wydanych decyzji - stanowiło o budowie farm fotowoltaicznych

Decyzje o pozwoleniu na budowę

Faktyczny ruch budowlany obrazują wydane decyzje o pozwoleniu na budowę. W roku 2022 wydano na terenie gminy łącznie **28 decyzji** o pozwoleniu na budowę. Najliczniejszą grupę stanowiły decyzję dotyczące budowy, rozbudowy, przebudowy, nadbudowy budynków mieszkalnych 11 (39 %) decyzji, kolejną grupę stanowiły decyzję celu publicznego 7 (25 %) , decyzji dotyczących przebudowy lub rozbudowy budynków i budowli inwentarskich wydano 4 (14 %) ,

pozwoleń na budowę dotyczących budynków produkcyjnych wydano 3 (11%), zostały wydane również 3 (11%) decyzje na rozbiórkę. W roku 2021 wydano 36 decyzji o pozwoleniu na budowę.

Decyzje lokalizacyjne

W 2022 roku zostały wydane 2 decyzje lokalizacyjne .

5.3. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i plan miejscowy

Szczególnie istotnym powodem zmiany obowiązującego studium było wprowadzenie obszarów lokalizacji instalacji do wytwarzania energii wykorzystujących siłę wiatru (tzw. elektrowni wiatrowych), a także innych funkcji wynikających ze złożonych wniosków. Poza wprowadzeniem obszarów, na których dopuszcza się rozmieszczanie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, nie uległy zmianie zasadnicze kierunki polityki przestrzennej gminy. Zasięg terenów przeznaczonych na poszczególne funkcje został zaktualizowany przede wszystkim w dostosowaniu do obowiązujących uwarunkowań planistycznych.

W zakresie rozwoju infrastruktury technicznej wskazano przede wszystkim konieczność skanalizowania terenu gminy z dopuszczeniem stosowania przydomowych oczyszczalni ścieków, przedstawiono plany doprowadzenia sieci gazowej oraz rozwoju energetyki odnawialnej. Wyznaczono obszary, na których dopuszcza się rozmieszczanie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, wraz z ich strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.

Zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko równoległe z opracowaniem niniejszego studium przeprowadzana jest strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w ramach, której sporządzona jest dla potrzeb niniejszego studium prognoza oddziaływania na środowisko. Przedmiot i cel niniejszego opracowania określa art. 9 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (Dz. U. Nr 80, poz. 717, z późniejszymi zmianami). Przedmiotem studium jest zagospodarowanie przestrzenne obszaru gminy Czyżew w jej granicach administracyjnych zaś celem określenie polityki przestrzennej, w tym lokalnych zasad zagospodarowania. Tak zdefiniowany przedmiot i cel określa podstawową, polityczną funkcję studium.

W świetle art. 9 ust. 2 ww. ustawy studium jest również narzędziem koordynowania planowania przestrzennego na szczeblu lokalnym i strategicznych zamierzeń gminy z planowaniem krajowym i regionalnym. Jest to druga koordynacyjna funkcja studium. Studium poprzez określenie kierunków rozwoju przestrzennego gminy pozwala na świadome prowadzenie gospodarki gruntami i planowanie inwestycji o znaczeniu lokalnym oraz ponadlokalnym.

Pomimo iż studium nie jest aktem prawa miejscowego, ma moc wiążącą dla opracowywanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Plan miejscowy nie może naruszać ustaleń studium, niemniej jednak jest opracowaniem bardziej szczegółowym, co skutkuje większą skalą opracowania i szczegółowymi rozwiązaniami przestrzennymi.

Zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej w Czyżewie Nr VI/41/11 z dnia 29 marca 2011 r. w sprawie: oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Czyżew oraz planu miejscowego zagospodarowania stwierdzono nieaktualność „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czyżew” przyjętego uchwałą Nr XXVIII/141/02 Rady Gminy Czyżew - Osada z dnia 28 czerwca 2002 roku w zakresie dostosowania do obecnych wymogów prawnych oraz potrzeb i uwarunkowań rozwoju gminy Czyżew. Analizy stanowiące załącznik do tej uchwały wykazały konieczność wprowadzenia zasadniczych zmian merytorycznych. Na terenie gminy zaszły zmiany, zarówno prawne jak i przestrzenne. Opracowując zmianę studium uznano, że zmiany nie mogą dotyczyć poszczególnych ustaleń. Mają one równocześnie uwzględniać zmieniające się potrzeby i możliwości rozwojowe gminy, jak również obejmować pełny zakres i formę studium określoną w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. jak i rozporządzeniu w sprawie zakresu projektu studium w części tekstowej i graficznej (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28.04.2004 r. opublikowane w Dz. U z 2004 r. nr 118, poz. 1233). Konsekwencją tego było opra-

cowanie jednolitego tekstu jak również rysunku studium mającego ujednoliconą formę. W rzeczywistości niniejsza zmiana studium stanowi nowe opracowanie, w którym wykorzystano część zapisów ze studium z 2002 r.

Zakres koniecznych zmian uwzględnia:

- ustalenia obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;
- wydane decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz pozwolenia na budowę;
- wnioski instytucji i ludności zgłoszone do zmiany studium oraz zmiany planu miejscowego;
- wnioski gminy dotyczące nowych zamierzeń inwestycyjnych;
- wytyczne z planów wyższego rzędu;
- wnioski wynikające z innych opracowań - planów i programów branżowych wykonanych na podstawie przepisów odrębnych.

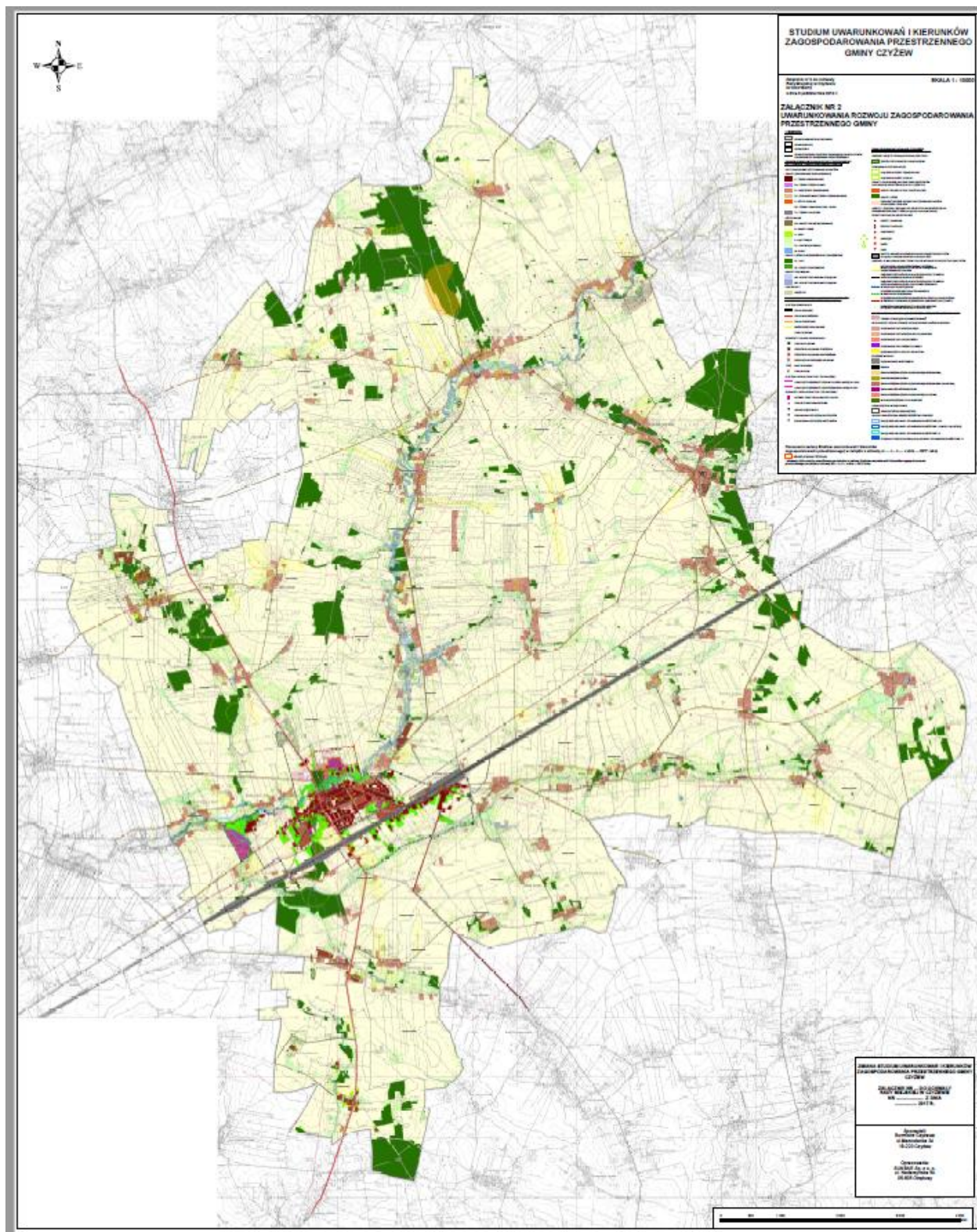
Zakres przedmiotowy studium

Zakres przedmiotowy studium jest zgodny z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. Nr 80. z 2003 r. poz. 717) i Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury w sprawie zakresu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z 28 kwietnia 2004 r. (Dz. U. nr 118 z 2004 r.). Na dokument studium (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy) składają się dwie części tekstowe:

- Część I „Uwarunkowania rozwoju oraz ocena stanu istniejącego”,
- Część II „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”.

Rysunek 1. Załącznik graficzny ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czyżew (Uchwała Rady Miejskiej w Czyżewie Nr XXIX/218/18 z dnia 26 stycznia 2018 r.)

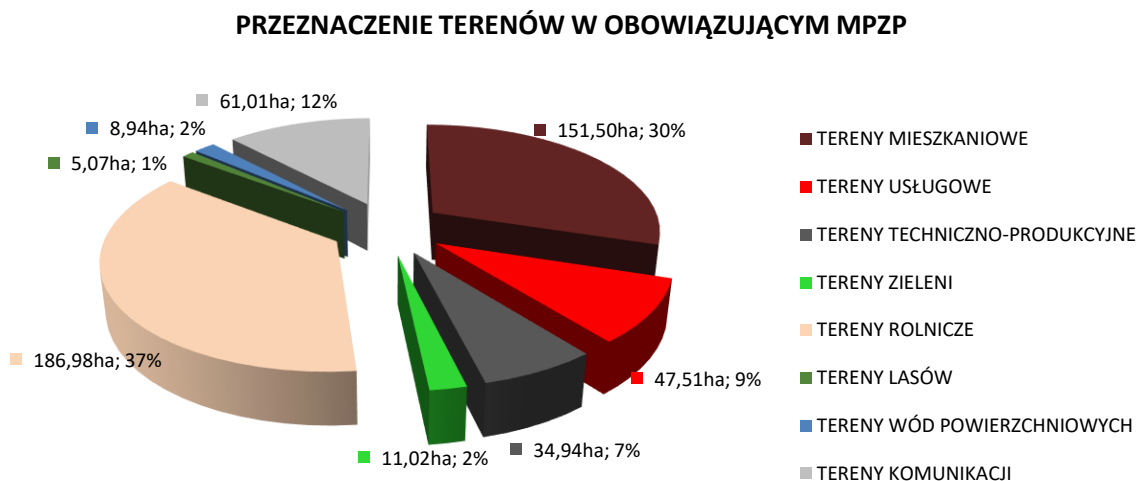

Plan miejscowy

W roku 2007 Rada Gminy Czyżew - Osada uchwaliła miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący swym zasięgiem obszar miejscowości Czyżew – Osada oraz części obszarów przyległych miejscowości: Czyżew – Stacja, Czyżew – Siedliska, Czyżew – Ruś Wieś, Czyżew – Złote Jabłko, Czyżew – Chrapki, Czyżew – Sutki, Ołdaki – Magna Brok (uchwała Nr VIII/42/07 Rady Gminy Czyżew-Osada z dnia 27 czerwca 2007 r. z późn. zm.). Plan został opracowany na mocy obowiązującej ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Ustalenia planu dotyczą głównego ośrodka osadniczego gminy oraz miejscowości przyległych obejmujących obszar 523 ha, co stanowi ok. 4% powierzchni gminy. Plan wydziela tereny o różnorodnym przeznaczeniu i zasadach zagospodarowania i jest zgodny z ustaleniami obowiązującego studium.

W obowiązującym planie miejscowym, obok przeznaczenia rolniczego, dominuje przeznaczenie mieszkaniowe (151,5 ha, co stanowi ok. 30% terenów pokrytych planem), ok. 12% zajmują tereny komunikacji, 9 % - tereny przeznaczone pod usługi, 7 % - tereny przemysłowe, po 2% - tereny zieleni i wód powierzchniowych, 1 % tereny lasów. Strukturę przeznaczenia terenów w obszarze objętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego obrazuje wykres 1.

Wykres 1

Źródło: analizy własne na podstawie Dz. Urz. Woj. Podlaskiego

W 2013 roku Rada Miejska w Czyżewie uchwaliła miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Czyżew – część I (Uchwała nr XXVII/195/13 z dnia 25 kwietnia 2013 r.). Wyznaczono obszary do użytkowania rolnego i leśnego, na których zakazana jest budowa budynków i budowli, w tym elektrowni wiatrowych.

5.4. Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenów

Opracowywany teren stanowi typową gminę wiejską o charakterze rolniczym z dobrymi warunkami do jego rozwoju. Poniżej zestawiono poszczególne rodzaje użytkowania gruntów w gminie Czyżew.

Tabela 1 Formy użytkowania gruntów w gminie Czyżew

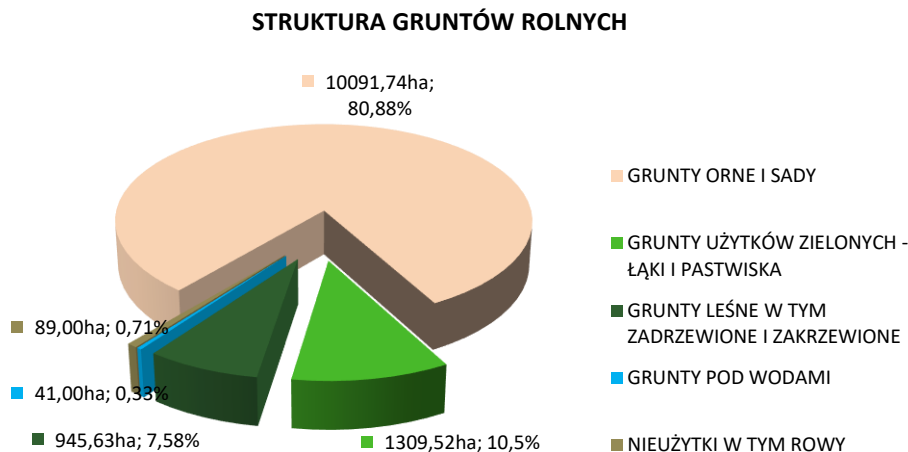
Lp.	Rodzaj	Rodzaj	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
1.	Grunty zabudowane i zurbanizowane w tym tereny komunikacyjne	B - tereny mieszkaniowe	71,05	0,54%
2.		Ba - tereny przemysłowe	16,64	0,13%
3.		Bi - inne tereny zabudowane	13,97	0,11%
4.		K - użytki kopalne	0,57	0,00%
5.		Bp - zurbanizowane tereny niezabudowane	9,56	0,07%
6.		DR - drogi	335,48	2,57%
7.		TK - tereny kolejowe	96,13	0,74%
8.	Grunty leśne	LS - lasy	937,07	7,18%
9.		LZ - grunty zadrzewione i zakrzewione	8,56	0,07%
10.	Użytki rolne	R - grunty orne	10087,14	77,34%
11.		S - sady	4,60	0,04%
12.		Ł - łąki trwałe	280,89	2,15%
13.		Ps - pastwiska trwałe	1028,64	7,89%
14.		B/R,Ps,Ł - grunty rolne zabudowane	23,47	0,18%
15.	Grunty pod wodami	W - rowy	27,64	0,21%
16.		WP - grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	34,36	0,26%
17.		WS - grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	5,40	0,04%
18.	Inne	N- nieużytki	61,96	0,48%
			13043,13	100,00%

Źródło: Dane uzyskane z ewidencji gruntów gminy Czyżew

W układzie przestrzennym gminy dominują użytki rolne zajmujące 88% powierzchni gminy, których strukturę przedstawiono na wykresie 2.

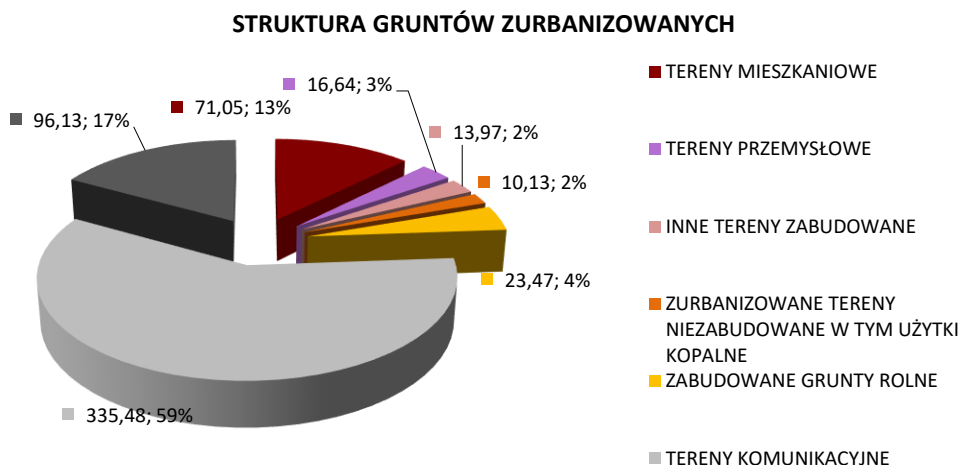
Wykres 2

Źródło: Ewidencja gruntów gminy Czyżew

Grunty zurbanizowane i zabudowane stanowią zaledwie 4,16% powierzchni. Na tereny te składają się przede wszystkim tereny komunikacyjne (3,31%), tereny zabudowy mieszkaniowej, usługowej, przemysłowej stanowią zaledwie 0,78% powierzchni gminy. Poniżej, na wykresie 3, przedstawiono strukturę gruntów zurbanizowanych.

Wykres 3

Źródło: Ewidencja gruntów gminy Czyżew

Dla pozostałej części terenu Gminy Czyżew przyjęto uchwałę nr XXVII/195/13 Rady Miejskiej w Czyżewie z dnia 25 kwietnia 2013 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Czyżew - Część 1 opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego z 17 maja 2013 r. poz. 2231.

6. Infrastruktura techniczna

Infrastruktura techniczna jest istotnym elementem wpływającym na rozwój społeczno-gospodarczy gminy. Jej dostępność oraz użyteczność, związana z ciągłością i powszechnością świadczenia usług, wpływa na standard życia mieszkańców gminy, a także na atrakcyjność mieszkaniową i inwestorską. Infrastruktura techniczna powstaje, by umożliwić prawidłowe i sprawne funkcjonowanie. W jej skład wchodzi wszystkie elementy pozwalające zaopatrzyć gminę w wodę, prąd i gaz, a także na organizację i transportu oraz umożliwiające odprowadzanie ścieków i utylizację śmieci. Wszystkie te składowe są powiązane układem wzajemnych zależności, wpływając na siebie. Dobrze rozwinięta infrastruktura sprzyja właściwemu rozwojowi niemal wszystkich dziedzin życia gospodarczego i społecznego. Braki w infrastrukturze powodują natomiast obniżenie atrakcyjności inwestycyjnej danego terenu, co w efekcie potęguje migrację ludzi, którzy szukają lepszych możliwości własnego rozwoju. Dlatego władze Gminy Czyżew dążą do ciągłego rozwoju i rozbudowywania infrastruktury technicznej, mimo ciągle napotykanymi trudnościami, do których zaliczyć można m. in. niewystarczające środki w budżecie czy też lokalizacja poszczególnych miejscowości i ich gęstość zaludnienia.

6.1. Drogownictwo

Istniejąca w Gminie Czyżew sieć drogowa o dobrych parametrach i nawierzchni bitumicznej daje szansę szybkiego i bezpośredniego dotarcia do każdej miejscowości. Dzięki temu zwiększa atrakcyjność gospodarczą gminy, a także pozwala na rozwój szerokiej gamy usług dla osób, przemierzających się przez teren gminy.

Komunikacja drogowa oparta jest na:

drodze krajowej przebiegającej przez gminę Czyżew: nr 63 Łomża – Zambrów – Sokołów Podlaski – Siedlce o łącznej długości – 10,497 km,

drodze wojewódzkiej przebiegającej przez gminę Czyżew nr 690 Czyżew – Ciechanowiec – Siemiatycze o łącznej długości 4,9 km,

13-stu drogach powiatowych o łącznej długości 61,46 km, w obrębie administracyjnym Gminy Czyżew

drogach gminnych o łącznej długości 373,91 km, w tym drogi gminne o nawierzchni bitumicznej 82,43 km. 291,48 km dróg są to drogi o nawierzchni żwirowej, żużlowej i gruntowej.

Całkowita powierzchnia dróg gminnych na terenie Gminy Czyżew wynosi – 241,6052 ha, w tym powierzchnia dróg gminnych w obrębie miasta Czyżew to 24,1296 ha, powierzchnia dróg w obrębie Gminy Czyżew stanowi 217,4756 ha.

Długość ścieżek rowerowych na dzień 31 grudnia 2021 r. wynosi – 5,65 km na drogach gminnych, długość ścieżki rowerowej na drogach powiatowych to 2,251 km.

Całkowita powierzchnia dróg gminnych wynosi 241,6052 ha, w tym powierzchnia dróg gminnych w obrębie miasta Czyżew – 24,1296 ha, natomiast w obrębie Gminy Czyżew – 217,4756 ha.

Długość ścieżek rowerowych na dzień 31. 12. 2022 r. wynosi na terenie gminy Czyżew – 5,654 km, długość ścieżki rowerowej na drogach powiatowych – 2,251. W porównaniu z rokiem 2021 długość ścieżek nie uległa zmianie.

Ogółem w 2022 roku na drogi publiczne gminne wydatkowano łącznie 3.576.975,04 zł, w tym na rozbudowę dróg – 2.636.059,16 zł, zaś na modernizację - 578.672,57 zł. Przeprowadzona została modernizacja dróg gminnych o łącznej długości 2,83 km, są to następujące drogi:

- droga gminna Nr 108007 B ul. Apoznańskich w Czyżewie, dł. 0,67km
- droga gminna dojazdowa do gruntów rolnych w obrębie Siennica Gizy, dł. 2,16km

Wykonano nawierzchnie bitumiczne na odcinku 0,67 km. Na odcinku 2,16 km wykonano nawierzchnię żwirową .

Współfinansowano również w wysokości 1.199.667,98 zł rozbudowę i przebudowę następujących dróg powiatowych:

- droga powiatowa Nr 2081B na odcinku Rosochate Kościelne – Dąbrowa Wielka.

Wydatkowano również kwotę 200.000,00 zł dla Podlaskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich w Białymstoku jako pomoc finansowa z przeznaczeniem na remont chodnika z kostki brukowej w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 690 na ul. Ciechanowieckiej.

6.2. Transport autobusowy

Komunikacja autobusowa na terenie Gminy jest dobrze rozwinięta. Transport ten jest realizowany przez PKS NOVA (połączenia z Czyżewa między innymi do miast Zambrowa, Łomży, Wysokiego Mazowieckiego, Ciechanowca, Białegostoku) W ostatnich kilku latach coraz większym problemem staje się zmniejszanie przez przewoźników liczby połączeń, co bardzo utrudnia poruszanie się przede wszystkim po

terenie Gminy, zwłaszcza po godzinach szczytu oraz w weekendy i święta. Od 1 września Gmina Czyżew prowadzi również przewozy autobusowe o charakterze użyteczności publicznej. Transport ten realizuje przewoźnik Przedsiębiorstwo Handlowo – Usługowe S.C. Wiesław Gołaszewski i Anna Gołaszewska z Godlewa Piętań w drodze przetargu. W roku 2022 na krajowe pasażerskie przewozy autobusowe wydatkowano ogółem kwotę 139.286,71 zł .

6.3. Komunikacja kolejowa

Przez obszar Gminy Czyżew przebiega magistrala kolejowa relacji Warszawa – Białystok. Stacja kolejowa wraz z infrastrukturą (poczekalnia dla podróżnych, parkingi) znajdują się w miejscowości Czyżew. Obecnie trwa modernizacja linii kolejowej relacji Małkinia Górna – Białystok, planowane są również prace remontowe budynku dworca wraz z otoczeniem.

6.4. Gazyfikacja

W roku 2022 trwały prace przy projektowaniu i realizacji budowy sieci gazowej średniego ciśnienia dla pozostałej niezgazyfikowanej części Czyżewa (wraz z uzyskiwanymi pozwoleniami na budowę).

W 2022 roku zakończono roboty budowlane przy inwestycji pod nazwą „Budowa międzysystemowego gazociągu stanowiącego połączenie systemów przesyłowych Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Litewskiej wraz z infrastrukturą niezbędną do jego obsługi, tj. Gazociąg DN 700 łączący Węzeł i Tłocznię Gazu Hołowczyce z projektowanym gazociągiem DN 700 relacji Rembelszczyzna – granica RP-LT (Polska - Litwa)”, która połączy sieci przesyłowe gazu ziemnego Polski i Litwy. Stronami projektu są spółki GAZ-SYSTEM S.A. – operator polskiego systemu przesyłowego oraz AB Amber Grid – operator litewskiego systemu przesyłowego. Inwestycja prowadzona jest na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu. Odcinek południowy projektowanego gazociągu o długości ok. 158 km i średnicy DN 700 mm zostanie zlokalizowany na terenie 2 województw: mazowieckiego i podlaskiego i przebiegał będzie przez 7 powiatów i 17 gmin. W ramach budowy tego odcinka gazociągu powstanie także kilka naziemnych obiektów towarzyszących, których budowa jest niezbędna dla prawidłowego i bezpiecznego użytkowania infrastruktury. Są to tzw. Zespoły Zaporowo-Upustowe (ZZU) wraz z drogami dojazdowymi oraz instalacje sterowania i zasilania rozmieszczone na trasie w odległości średnio co ok. 30 km. Na terenie Gminy Czyżew został wybudowany odcinek gazociągu o długości ok. 15 km oraz jeden Zespół

Zaporowo-Upustowy, dzięki któremu będzie możliwa zmiana sposobu zasilania Gminy w gaz ziemny z sieci wysokiego ciśnienia.

6.5. Energetyka

Istniejący układ elektroenergetyczny na terenie Gminy Czyżew jest wystarczający, lecz dla polepszenia warunków zasilania oraz warunków korzystania z działek prywatnych jak i dróg publicznych, potrzebna będzie modernizacja polegająca na przebudowie istniejących linii elektroenergetycznych z napowietrznych na kablowe doziemne oraz przebudowie stacji transformatorowych ze słupowych na stacje kontenerowe. Prowadzone są prace projektowe dotyczące przebudowy linii elektroenergetycznych na terenie miasta Czyżew. W Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego miasta Czyżew figuruje zapis, że Gmina Czyżew powinna rezerwować działki pod lokalizację trafostacji kontenerowych.

Na terenie Gminy Czyżew planowane są do realizacji inwestycje, na którą wydane zostały decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach oraz decyzje o warunkach zabudowy, dla inwestycji polegających na budowie i montażu paneli fotowoltaicznych takich jak:

1. *Budowa farmy fotowoltaicznej o mocy do 7 MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną zlokalizowana w obrębie gruntów Ołdaki Magna Brok 121/2 Dec. Nr RG.6220.5.2022 z dnia 26.04.2022 (Decyzja o warunkach zabudowy RG.6730.12.2022 z dnia 28.07.2022 r.),*
2. *Budowa wolnostojącej elektrowni fotowoltaicznej „Czyżew” wraz z instalacjami i urządzeniami technicznymi oraz pozostałą niezbędną infrastrukturą techniczną o mocy do 7MW, na nieruchomości o nr ewid. 43 w obrębie gruntów Siennica Pietrasze oraz dz. O nr ewid 41 w obrębie gruntów Dąbrowa Szatanki .” Dec. Nr RG.6220.5.2022 z dn.23.05.2022 r.*
3. *Budowa 1-4 instalacji fotowoltaicznych pn. Czyżew Chrapki, o mocy do 4,5 MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną i instalacją towarzyszącą, z uwzględnieniem etapowania”, Dec. Nr RG.6220.10.2022 dnia 07.11.2022 r.*
4. *„Budowa do 4 odrębnych farm fotowoltaicznych o łącznej mocy do 4 MW, zlokalizowanych w miejscowości Dąbrowa Nowa Wieś wraz z zagospodarowaniem terenu i infrastrukturą dla każdej z farm.” Dec. Nr RG.6220.11.2022 z dnia 10.11.2022r.*
5. *Budowa instalacji fotowoltaicznej o mocy do 1MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, na działce o numerze ewidencji gruntów 115, obręb Czyżew-Sutki Majątek, gmina Czyżew (Decyzja o warunkach zabudowy RG.6730.21.2022 z dnia 28.10.2022 r.)*
6. *Budowa farmy fotowoltaicznej o mocy do 1MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, na działkach o numerze ewidencji gruntów 147 i 148 w obrębie Dmochy-Rodzonki (Decyzja o warunkach zabudowy RG.6730.18.2022 z dnia 17.08.2022 r.)*

6.6. Wodociągi i kanalizacja

Urząd Miejski w Czyżewie prowadził w 2022 r. działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Gminy Czyżew wg regulaminu zbiorowego dostarczania wody i odprowadzania ścieków, zatwierdzonego uchwałą Rady Gminy Czyżew-Osada Nr XXVII/159/05 z dnia 19 lipca 2005 r. (obecnie obowiązuje regulamin zatwierdzony uchwałą Nr XXIX/243/22 z dnia 3 sierpnia 2022 r.)

Urząd świadczy dla odbiorców usługi w zakresie dostarczania wody uzdatnionej w ramach uzyskanych pozwoleń wodno-prawnych. Woda pochodzi z ujęć głębinowych. Jest ujmowana i uzdatniana w dwóch, nowocześnie wyposażonych stacjach uzdatniania. Stacje te na dzień dzisiejszy nie są w stanie zabezpieczyć w pełni ilość wody zużywanej przez Gminę Czyżew. Z uwagi na położenie części miejscowości w znacznej odległości od własnych ujęć wody oraz ograniczonej podaży wody z tych ujęć woda kupowana jest od dostawców zewnętrznych: Urzędu Gminy w Bogutach Piankach z ujęciem w Zawistach na terenie gminy Boguty oraz od Zakładu wodociągów, kanalizacji i oczyszczania w Szepietowie z ujęcia w Dąbrowie Wilki na terenie gminy Szepietowo. Niewielkie ilości wody są sprzedawane hurtowo dla Urzędu Gminy Andrzejewo i Zakładu Wodociągów Kanalizacji i Energetyki Ciepłej Sp z o.o. w Wysokiem Mazowieckiem, którzy kupują niewielkie ilości wody dla pogranicznych miejscowości.

Obecnie na terenie stacji uzdatniania wody SUW Czyżew funkcjonują dwa ujęcia wody. Na terenie SUW Rosochate Kościelne funkcjonują trzy ujęcia wody, działające naprzemiennie. W przypadku konieczności dokonania remontu lub renowacji studni, stacje mogą pracować bez zakłóceń. Urząd odprowadza ścieki za pomocą urządzeń kanalizacyjnych, będących w jego posiadaniu, do 2 oczyszczalni ścieków w Czyżewie i w Rosochatem Kościelnym, gdzie dokonywane jest ich oczyszczanie. W systemie kanalizacyjnym działa 24 szt. przepompowni oraz tłocznia główna. **Długości sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej wynoszą odpowiednio 142,8 km oraz 28,6 km.**

Zbiorowe zaopatrzenie w wodę dokonywane jest dla wszystkich odbiorców w oparciu o takie same zasady technologiczne i techniczne. Woda jest pobierana, uzdatniana i dostarczana w jednakowy sposób zarówno do celów socjalno-bytowych, jak również dla zakładów usługowych i produkcyjnych. Odbiorcy z terenu gminy Czyżew zaopatrywani są w wodę na podstawie zawartych umów indywidualnych. Aktualnie jest zawartych 1949 umów na dostawę wody, 849 umów na odbiór ścieków bytowych i 1 umowa na odbiór ścieków przemysłowych. W roku 2022 sprzedano odbiorcom z terenu gminy wodę w ilości 505,1 tys. m³ oraz przyjęto 68 017 m³ ścieków. **Poziom zwozdociągowania w Gminie Czyżew wynosi 99%, 43% gospodarstw domowych jest podłączonych do kanalizacji sanitarnych.**

Ze względu na brak zróżnicowania kosztów zaopatrzenia w wodę dla gospodarstw domowych i pozostałych odbiorców usług, przedsiębiorstwo ustala jednolitą taryfę zaopatrzenia w wodę, zawierającą jednolite ceny usług dla wszystkich taryfowych grup odbiorców. Kalkulację cen i stawek oparto na wartościach niezbędnych przychodów. Uzyskanie niezbędnych przychodów z opłat jest niezbędne do pokrycia zarówno kosztów bieżącej eksploatacji, jak i utrzymania. Taryfy zostały zaprojektowane również w sposób zapewniający ochronę odbiorców przed nieuzasadnionym wzrostem opłat i cen, ale także w sposób motywujący odbiorców do racjonalnego użytkowania wody i ograniczenia zanieczyszczania ścieków. Ze względu na zróżnicowanie kosztów odprowadzania ścieków dla wyżej wymienionych grup, przedsiębiorstwo ustala taryfę niejednolitą, zawierającą różne ceny usług odprowadzania ścieków dla poszczególnych taryfowych grup odbiorców. Rozliczenia za zbiorowe zaopatrzenie w wodę oraz zbiorowe odprowadzanie ścieków prowadzone są zgodnie z przepisami Ustawy i Rozporządzenia.

Ilość dostarczonej do nieruchomości wody ustala się na podstawie wskazań wodomierzy głównych. W przypadku braku wodomierzy, ilość wody dostarczonej do budynków ustala się zgodnie z przeciętnymi normami zużycia wody, określonymi w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 14 stycznia 2002 roku w sprawie określenia przeciętnych norm zużycia wody (Dz.U. Nr 8, poz. 70). Aktualnie obowiązuje taryfa na okres 3 lat zatwierdzona przez Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Lublinie decyzja z dnia 2 czerwca 2021 r. W roku 2022 obowiązywała cena netto za 1 m³ dostarczonej wody w wysokości 2,40 zł, a od 07. 07. 2022 r. – 2,45 zł, cena netto za 1 m³ odprowadzonych ścieków bytowych w wysokości 7,40 zł – od 07. 07.2022 7,50 zł oraz cena netto za 1 m³ odprowadzonych ścieków przemysłowych w wysokości 9,50 zł, a od 07. 07.2022 10,00 zł.

Rozliczenie poboru i sprzedaży wody za lata 2018-2022.

	jedn. m.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Woda pobrana z ziemi	tys. m ³	487,6	495,8	511,3	496,9	496,6
Woda zużyta na cele technologiczne	tys. m ³	40,2	38,0	48,5	42,5	33,4
Woda sprzedana odbiorcom indywidualnym	tys. m ³	458,6	476,9	500,1	497,7	505,1
Straty wody i zużycie na cele p.poż.	tys. m ³	73,1	68,8	58,1	48,0	41,9
Hurtowy zakup wody z innych gmin	tys. m ³	108,9	113,4	112,5	107,8	100,2
Hurtowa sprzedaż wody do innych gmin	tys. m ³	24,6	25,5	17,1	16,5	16,7

% sprzedanej wody pobranej z ziemi	%	76,8	78,5	79,2	81,8	84,8
------------------------------------	---	------	------	------	------	------

W porównaniu z rokiem 2021 ilość wody pobranej z ziemi jest taka sama. O 21,4 % zmalało zużycie wody na cele technologiczne, wzrosła natomiast sprzedaż wody odbiorcom indywidualnym - o 1,47 %. Zmniejszyły się zaś straty wody i jej zużycie na cele p. pożarowe - o 12,7 %.

Stosunek sprzedaży wody do wody wydobytej i zakupionej wyniósł w roku 2022 84,8%, natomiast w roku 2021 – 81,8%

6.7. Gospodarka komunalna

Usługi komunalne, należące do zadań własnych gminy, pełnią podstawową funkcję w życiu każdego mieszkańca, stąd konieczne jest zapewnienie bieżącego i nieprzerwanego ich dostarczenia, ponieważ nawet małe zakłócenia mogą sparaliżować normalne funkcjonowanie każdego gospodarstwa domowego. Zakres usług świadczonych przez gospodarkę komunalną jest szeroki, a ich jakość zależy przede wszystkim od polityki samorządu oraz środków finansowych będących w dyspozycji gminy

Gospodarka komunalna Urzędu Miejskiego w Czyżewie wykonuje zadania w zakresie:

- utrzymania budynków i budowli stanowiących mienie komunalne,
- utrzymania nawierzchni dróg gminnych,
- utrzymania oświetlenia ulicznego na drogach gminnych, powiatowych, wojewódzkich i krajowych na terenie gminy oraz oświetlenia zewnętrznego na pozostałych obiektach stanowiących mienie komunalne,
- utrzymania czystości i porządku na obiektach stanowiących mienie komunalne,
- utrzymania sprzętu mechanicznego i pojazdów stanowiących mienie komunalne,
- utrzymania zieleni na obiektach stanowiących mienie komunalne,
- utrzymania gminnej infrastruktury zapewniającej zbiorowe zaopatrzenie ludności w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków.

Baza gospodarki komunalnej mieści się w Czyżewie przy ul. Andrzejewskiej 11 i w 2022 r. posiadała następujące środki transportu:

1. wóz asenizacyjny
2. ciągnik MF 255
3. przyczepa D-734
4. sprzęt do odśnieżania

5. równiarka DZ 122 A
6. ciągnik Zetor 7211
7. samochód DAWEOO Lanos
8. przyczepa ciężarowa rolnicza T-610
9. orkan 35-urządzenie wysokociśnieniowe do udrażniania kanalizacji
10. przyczepa lekka ZCP typ 23602SE do urządzeń wysokociśnieniowych
11. wóz asenizacyjny T-507/6 o pojemności 5.000 l
12. ciągnik URSUS 4514
13. samochód ciężarowy
14. samochód NISSAN NEW model QASHQAI wersja Acenta
15. koparko ładowarka JCB 3CX Turbo
16. ciągnik NEW HOLLAND TD 5,85
17. przyczepa rolnicza T-710/4: 6 tonowa
18. koparko-ładowarka JCB 3CX URBO PLUS
19. samochód TOYOTA RAV 4 Hybrida 50DR
20. ciągnik rolniczy New Holland Boomer 50
21. rozsiewacz nawozów Motyl
22. autobus Jelcz L090 M/S
23. Samochód dostawczy Volkswagen T4
24. Samochód Osobowo- Dostawczy Volkswagen T6.1
25. Przyczepa jednoosiowa T-735A o ładowności 2,5 T
26. Kosiarka wysięgnikowa KUHN Agrilonger T 4844P
27. Zamiatarka ciągnikowa do czyszczenia ulic

W 2022 r. zakupiono równiarkę DZ-122A za kwotę 28 975,61 zł netto tj. 35 640,00 zł brutto

Wartość całkowita środków transportu będących własnością Gminy Czyżew wynosi **3.057.541,24 zł**

7. Ochrona środowiska

Gmina, dbając o prawidłowy stan środowiska i propagowanie postaw ekologicznych, wykonuje swoje zadania na podstawie uchwalonych planów i programów obowiązujących wspólnotę samorządową.

Wykonując swoje zadania z zakresu ochrony środowiska, gmina koncentruje swoją uwagę głównie na problemach związanych z:

- tworzeniem odpowiednich przepisów i aktów prawa miejscowego, w wyniku których zakazuje i nakazuje właściwe korzystanie ze środowiska naturalnego;
- Określeniem kar i opłat za nieprzestrzeganie obowiązujących praw w dziedzinie ochrony środowiska;
- Opracowaniem tworzeniem i wprowadzaniem w życie programów proekologicznych;

- Czynnym udziałem poprzez ustanawianie różnego rodzaju zapisów wdrażających w życie podstawowe zasady ekorozwoju gminy.

Celem wszystkich tych działań jest zagwarantowanie, obok rozwoju regionu pod kątem gospodarczym, życia w przyjaznym i czystym środowisku naturalnym.

Gmina posiada następujące plany i programy w zakresie ochrony środowiska:

1. Program ochrony środowiska na lata 2018-2020 z perspektywą do 2025 r.
2. Plan gospodarki niskoemisyjnej.
3. Program usuwania azbestu na lata 2011-2032.

7.1. Realizowane zadania z zakresu ochrony środowiska

1. W roku 2022 pozyskano dofinansowanie „Usuwanie odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów, opakowań po nawozach i typu Big Bag” na które pozyskano dotację z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie. W ramach zadania zostało odebrane z terenu Gminy Czyżew łącznie 116,34 Mg odpadów za łączną kwotę netto 50.258,88 zł, zaś należny podatek VAT pokrywali mieszkańcy, którzy dostarczyli odpady.
2. Gmina Czyżew podpisała kolejne porozumienie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku odnośnie pomocy przy sporządzeniu wniosków o dofinansowanie w ramach programu „Czyste powietrze”. Na mocy porozumienia w Urzędzie Miejskim w Czyżewie funkcjonuje punkt konsultacyjny który jest czynny 2 dni w tygodniu. W punkcie konsultacyjnym mieszkańcy mogą zdobyć informacje na temat programu oraz uzyskać pomoc przy sporządzeniu wniosku. W ramach niniejszego programu w roku 2022 za pośrednictwem urzędu zostało złożonych 21 wniosków o dofinansowanie wymiany starych i nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe na nowoczesne źródła ciepła spełniające najwyższe normy lub przeprowadzenia niezbędnych prac termomodernizacyjnych budynku. Od momentu utworzenia Punktu Konsultacyjnego (styczeń 2021 roku) za pośrednictwem urzędu złożonych zostało 66 wniosków o dofinansowanie z terenu miasta Czyżew i 58 wniosków z terenu gminy – łącznie 124 wnioski. Zakończono zostało 64 przedsięwzięcia, a wypłacona kwota dotacji dla mieszkańców miasta i gminy Czyżew wynosi łącznie 1.174.750,00 zł

7.1.1. Zadania edukacyjne w 2022 r.

W roku 2022 przeprowadzona została akcja edukacyjna w przedszkolu w Czyżewie w ramach której przeprowadzono zajęcia związane z prawidłową segregacją odpadów, w ramach zajęć dzieci otrzymały książeczki edukacyjne z związane z prawidłową segregacją odpadów.

24 kwietnia 2022 roku miało miejsce podsumowanie XVII Regionalnego Konkursu Plastyczno-Ekologicznego „Magia leśnej przyrody w wierszu NA JAGODY Marii Konopnickiej”, zrealizowanego przez Gminny Ośrodek Kultury w Czyżewie oraz Nadleśnictwo Rudka. Konkurs plastyczny związany był z tematyką ochrony środowiska i przyrody organizowany przy współpracy Gminy Czyżew przy współpracy z Nadleśnictwem Rudka.

7.2. Program Ochrony Środowiska

Program ochrony środowiska jest dokumentem zawierającym cele i kierunki polityki w zakresie ochrony środowiska, prowadzonej przez Gminę Czyżew i określającym wynikające z nich działania.

Ostatnia aktualizacja programu została przyjęta Uchwałą NR XXXI/242/18 Rady Miejskiej w Czyżewie w dniu 28.03.2018 r.

Program określał najważniejsze zadania, których realizacja w latach 2018 – 2020 z perspektywą do 2025 ma doprowadzić do poprawy lub utrzymania jakości poszczególnych elementów środowiska na terenie gminy.

Przedmiotowy program przewidywał w 2022 r. realizację następujących zadań;

Lp.	Nazwa zadania	Stan realizacji zadania w 2022r.
<i>Zakres zadania</i>		<i>Jakość powietrza i ochrona klimatu</i>
1.	Modernizacja oświetlenia ulicznego – wymiana na energooszczędne	Zainstalowano oświetlenie energooszczędne na ul. Apoznańskich jako kontynuacja zadania z 2021 r.
2.	Zmiana sposobu ogrzewania budynków użyteczności publicznej, w tym instalacje dedykowane odnawialnym źródłom energii	Zadanie zrealizowane w 2021 r.
3.	Wyposażenie domów prywatnych w instalacje wykorzystujące odnawialne źródła energii (kolektory słoneczne, kolektory fotowoltaiczne, pompy ciepła)	Realizacja zadania pn. „Redukcja emisji dwutlenku węgla poprzez montaż instalacji fotowoltaicznych w gminie Czyżew” oraz „Redukcja emisji dwutlenku węgla w Gminie Czyżew poprzez instalacje OZE przez mieszkańców na potrzeby produkcji energii elektrycznej” dot. montażu instalacji OZE na budynkach prywatnych ze środków RPOWP.

4.	Termomodernizacja obiektów mieszkalnych zlokalizowanych na terenie Gminy.	Mieszkańcy Gminy Czyżew przeprowadzają termomodernizację budynków mieszkalnych w ramach własnych środków, bądź korzystają z programu „Czyste Powietrze” który prowadzony jest przez WFOŚiGW w Białymstoku w ramach którego otrzymują środki min. na termomodernizację, wymianę okien, wymianę źródła ogrzewania.
5.	Ograniczenie emisji pochodzących ze źródeł ogrzewania budynków poprzez wymianę na niskoemisyjne źródła	Mieszkańcy Gminy Czyżew przeprowadzają termomodernizację budynków mieszkalnych w ramach własnych środków, bądź korzystają z programu „Czyste Powietrze”, który prowadzony jest przez WFOŚiGW w Białymstoku w ramach którego otrzymują środki min. na termomodernizację, wymianę okien, wymianę źródła ogrzewania.
6.	Budowa/przebudowa/modernizacja dróg gminnych, chodników oraz parkingów.	1.Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w obrębie Siennica Gیزی. 2. „Rozbudowa drogi gminnej w Czyżewie – ul. Apoznańskich z sięgaczem wraz z infrastrukturą techniczną”. 3.
7.	Opracowanie założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, paliwa gazowe i energię elektryczną	Gmina Czyżew posiada dokument obowiązujący od 2012 do 2027 r.
<i>Zakres zadania</i>		<i>Gospodarowanie Wodami</i>
1.	Bieżąca budowa i modernizacja sieci wodociągowej na terenie całej gminy.	Rozpoczęcie realizacji zadania „Modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowej na terenie Gminy Czyżew wraz ze Stacją Uzdatniania Wody” Inwestycja jest dofinansowana w ramach środków z Rządowego Funduszu Polski Ład
2.	Wspieranie finansowe budowy indywidualnych systemów oczyszczania ścieków (głównie na terenach zabudowy rozproszonej i obszarach trudnych do skanalizowania, uwzględniając uwarunkowania lokalne oraz przepisy obowiązującego prawa).	W 2020 r. nie udzielano finansowego wsparcia budowy indywidualnych systemów oczyszczania ścieków.
3.	Rozbudowa kanalizacji deszczowej w miejscowości Czyżew	Zadanie realizowane jest wraz z prowadzoną budową bądź przebudową dróg gminnych. W 2022 r. kanalizacja deszczowa została w ramach zadania Rozbudowa drogi gminnej w Czyżewie – ul. Apoznańskich z sięgaczem wraz z infrastrukturą techniczną ”, dofinansowana z FDS.
4.	Budowa nowego ujęcia wody - studni nr 2 w Rosochatem Kościelnem	Zadanie zrealizowane z końcem 2021 roku.
5.	Bieżące utrzymanie urządzeń wodnych i infrastruktury wodno-kanalizacyjnej	Zadanie realizowane jest na bieżąco.
6.	Dofinansowywanie likwidacji szamb będących lub mogących być źródłem zanieczyszczenia wód podziemnych.	W 2022 r. nie udzielono dofinansowania na likwidację szamb będących zagrożeniem dla wód podziemnych.
<i>Zakres zadania</i>		<i>Gospodarowanie odpadami</i>
1.	Odbieranie nieczystości z koszy ulicznych – utrzymanie czystości w mieście	Zadanie realizowane jest przez pracowników Gospodarki Komunalnej Urzędu Miejskiego w Czyżewie.

2.	Odbieranie odpadów komunalnych z terenu Gminy Czyżew – utrzymanie czystości na terenie Gminy Czyżew.	Odpady komunalne z gminy Czyżew odbierane są przez firmę wybraną w drodze przetargu nieograniczonego.
3.	Sukcesywne usuwanie wyrobów i odpadów zawierających azbest.	Wyroby zawierające azbest odbierane są od mieszkańców gminy po uprzednim zgłoszeniu i otrzymaniu dofinansowania z WFOŚiGW.
<i>Zakres zadania</i>		<i>Zasoby przyrodnicze</i>
1.	Realizacja bieżących zabiegów pielęgnacyjnych w lasach miejskich	Zadanie realizowane na bieżąco w ramach widocznych potrzeb.
2.	Wykonanie prac związanych z powołaniem nowych form ochrony przyrody.	W 2022 r. nie powołano nowych form ochrony przyrody.
3.	Bieżące utrzymanie zieleni na terenie Miasta i Gminy Czyżew	Zadanie realizowane na bieżąco.
4.	Wykonanie nasadzeń krzewów i drzew przy zbiornikach retencyjnych i placach zabaw miejscowościach na terenie Gminy Czyżew.	W 2022 r. nie wykonano dodatkowych nasadzeń drzew ani krzewów przy zbiorniku retencyjnym ani na placach zabaw.
5.	Bieżące utrzymanie i ochrona obszarów cennych przyrodniczo.	Zadanie realizowane na bieżąco w ramach widocznych potrzeb.
6.	Rewitalizacja terenów w centrum Czyżewa, ul. Duży Rynek, ul. Mały Rynek	Zadanie zostało zrealizowane w 2021 r.
<i>Zakres zadania</i>		<i>Edukacja Ekologiczna</i>
1.	Wsparcie merytoryczne szkolnych kół zainteresowań, konkursów ekologicznych w szkołach i przedszkolach, akcji (np. Dzień Ziemi, Sprzątanie Świata)	Akcja edukacyjna w przedszkolu
2.	Prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej w celu podnoszenia świadomości w zakresie szkodliwości spalania odpadów oraz węgla o słabej kaloryczności i wysokiej zawartości siarki w przydomowych kotłowniach.	Edukacja mieszkańców w kwestiach ochrony środowiska odbywa się poprzez stronę internetową gminy Czyżew oraz artykuły w kwartalniku Gazeta Czyżewska.
3.	Prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej w zakresie odnawialnych źródeł energii oraz ochrony przyrody	Wszelkie informacje na temat działalności związanej z odnawialnymi źródłami energii oraz ochroną przyrody przekazywane są mieszkańcom poprzez strony internetowe urzędu oraz artykuły w kwartalniku Gazeta Czyżewska.

7.3. Postępowania w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Postępowanie w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko jest uregulowane w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz.284 z późn. zm.). Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach wydawane są dla planowych przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (dla których przeprowadzenie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko jest obligatoryjne) lub potencjalnie

znacząco oddziaływać na środowisko (dla których przeprowadzenie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko może być wymagane). Rodzaje przedsięwzięć wymienia rozporządzenie Rady Ministrów z 09.11.2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 1839).

W 2022 r. prowadzono siedem postępowań dotyczących decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia, stwierdzających brak potrzeby przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko.

Wydane decyzje:

7. *Budowa farmy fotowoltaicznej o mocy do 7 MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną zlokalizowana w obrębie gruntów Ołdaki Magna Brok 121/2* Dec. Nr RG.6220.5.2022 z dnia 26.04.2022
8. *Budowa wolnostojącej elektrowni fotowoltaicznej „Czyżew” wraz z instalacjami i urządzeniami technicznymi oraz pozostałą niezbędną infrastrukturą techniczną o mocy do 7MW, na nieruchomości o nr ewid. 43 w obrębie gruntów Siennica Pietrasze oraz dz. O nr ewid 41 w obrębie gruntów Dąbrowa Szatanki .”* Dec. Nr RG.6220.5.2022 z dn.23.05.2022 r.
9. *Budowa 1-4 instalacji fotowoltaicznych pn. Czyżew Chrapki, o mocy do 4,5 MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną i instalacją towarzyszącą, z uwzględnieniem etapowania”,* Dec. Nr RG.6220.10.2022 dnia 07.11.2022 r.
10. *„Budowa do 4 odrębnych farm fotowoltaicznych o łącznej mocy do 4 MW, zlokalizowanych w miejscowości Dabrowa Nowa Wieś wraz z zagospodarowaniem terenu i infrastrukturą dla każdej z farm.”* Dec. Nr RG.6220.11.2022 z dnia 10.11.2022r.

7.4. Ochrona przyrody – zezwolenia na usuwanie drzew i krzewów.

W ramach procedury wynikającej z ustawy o ochronie przyrody w zakresie przyjmowania zgłoszeń zamiaru usunięcia drzew od osób fizycznych oraz wydawania zezwoleń na usunięcie drzew i (lub) krzewów, w roku 2022 do Urzędu Miejskiego w Czyżewie wpłynęło **49 wniosków** zamiaru usunięcia drzew od osób fizycznych, do których nie wniesiono sprzeciwu. Ogółem wydane zostały **2 decyzje administracyjne** w sprawie wycinki drzew dla przedsiębiorstw i osób prawnych: 1 decyzję wydała GDDKiA oraz 1 decyzję Zarząd Dróg Powiatowych.

7.5. Łowiectwo.

4 dzierzawców obwodów łowieckich na terenie gminy prowadzi gospodarkę łowiecką, są to:

1. Koło Łowieckie „Bażant”;
2. Koło Łowieckie „Szarak”
3. Koła Łowieckie „Hubertus”

4. Koła Łowieckie „Odyniec”

Burmistrz Czyżewa corocznie opiniuje przedłożone roczne plany łowieckie.

7.6. Gospodarka odpadami

Gmina prowadzi zorganizowaną zbiórkę odpadów komunalnych na terenie całej gminy. W ramach przeprowadzonego przetargu nieograniczonego którego przedmiotem było: *Świadczenie usług w zakresie odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na obszarze Gminy Czyżew*, wyłoniono firmę Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Zambrowie ul. Polowa 19 18-300 Zambrów

Zbiórką odpadów komunalnych objęte są na terenie całej teren gminy Czyżew **5 130 osoby** – 1667 gospodarstw domowych. Wg sprawozdań za 2022 r. firmy prowadzącej na terenie Gminy wywóz odpadów łączna masa odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego zużycia i poddanych recyklingowi wynosi **396,38 tony**, zaś łączna masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości - 1412,24 ton

1. odpady zmieszane 798,84 Mg (ton)
2. odpady segregowane – szkło – 107,64 Mg (ton), papier – 23,6 Mg (ton), zmieszane odpady opakowaniowe – 113,04 Mg (ton), zużyte urządzenia elektryczne elektroniczne – 9,6 Mg (ton)
3. odpady budowlane i rozbiórkowe – 107,64 Mg (ton)
4. odpady wielogabarytowe – 72,86 Mg (ton)
5. odpady biodegradowalne – 179,02 Mg (ton)

Wykonawca zobowiązany jest również do odbioru i zagospodarowania odpadów gromadzonych w sposób selektywny z Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych. Częstotliwość odbioru wszystkich frakcji odpadów komunalnych z gospodarstw domowych odbywa się 1 raz na miesiąc, a w okresie od 01 sierpnia do 31 października odpadów zmieszanych, tj. pozostałości z sortowni i bioodpadów – 1 raz na 2 tygodnie. Selektywna zbiórka odpadów komunalnych na terenie zabudowy jednorodzinnej odbywała się w systemie workowym z podziałem na następujące frakcje:

- papier, tektura,
- szkło,
- metale i tworzywa sztuczne
- odpady ulegające biodegradacji, w tym odpady zielone
- pozostałe odpady komunalne zmieszane niedające się wyselekcjonować, w tym popiół, pojemniki lub worki.

Na terenie Gminy Czyżew funkcjonuje **PSZOK** - Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, który prowadzi zbiórkę min. odpadów budowlanych, wielkogabarytowych, sprzętu elektrycznego i elektronicznego, a także: przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte opony.

Transport do punktu selektywnej zbiórki odpadów właściciele nieruchomości zapewniają i finansują we własnym zakresie.

Raz w roku na terenie gminy Czyżew prowadzona jest zbiórka odpadów wielkogabarytowych i wyeksploatowanego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. bezpośrednio z nieruchomości poprzez odbieranie wystawionych odpadów przez właścicieli nieruchomości w zatwierdzonych przez Zamawiającego i ustalonych z Wykonawcą szczegółowych terminach.

W 2022 r. na gospodarkę odpadami w Gminie Czyżew wydatkowano kwotę **1.237.666,20 zł**, jest to kwota wyższa niż w roku poprzednim – 1 168 798,46 zł.

Dochody z gospodarki odpadami komunalnymi czyli wpłaty mieszkańców w roku 2021 wyniosły **1 091 143,86 zł**. Różnica między dochodami a wydatkami w wysokości 146 522,34 zł została pokryta z dochodów własnych gminy.

7.7. Realizacja programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.

W 2022 r. opieka nad zwierzętami bezdomnymi realizowana była zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej w Czyżewie Nr XXVI/217/22 z dnia 24 lutego 2022 r. W sprawie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganiu bezdomności zwierząt na terenie Gminy Czyżew. W roku 2022 na realizację tego programu wydatkowana została kwota **26 606,02 zł**, (w roku 2021 - **22 014, 48 zł**)

W 2022 r. gmina miała obowiązującą umowę z Pensjonatem dla zwierząt „Cyganowo”, Czesław Anzel, ul. Mickiewicza 44, 16-500 Sejny.

Zawarte zostało także porozumienie z osobą działającą w ramach wolontariatu w sprawie współdziałania w zakresie organizacji i prowadzenia opieki przedadopcyjnej dla bezdomnych psów z terenu Gminy Czyżew oraz poszukiwania dla nich nowych domów. Zapewniono w ten sposób opiekę dla 39 psów i 4 kotów bezdomnych. Obowiązywała też umowa z zakładem leczniczym

dla zwierząt - Gabinet Weterynaryjny VET Partner, ul. Mazowiecka 5, 18-220 Czyżew, na wykonanie usług w zakresie prowadzenia opieki weterynaryjnej dla bezdomnych zwierząt.

8. Pomoc społeczna, zdrowie i bezpieczeństwo mieszkańców

8.1. Pomoc społeczna

8.1.1. Zadania realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2022 roku

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek udzielania pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Pomoc społeczna może być świadczona w formie pieniężnej i niepieniężnej. Ustawa zawiera katalog świadczeń o charakterze obowiązkowym i fakultatywnym. Podstawowym narzędziem, w oparciu o które przyznawane są świadczenia z pomocy społecznej jest rodzinny wywiad środowiskowy. Wywiad przeprowadza się w miejscu zamieszkania osoby lub rodziny albo w miejscu jej pobytu. Decyzję administracyjną o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia wydaje się po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego. Pracownicy socjalni w roku 2022 przeprowadzili 156 rodzinnych wywiadów środowiskowych.

W 2022 roku pomocą społeczną objęto 90 rodzin – liczba osób w tych rodzinach – 204. Najczęstszymi powodami trudnej sytuacji życiowej, osób i rodzin korzystających z pomocy GOPS obok ubóstwa jest bezrobocie, niepełnosprawność czy długotrwała choroba oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. W roku 2022 głównym powodem korzystania ze świadczeń pomocy społecznej była: długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność oraz bezrobocie. W roku sprawozdawczym na zasiłki i inne świadczenia z pomocy społecznej wydatkowano ogółem: 636 332,20 zł.

Poniższa tabela przedstawia analizę poniesionych wydatków w roku bazowym wg form udzielonej pomocy.

Forma pomocy	Rok 2022	
	Liczba osób/rodzin	Koszt udzielonej pomocy
Zasiłki stałe	15	94 483,32

Zasiłki okresowe	29	65 998,46
Zasiłki celowe/zdarzenie losowe	8	13 751,70
Posiłek oraz świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności – program „Posiłek w szkole i w domu”	50	38 253,00
Składki zdrowotne	15	8 503,28
Opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej	6	235 960,60
Usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze	8	127 020,73
Pieczą zastępczą	3	52 361,11

Dokonując analizy wydatków w porównaniu do roku ubiegłego należy stwierdzić, że nastąpił wzrost wydatków w realizacji pomocy w formie usług opiekuńczych, w opłatach za pobyt w domach pomocy społecznej oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinach zastępczych (pieczę zastępczą).

Wzrost wydatków Gminy za osoby przebywające w placówkach zapewniających całodobową opiekę nastąpił w wyniku corocznego podwyższenia kosztów utrzymania mieszkańców placówek.

Realizacja programów.

W roku sprawozdawczym GOPS w Czyżewie realizował zadania określone w:

1. Programie Wspierania rodziny - głównym celem programu jest stworzenie optymalnych warunków do wychowywania dzieci w środowisku rodziny biologicznej oraz wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo-wychowawczych.

Instytucje i organizacje z terenu gminy i powiatu prowadzą działania pomocowe, wspierające i terapeutyczne mające na celu zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom i rodzinom, w których zdiagnozowano problem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych działania mogą być podejmowane przez asystentów rodziny

W roku 2022 poniesiono koszty pobytu 3 dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej i rodzinach zastępczych w wysokości – 52 361,11 zł.

2. Program „Posiłek w szkole i w domu” – rządowy program wieloletni, którego istotnym celem jest zapewnienie dzieciom i młodzieży w wieku szkolnym możliwości zjedzenia gorącego posiłku przygotowanego w stołówce szkolnej. W ramach programu wypłacane są również zasiłki celowe na zakup posiłku lub żywności oraz realizowana jest pomoc w formie artykułów żywnościowych.

Ogólny koszt programu w roku 2022 wyniósł – 38 253,00 zł, w tym: kwota – 30 400,00 zł to środki pochodzące z budżetu państwa, natomiast kwota 7 853,00 zł – środki własne gminy.

3. Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie – głównym celem programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie.

W roku 2022 objęto pomocą 47 osób z 11 rodzin, w których została wszczęta procedura „Niebieskie Karty”, lokalny zespół interdyscyplinarny odbył 9 posiedzeń, w trakcie których zostały opracowane plany pracy z osobami dotkniętymi przemocą i sprawcami przemocy.

4. Program operacyjny pomoc żywnościowa 2014-2020 – jest to dodatkowa pomoc skierowana dla najbardziej potrzebujących osób. Uprawnienie do korzystania z pomocy w formie paczek żywnościowych jest uwarunkowane trudną sytuacją bytową określoną w art. 7 ustawy o pomocy społecznej oraz spełnienie kryterium dochodowego, ustalonego na poziomie 200% kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej.

W roku sprawozdawczym wydano skierowania dla 131 osób, dla których wydano 3220,52 kg żywności.

5. Program „Opieka 75+” – jest to forma wsparcia osób, które z powodu wieku, choroby lub samotności wymagają pomocy innych osób. Głównym celem usług opiekuńczych jest pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, świadczenie opieki higienicznej lub pielęgnacji zaleconej przez lekarza oraz zapewnienie – w miarę możliwości ośrodka pomocy społecznej – kontaktów z otoczeniem.

W roku 2022 na pomoc w formie usług opiekuńczych wydatkowano 23 970,73 zł w tym: z dotacji – 10 870,32 zł, ze środków własnych – 13 100,41 zł.

Programy rządowe.

Szczególnym wsparciem dla rodziny są programy rządowe. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czyżewie realizował zadania w zakresie ustawy o świadczeniach rodzinnych ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o wypłacie zasiłków dla opiekunów, ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci – program „Rodzina 500+” .

Program „Rodzina 500+” był realizowany do maja 2022 r.

Program/ustawa	Liczba uprawnionych	Kwota wypłaconych świadczeń
Rodzina 500+	1206	2 939 075,02

Karta Dużej Rodziny	201	1 598,28
Dodatek osłonowy	971	716 868,31
Dodatek węglowy	1432	4 296 000,00
Dodatek dla gospodarstw domowych z tyt. wykorzystania niektórych źródeł ciepła	245	583 638,22

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zrealizował następujące formy pomocy wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych i ustawy o świadczeniach z funduszu alimentacyjnego:

Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin	Koszt wypłaconych świadczeń
Świadczenia pielęgnacyjne	31	693 272,20
Zasiłki rodzinne	159	400 912,87
Zasiłki pielęgnacyjne	118	289 441,34
Świadczenie rodzicielskie	21	123 169,30
Składka na ubezpieczenie emerytalno-rentowe	21	113 526,65
Dodatek z tytułu wielodzietności	63	86 183,13
Fundusz Alimentacyjny	12	72 276,28
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia	34	34 000,00
Opieka nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	13	26 465,89
Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	11	28 613,93
Dodatek na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do szkoły	40	24 423,70
Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	110	19 202,29
Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	13	16 299,92
Dodatek z tyt. urodzenia się dziecka	12	12 000,00
Składki na ubezpieczenie zdrowotne dla osób pobierających świadczenia opiekuńcze	6	13 710,39
Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania (internat)	7	5089,96

Ogółem w roku 2022 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czyżewie zrealizował liczne zadania (wraz z kosztami obsługi) na łączną kwotę – **11 283 391,39 zł**

Fundusz Pomocy Ukrainie.

Rząd polski podjął ustawę, która określa szczegółowe zasady pobytu i pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

GOPS udzielił następującej pomocy obywatelom Ukrainy:

1. Świadczenia z tytułu zakwaterowania i wyżywienia - 21 wniosków na łączną kwotę – 104 600,00 zł.
2. Posiłek – dla 11 dzieci przybyłych z obszaru objętego wojną opłacono posiłki w miejscowej szkole podstawowej i gminnym przedszkolu. Koszt posiłków – 1540,00 zł.
3. Jednorazowe świadczenie pieniężne (300,00 zł) – dla 86 obywateli UKR wypłacono jednorazowe świadczenie pieniężne na kwotę – 25 800,00 zł.
4. Świadczenia rodzinne – dla 17 osób wypłacono zasiłek rodzinny w łącznej kwocie – 9 746,11 zł.

8.2. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

W okresie od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r. w gminie Czyżew zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych posiadało 19 punktów sprzedaży, w tym: 17 punktów o zawartości powyżej 4,5% alkoholu, tj.

- 17 punktów sprzedaży na wynos,
- 2 punkty konsumpcji na miejscu.

W 2022 roku wydano: 7 zezwoleń na sprzedaż alkoholu na wynos, 2 zezwolenia z konsumpcją w miejscu sprzedaży. Wygaszono 3 zezwolenia.

Ze środków uzyskanych przez gminę z tytułu udzielonych zezwoleń na sprzedaż alkoholu, w 2022 r. sfinansowane zostały następujące wydatki:

- pomoc konsultacyjna dla osób uzależnionych - przeznaczono 4 500,00 zł.
- programy profilaktyczne - przeznaczono 1 700,00 zł.
- wypoczynek dzieci i młodzieży - przeznaczono 5 500,00 zł.
- zajęcia sportowe, pozalekcyjne, konkursy - przeznaczono 20 282,90 zł.
- wspieranie klubów sportowych – 13 251,75 zł.

Z raportu Komendy Powiatowej Policji wynika, że w 2022 roku zanotowano:

- 169 interwencji publicznych wobec osób będących pod wpływem alkoholu, w tym: 10 osób odwieziono do PDOZ KPP w Wysokiem Mazowieckiem, a 9 osób do miejsca zamieszkania,
- 98 interwencji za wykroczenia związane bezpośrednio z alkoholem, w tym: nielegalna sprzedaż, nielegalny obrót alkoholem, spożycie alkoholu w miejscach publicznych, nieprzestrzeganie przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi art. 43 i art. 43¹, w tym: 143 pouczenia.
- 27 zatrzymań nietrzeźwych kierowców, 12 mandatów za spożywanie alkoholu w miejscu publicznym,
- wobec 5 osób zastosowano po raz pierwszy procedurę „Niebieskiej Karty”.
- przeprowadzono 2 kontrole punktów sprzedaży alkoholu.

Gminna komisja rozpatrzyła 13 wniosków o skierowanie uzależnionych na konsultacje w celu podjęcia leczenia odwykowego.

Występuje tendencja łamania prawa pod wpływem alkoholu; w tym, prowadzenie pojazdów przez nietrzeźwych kierowców. Nie stwierdzono spożycia alkoholu przez osoby nieletnie. Należy stwierdzić, że na terenie gminy problem nadużywania alkoholu istnieje. Spowodowane to jest wieloma czynnikami, w tym: łatwym dostępem do alkoholu, jak również funkcjonującym w świadomości społecznej przekonaniem o małej szkodliwości następstw jego spożywania. Zdarzają się przypadki nieprzestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości dotyczące sprzedaży alkoholu nieletnim.

W 2022 roku na terenie gminy nie przeprowadzono badań, monitoringu i ewaluacji zjawiska narkomanii oraz handlu narkotykami. Z rozpoznania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Posterunku Policji w Czyżewie wynika, że miejscem najbardziej zagrożonym wykroczeniami związanymi ze spożyciem alkoholu jest rejon ul. Duży Rynek.

Analiza zasobów umożliwiających prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej.

Na terenie gminy nie ma placówek zajmujących się leczeniem odwykowym, terapią i rehabilitacją uzależnionych oraz zagrożonych uzależnieniem. Najbliższe placówki to: Wojewódzki Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Łomży, Poradnia Zdrowia Psychicznego przy Szpitalu Ogólnym oraz Klub Rodzin Abstynenckich „Łabędź” w Wysokiem Mazowieckiem, Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych i ich Rodzin w Czyżewie, w Wysokiem Mazowieckiem i Zambrowie, Ośrodek Edukacji Społecznej Wspomagania Rozwoju Profilaktyki w Zambrowie, Dom Pomocy Społecznej w Choroszczy i Kozarzach.

Osoby współpracujące w realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Czyżew, to:

- policjanci - 4 osoby
- lekarze - 2 osoby
- nauczyciele, wychowawcy, trenerzy sportowi, wolontariusze, harcerze - 26 osób
- pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czyżewie - 3 osoby
- pielęgniarki - 1 osoba
- członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - 7 osób
- pedagog - 1 osoba
- duchowni parafii z terenu gminy - 6 osób
- wychowawcy świetlicy - 2 osoby
- pracownicy GOK, Biblioteki Publicznej Gminy - 4 osoby

W roku 2022 Gminnym programem profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii różnymi formami działań zapobiegawczych zostało objętych ogółem około 250 osób.

Środki finansowe na realizację programu zgromadzono w dziale 851 rozdział 851/54 „ochrona zdrowia – przeciwdziałanie alkoholizmowi” oraz w dziale 851 rozdział 851/53 „przeciwdziałanie narkomanii” budżetu gminy w kwocie **194 557,89 zł**.

W wyniku działań podejmowanych przez organy gminy odpowiedzialne za realizację Programu, zostały przeznaczone na następujące zadania z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i zjawisku narkomanii:

1. Konsultacje osób uzależnionych kierowanych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do placówek odwykowych i samopomocowych w celu ewentualnego poddania się terapii lub leczeniu odwykowemu - skorzystały 6 osób.
2. Wypoczynek dzieci i młodzieży w postaci wycieczek, kolonii, imprez sportowych i artystycznych w aspekcie profilaktyki alkoholowej - skorzystało 65 osób.
3. Zakup czasopism, broszur, kalendarzy, książek i pomocy dydaktycznych o tematyce następstw wynikających z nadużywania alkoholu i narkotyków - działaniem objęto młodzież ze wszystkich placówek oświatowych gminy.
4. Wspieranie działalności świetlic i stołówek szkolnych o charakterze opiekuńczo-wychowawczym (remonty, zakup sprzętu i wyposażenia, itp.).
5. Pomoc materialna dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie na tle problemów alkoholowych,

6. Wspomaganie działalności organizacji służących rozwiązywaniu problemów społecznych na terenie powiatu, w tym: działalności statutowej klubów abstynenta.
7. Finansowanie konkursów plastycznych i naukowych oraz programów edukacyjnych i spektakli artystyczno-dydaktycznych w aspekcie patologii społecznych - skorzystało 100 osób.
8. Sfinansowanie sportowych, artystycznych i naukowych zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży szkolnej.
9. Udzielenie pomocy finansowej szkołom i szkolnym klubom sportowym na zakup sprzętu i wyposażenia oraz na prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych, w tym z młodzieżą z grup ryzyka.
10. Wspieranie placówek oświatowo-wychowawczych w ramach ich działań profilaktyczno-edukacyjnych i opiekuńczych względem dzieci i młodzieży, w tym: harcerzy, kółek zainteresowań.
11. Współorganizowanie i finansowanie programów i warsztatów profilaktycznych, pogadek i prelekcji w placówkach oświatowych gminy oraz akcji promujących zdrowy styl życia.
12. Wspieranie działalności OSP, klubu Seniora, grupy rekonstrukcyjnej oraz koła teatralnego przy organizowaniu uroczystości państwowych, rocznicowych, spektakli o tematyce patriotycznej oraz w ważnych wydarzeniach organizowanych na terenie gminy.
13. Obsługa kancelaryjna, szkolenia oraz wynagrodzenia dla członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych za realizację zadań ustawowych.

8.3. Ochrona zdrowia

Na terenie Gminy Czyżew w 2022 roku działało 11 podmiotów świadczących usługi w zakresie ochrony zdrowia, w tym:

- 1) Ośrodek Zdrowia w Czyżewie ul. Polna 5 B:
 - Praktyka Lekarza Rodzinnego - 2 ,
 - Gabinet stomatologiczny – 1,
 - Pracownia Fizjoterapii Szpitala Ogólnego w Wysokiem Mazowieckiem – 1,
- 2) Ośrodek Zdrowia w Dąbrowie Wielkiej - Niepubliczny Zakład Ochrony Zdrowia POZ
- 3) Centrum Medyczno-Stomatologiczne w Czyżewie ul. Szkolna 21,
- 4) Przychodnia stomatologiczna w Czyżewie ul. Jaśminowa 4 m 22,
- 5) Gabinet stomatologiczny w Rosochatem Kościelnem ul. Wierzbowa 6,
- 6) Czyżew ul. Duży Rynek 12a:

- Gabinet lekarski - reumatologa – 1,
- 7) Praktyka Lekarska H. Janghorbani
 - Gabinety lekarskie (internista, stomatolog) - 2

Gmina udostępnia dodatkowe pomieszczenia mieszkalne w budynku ośrodka zdrowia przy ul. Polnej 5 b w Czyżewie. Zostały one udostępnione Szpitalowi Ogólnemu w Wysokiem Mazowieckiem na poradnię rehabilitacyjną, w której uruchomiono gabinet masażu klasycznego, gabinet kinezyterapii oraz gabinet hydroterapii z 3 wannami.

Mieszkańcy Gminy Czyżew mają więc zapewniony pełny dostęp do różnych świadczeń medycznych.

8.4. Bezpieczeństwo mieszkańców

8.4.1. Bezpieczeństwo i porządek publiczny

Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom gminy to zadania służb takich jak policja czy straż pożarna. Ochotnicza straż pożarna realizuje zadania własne gminy w zakresie bezpieczeństwa pożarowego we współdziałaniu z Państwową Strażą Pożarną, natomiast na funkcjonowanie Policji, stanowiącej część administracji rządowej, samorząd gminny nie ma bezpośredniego wpływu. Samorząd Gminy Czyżew, w trosce o bezpieczeństwo swoich mieszkańców, wspiera działania policji poprzez wsparcie finansowe czy współdziałanie w realizacji szeregu programów społecznych i profilaktycznych.

Informacja o stanie bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie miasta i Gminy Czyżew w 2022 roku

Na stan bezpieczeństwa i porządku publicznego wpływa przede wszystkim poziom zagrożenia przestępczością, w tym przestępczością najbardziej uciążliwą społecznie obejmującą 7 kategorii przestępstw (kradzież, kradzież z włamaniem, kradzież pojazdu, bójka pobicie, przestępstwa rozbójnicze, uszkodzenie mienia, uszczerbek na zdrowiu) a także przestępstwa i wykroczenia w ruchu drogowym. Oceniając poziom bezpieczeństwa przez pryzmat rozmiarów przestępczości i jej dynamiki, można stwierdzić, że gmina Czyżew jest bezpieczną gminą.

Zagrożenia zdiagnozowano na podstawie danych statystycznych, analiz, ocen własnych, społecznych, bezpośrednio kontaktów ze społeczeństwem oraz przedstawicielami samorządu terytorialnego.

Zdarzenia przestępcze, które zaistniały nie niosły ze sobą znaczącego zagrożenia. W odnotowanych przypadkach przestępstw kryminalnych sprawcy wykorzystywali okoliczności sprzyjające popełnieniu przestępstw tj. porę nocna, brak właściwego zabezpieczenia mienia. Oceniając poziom bezpieczeństwa przez pryzmat rozmiarów przestępczości i jej dynamiki można stwierdzić, że Gmin Czyżew jest gmina bezpieczną. Zagrożenia zdiagnozowano na podstawie danych statystycznych, analiz, ocen własnych, społecznych, bezpośrednich kontaktów ze społeczeństwem oraz przedstawicielami samorządu terytorialnego.

Na terenie miasta i gminy Czyżew zdarzenia drogowe kształtowały się następująco

Rok	Kolizje		Wypadki		Ranni		Ofiary śmiertelne	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Powiat wysokomazowiecki	4622	368	27	14	29	20	7	1
Miasto i gmina Czyżew	48	47	7	2	8	1	2	-

Najczęstszymi przyczynami zdarzeń drogowych jest przede wszystkim:

Niezachowanie bezpiecznej odległości pomiędzy pojazdami

Niedostosowanie prędkości do warunków jazdy

Nie udzielenie pierwszeństwa przejazdu

Nieprawidłowe wymijanie, omijanie wyprzedzanie, cofanie, skręcanie

Na terenie miasta i gminy Czyżew odnotowano następujące ilości zdarzeń z punktu widzenia społecznego poczucia bezpieczeństwa:

Kategoria	Powiat wysokomazowiecki postępowania wszczęte 2022 rok	Czyżew - postępowania wszczęte 2021 rok	Czyżew - postępowania wszczęte 2022 rok
Kradzież	57	2	6
Kradzież samochodu	2	1	-
Kradzież z włamaniem	29	6	6
Przestępstwo rozbójnicze	3	-	-
Bójki i pobicia	5	1	-
Uszkodzenie mienia	27	3	3

Uszczerbek na zdrowiu	16	2	1
<u>Ogółem 7 kat. przestępstw</u>	<u>139</u>	15	16
Zabójstwa	3	-	-
Przestępstwa narkotykowe	30	1	-
Wypadki drogowe	27	2	2
Nietrzeźwi kierujący	137	15	20
Przestępstwa kryminalne	197	18	22
Ogółem	394	36	44

Na terenie miasta i gminy Czyżew liczba przeprowadzonych interwencji ukształtowała się następująco:

Rodzaj interwencji	Powiat wysokomazowiecki 2022 rok	Miasto i gmina Czyżew 2021	Miasto i gmina Czyżew 2022
Domowe	5 711	43	75
W miejscach publicznych	29 123	58	66
Inne	113	590	582
Razem	34 947	691	723

Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa umożliwia mieszkańcom sygnalizowanie miejsc zagrożonych podlegających sprawdzeniu przez Policję. Na terenie Powiatu Wysokomazowieckiego liczbę zgłoszeń przedstawia poniższa tabela:

Kategoria	Nieprawidłowe parkowanie	Przekroczenie dozwolonej prędkości	Spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych	Grupowanie się młodzieży zagrożonej demoralizacją	Używanie środków odurzających	Inne zagrożenia
2021	5	42	15	4	-	26
2022	-	38	6	4	-	16
razem	2021	92				
	2022	64				

Prowadzone działania w ramach realizowanych programów profilaktycznych w 2022 roku:

Ruch drogowy

1. Działania *Trzeźwości (Alkohol u Narkotyki, Trzeźwa Gmina)*
2. Działania *Prędkości (Prędkość, Bezpieczna Droga)*

3. Działania Pasy, Foteliki
4. Działania Niechronieni Uczestnicy Ruchu Drogowego, Pieszy
5. Działania „Bezpieczna droga do szkoły/domu”

Patologie społeczne:

Alkohol, narkotyki, dopalacze

Działania „Ferie 2022”

Działania „Bezpieczne wakacje 2022”

Działania „Bezpieczna woda 2022”

Podsumowanie

Analiza danych na temat zagrożenia przestępczością na terenie miasta i gminy Czyżew wykazuje na niewielki wzrost ogólnej liczby przestępstw o charakterze kryminalnym.

Niezależnie od utrzymującego się na stosunkowo niskim poziomie zagrożenia przestępczością w dalszym ciągu niezbędne jest prowadzenie działań prewencyjnych ukierunkowanych na ograniczenie przestępstw kryminalnych a także przestępstw i wykroczeń drogowych.

Pozostałe odnotowane w 2022 roku, negatywne zjawiska oraz zaistniałe zdarzenia o charakterze przestępstw bądź wykroczeń kształtują się na poziomie lat poprzednich i nie mają większego wpływu na społeczne poczucie bezpieczeństwa.

Oceniając wszystkie aspekty pracy tutejszej jednostki policji wraz z podległy jej posterunkiem Policji w Czyżewie stwierdzić należy, iż prawidłowa realizacja wszystkich zaplanowanych zadań pozwoliła na utrzymanie pozytywnych tendencji i utrzymanie niskiego poziomu zagrożenia dla mieszkańców miasta i gminy Czyżew.

8.4.2. Ochrona przeciwpożarowa

Na terenie gminy działa siedem jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej:

- OSP KSRG Czyżew
- OSP KSRG Dąbrowa Wielka
- OSP Rosochate Kościelne
- OSP Dąbrowa Nowa -Wieś
- OSP Dmochy-Wochy
- OSP Kaczyn-Herbasy
- OSP Siennica-Święchy

Wszystkie jednostki są zrzeszone w Oddziale Gminnym Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej. 2 jednostki OSP – w Czyżewie i Dąbrowie Wielkiej, działają w systemie KSRG.

OSP skupia w swoich szeregach: 232 członków czynnych, 43 - wspierających, 19 - honorowych oraz 34 członków Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych.

	OSP Czyżew	OSP Dąbrowa Wielka	OSP Ro-sochate Kościelne	OSP Dąbrowa Nowa Wieś	OSP Kaczyn-Herbasy	OSP Dmochy-Wochy	OSP Siennica-Święchy
Członkowie czynni	31	71	48	15	32	20	15
Członkowie honorowi	4	1	8	0	0	6	0
Członkowie wspierający	30	3	0	0	10	0	0
MDP	12	10	12	0	0	0	0
Razem	77	85	68	15	42	26	15

Wszystkie jednostki, z wyjątkiem OSP Siennica-Święchy, są wyposażone w pojazdy przygotowane do działań ratowniczo-gaśniczych. W 1997 roku jednostka OSP w Czyżewie a w roku 2018 jednostka OSP w Dąbrowie Wielkiej zostały włączone do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (KSRG), co potwierdza wysoki stopień wyszkolenia oraz przygotowania do akcji ratowniczych. Krajowy system ratowniczo-gaśniczy stanowi integralną część ogólnopolskiego systemu bezpieczeństwa. W ramach porozumienia ochotnicy zobowiązani są do utrzymywania wymaganej gotowości operacyjnej do walki z pożarami i innymi klęskami żywiołowymi oraz realizacji zadań związanych z ratownictwem technicznym, chemiczno-ekologicznym, poszukiwawczo-ratowniczym, wodnym i medycznym.

Każdy ochotnik straży pożarnej, który uczestniczył w działaniu ratowniczym czy szkoleniu pożarniczym organizowanym przez Państwową Straż Pożarną lub gminę, otrzymuje ekwiwalent pieniężny. Wysokość ekwiwalentu ustala Rada Miejska w drodze uchwały. Od 01 stycznia 2022 r. ekwiwalent pieniężny wynosi 30 zł za godzinę udziału w działaniu ratowniczym i 15 zł za godzinę udziału w szkoleniu pożarniczym.

W 2022 roku jednostki OSP brały udział w następującej ilości zdarzeń:

1. OSP Czyżew – 53 akcje ratownicze i 4 szkolenia
2. OSP Dąbrowa Wielka – 18 akcji ratowniczych i 2 szkolenia

3. OSP Rosochate Kościelne – 12 akcji ratowniczych
4. OSP Dąbrowa Nowa -Wieś – 2 akcje ratownicze
5. OSP Kaczyn-Herbasy – 2 akcje ratownicze

W 2022 r. 10 strażaków przeszło szkolenie podstawowe i 2 szkolenie kierujących akcją, za udział w akcjach ratowniczych i szkoleniach w 2022 r. wypłacono z budżetu gminy ekwiwalent w wys. 49 632,64 zł.

W gminie Czyżew obsługę przeciwpożarową i ratowniczą prowadzi również Powiatowa Państwowa Straż Pożarna, która swoim działaniem obejmuje cały powiat –Wysokie Mazowieckie, ul. Mickiewicza 6, tel. 086-275-81-00, lub 998.

Łącznie na utrzymanie ochotniczych straży pożarnych na terenie gminy w 2022 r. wydano kwotę **328 925,27 zł.**

Z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego gmina otrzymała dotację w wysokości 15 000,zł z której zakupiono wyposażenie dla OSP Czyżew, OSP Dąbrowa Wielka i OSP Rosochate Kościelne, OSP Kaczyn-Herbasy i OSP Dąbrowa Nowa Wieś

Zgodnie z Informacją o stanie ochrony przeciwpożarowej na terenie Gminy Czyżew, uzyskaną od Komendanta Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Wysokiem Mazowieckiem w roku 2022 wystąpiło w naszej gminie 19 pożarów, 48 miejscowych zagrożeń i 4 fałszywe alarmy. Wartość strat wyniosła w roku 2022 421,2 tys. zł, zaś uratowano mienie o wartości 3 908 tys. zł. Jako najczęstsze przyczyny powstawania pożarów w gminie wymienia się nieprawidłową eksploatację urządzeń grzewczych i nieostrożność osób dorosłych natomiast najczęstsze miejscowe zagrożenia w 2021 r. to huragany i silne wiatry, niezachowanie zasad bezp. ruchu drogowego i nietypowe zachowanie zwierząt i owadów.

8.4.3. Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego

Sprawy porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej należą do podstawowych zadań własnych gminy. Jednostki podległe burmistrzowi tj.

- Szkoła Podstawowa w Czyżewie,
- Szkoła Podstawowa w Dąbrowie Wielkiej,
- Szkoła Podstawowa w Rosochatem Kościelnym,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Gminny Ośrodek Kultury ,
- Gminna Biblioteka Publiczna,
- Gminne Przedszkole w Czyżewie,

uczestniczą w różnego rodzaju działaniach związanych z zarządzaniem kryzysowym, nie mają roli wiodącej i nie działają samodzielnie.

Do realizacji zadań bezpośrednio związanych z zarządzaniem kryzysowym powołany został Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego w skład którego wchodzi:

- 1) Burmistrz i Zastępca Burmistrza,
- 2) Skarbnik Gminy,
- 3) Sekretarz Gminy,
- 4) Kierownicy:
 - Referatu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej,
 - Referatu Organizacyjnego,
 - Referatu Rozwoju Gospodarczego,
 - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej,
 - Urzędu Stanu Cywilnego
- 5) Gminny Komendant OSP i Inspektor ds. Informatyzacji i ochrony.

8.4.4. System ostrzegania i alarmowania

W skład systemu ostrzegania i alarmowania na terenie gm. Czyżew wchodzi następujące urządzenia alarmowe:

- Centrala alarmowa – budynek Urzędu Miejskiego, ul. Mazowiecka 34,
- Syrena elektroniczna z możliwością nadawania komunikatów głosowych – budynek Urzędu Miejskiego, ul. Mazowiecka 34,
- Syrena alarmowa sterowana drogą radiową z KP PSP na strażnicy OSP w Czyżewie,
- Syreny alarmowe OSP we wsiach: Rosochate Kościelne, Dąbrowa Wielka, Kaczyn-Herbasy, Siennica-Święchy, Dąbrowa – Nowa Wieś, Dmochy –Wochy,

9. Oświata

9.1. Informacje ogólne

Sieć szkolno – przedszkolna w Gminie Czyżew obejmuje:

- Szkołę Podstawową im. Szarych Szeregów w Czyżewie
- Szkołą Podstawową im. Św. Jan Pawła II w Rosochatem Kościelnym
- Szkołę Podstawową w Dąbrowie Wielkiej
- Gminne Przedszkole w Czyżewie
- Ośrodek Wychowania Przedszkolnego „Rosochatek”.

We wrześniu 2022 r. naukę w szkołach na terenie Gminy Czyżew rozpoczęło razem 781 uczniów i wychowanków, odpowiednio 588 w szkołach podstawowych, 174 w przedszkolu oraz 19 dzieci w Ośrodku Wychowania Przedszkolnego „Rosochatek”. W porównaniu z rokiem 2021 liczba dzieci uczęszczających do szkół i placówek nieznacznie się zmniejszyła.

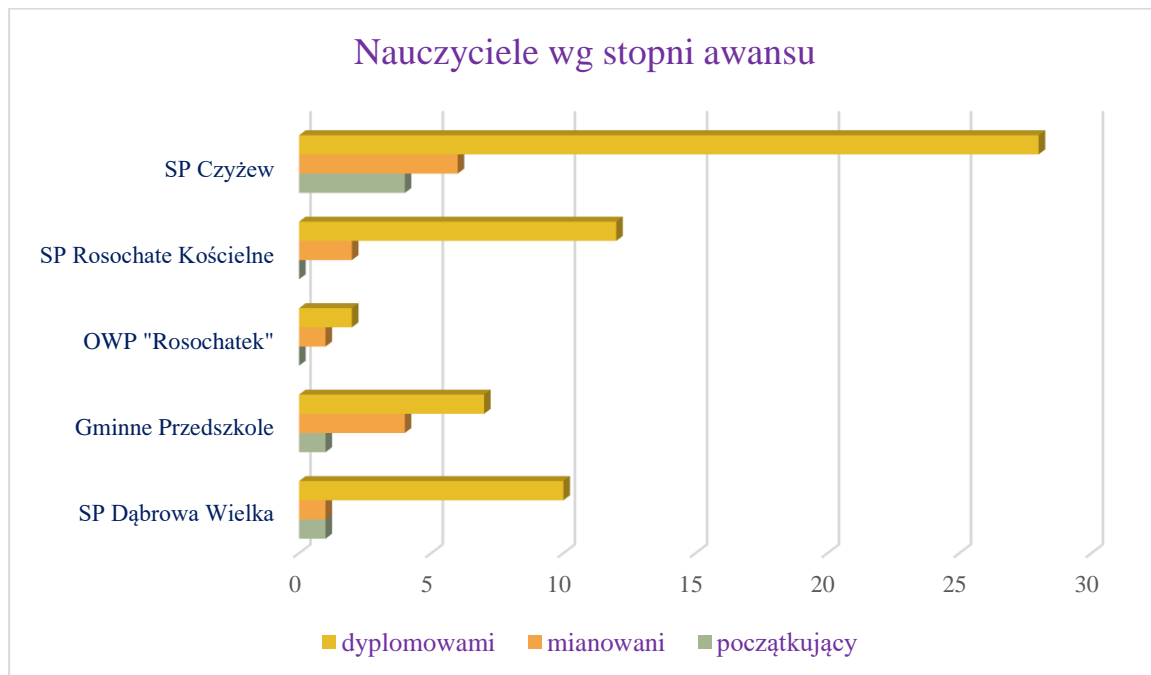

Liczba uczniów i dzieci w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Czyżew

Dane zgodne z SIO. 30.09.2021			
L. p.	Nazwa szkoły lub innej oświatowej jednostki organizacyjnej	Liczba oddziałów	Liczba uczniów (wychowanków)
I. Przedszkola prowadzone przez gminę			
1.	Przedszkole w Czyżewie	7	174
2.	Punkt Przedszkolny w Rosochatem Kościelnym	1	19
II. Szkoły prowadzone przez gminę (z wyodrębnieniem oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych)			
1.	Szkoła Podstawowa w Czyżewie	18	405
2.	Szkoła Podstawowa w Rosochatem Kościelnym	9(1)*	130(19)*
3.	Szkoła Podstawowa w Dąbrowie Wielkiej	5(1)*	53(11)*

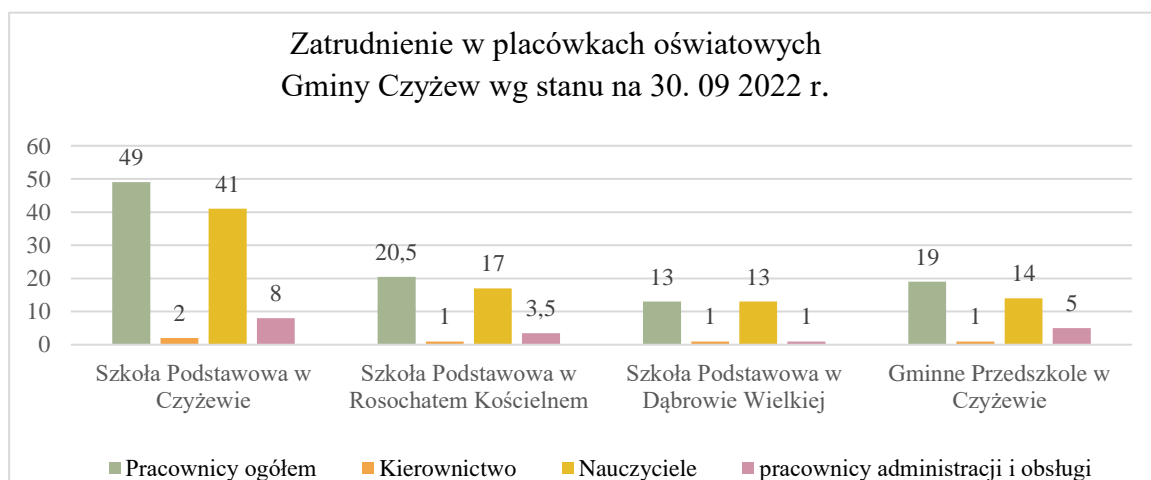
(*)dotyczy oddziałów przedszkolnych, tzw. „zerówek”

W roku 2022 wg stanu na dzień 30. 09. 2022 r. w szkołach i przedszkolu i innych formach wychowania przedszkolnego zatrudniano ogółem 82 nauczycieli, w tym: 9 nauczycieli początkujących, 14 nauczycieli mianowanych i 59 nauczycieli dyplomowanych.

Zatrudnienie nauczycieli w szkołach prowadzonych przez Gminę Czyżew w latach 2019/2020–2020/2021, 2021/2022 i 2022/2023 wg stanu na dzień 30 września przedstawia się następująco:

	2019/2020		2020/2021		2021/2022		2022/2023	
	etaty	osoby	etaty	osoby	etaty	osoby	etaty	osoby
SP Czyżew	35,27	36	35,98	38	36,33	43	36,67	38
SP Rosochate Kościelne	14,82	18	16,24	19	10,6	16	14,13	20
SP Dąbrowa Wielka	8,98	12	8,86	12	9,94	12	10,17	12
Razem	59,07	66	61,08	69	56,87	71	60,97	70

Ogółem w szkołach, przedszkolu i Ośrodku Wychowania Przedszkolnego „Rosochatek”, prowadzonych przez Gminę Czyżew zatrudnionych jest 109,5 pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych, w tym 92 nauczycieli (84% zatrudnionych) i 17,5 pracowników administracji i obsługi (16%). Strukturę zatrudnienia w poszczególnych jednostkach ilustruje wykres:

9.2. Finansowanie zadań oświatowych

W dziale „Oświata i wychowanie” w roku 2022 Gmina Czyżew poniosła wydatki w wysokości ogółem 12.417.956,94 zł.

Wydatki poniesione przez Gminę Czyżew na zadania oświatowe w roku 2022:

Lp.	Finansowane zadania	Wysokość wydatków (w zł)
1.	Szkoły podstawowe	8.204.392,22
2.	Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	215.309,76
3.	Przedszkola	1.771.852,74
4.	Dowożenie uczniów do szkół	410.904,54
5.	Inne formy wychowania przedszkolnego	78.095,39
6.	Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	5.671,00
7.	Stołówki szkolne	353.959,14
8.	Realizacja zadań związanych z kształceniem dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w przedszkolu	144.136,00
9.	Realizacja zadań związanych z kształceniem dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkole	645.104,95
10.	Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników	47.621,92
11.	Pozostała działalność	350.050,97
12.	Świetlice szkolne	41190.858,31

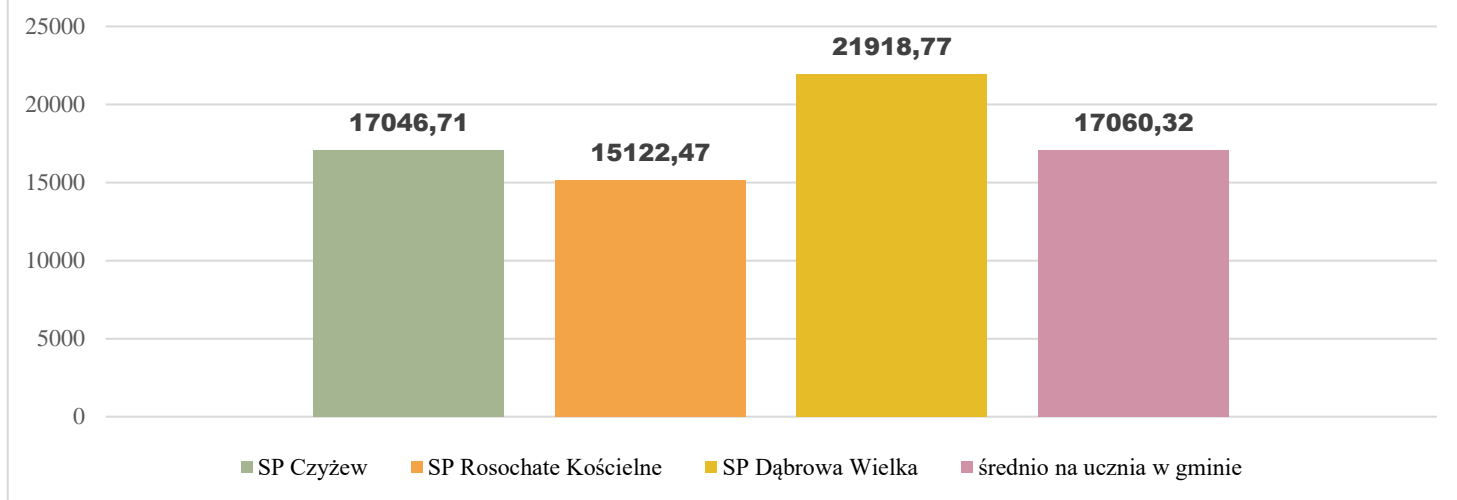
W poszczególnych szkołach łączne wydatki poniesione w 2022 roku na oświatę przedstawiają się następująco:

	SP Czyżew	SP Rosochate Kościelne	SP Dąbrowa Wielka	Razem
Wydatki	6.989.150,93	1.965.921,49	1.161.694,59	10.116.767,01
Liczba uczniów	410	130	53	593
Koszt na 1 ucznia	17,046,71 zł	15.122,47 zł	21.918,77 zł	Średnio: 17.060,32 zł

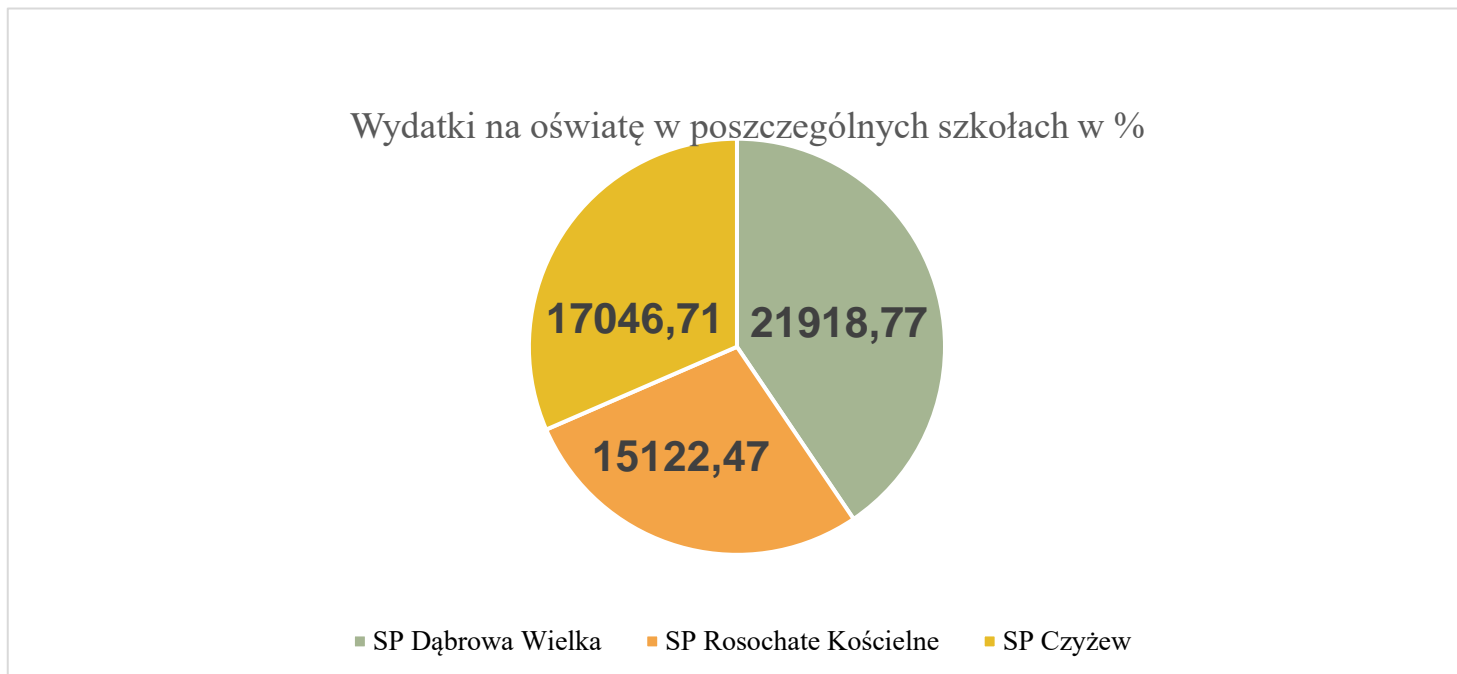

Znaczący wzrost wydatków na oświatę w Szkole Podstawowej w Czyżewie wynika z przeprowadzonego w roku 2022 gruntownego remontu budynku szkoły.

Wydatki poniesione na 1 ucznia w poszczególnych szkołach (w zł)

Wydatki na oświatę w poszczególnych szkołach w %

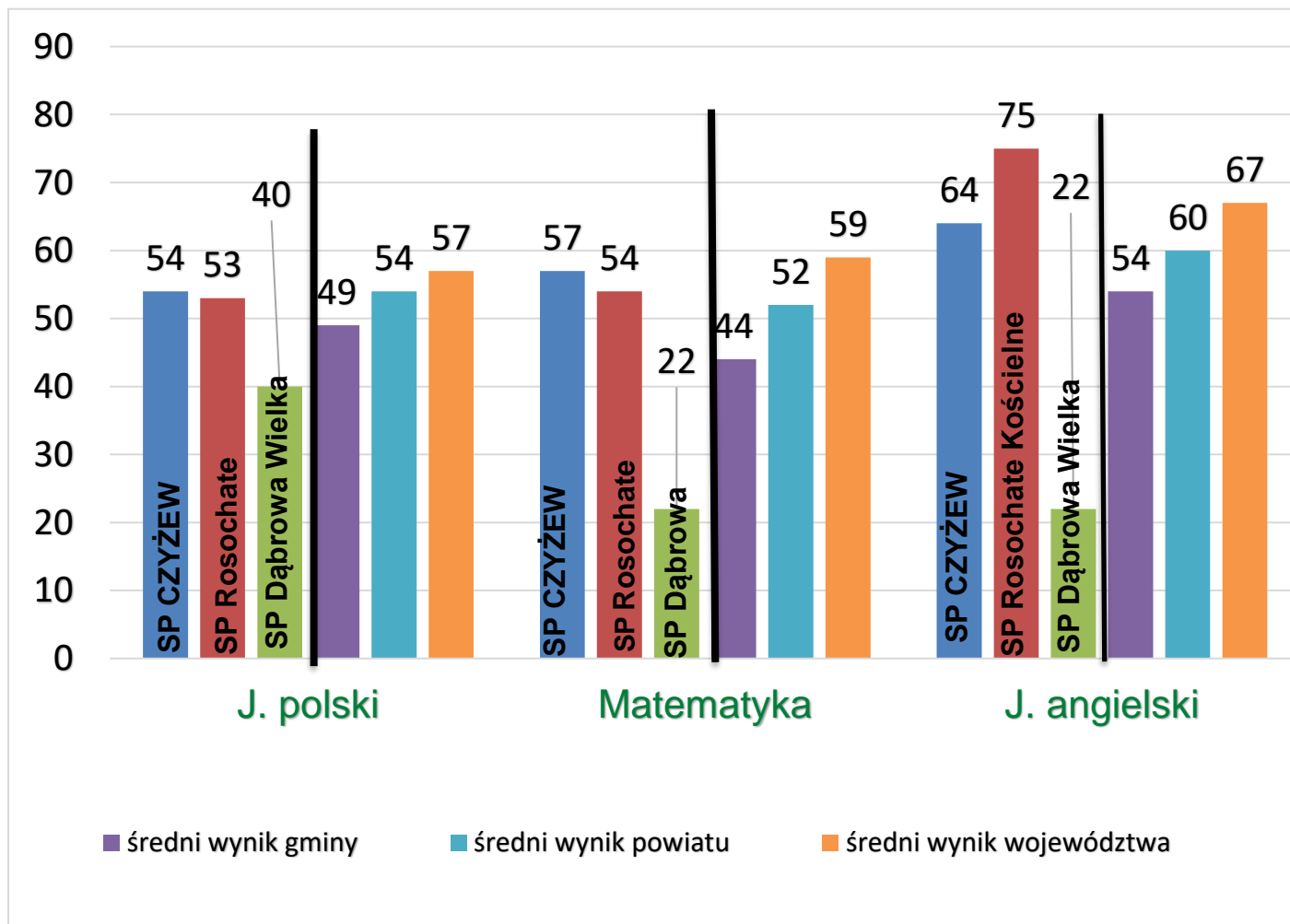

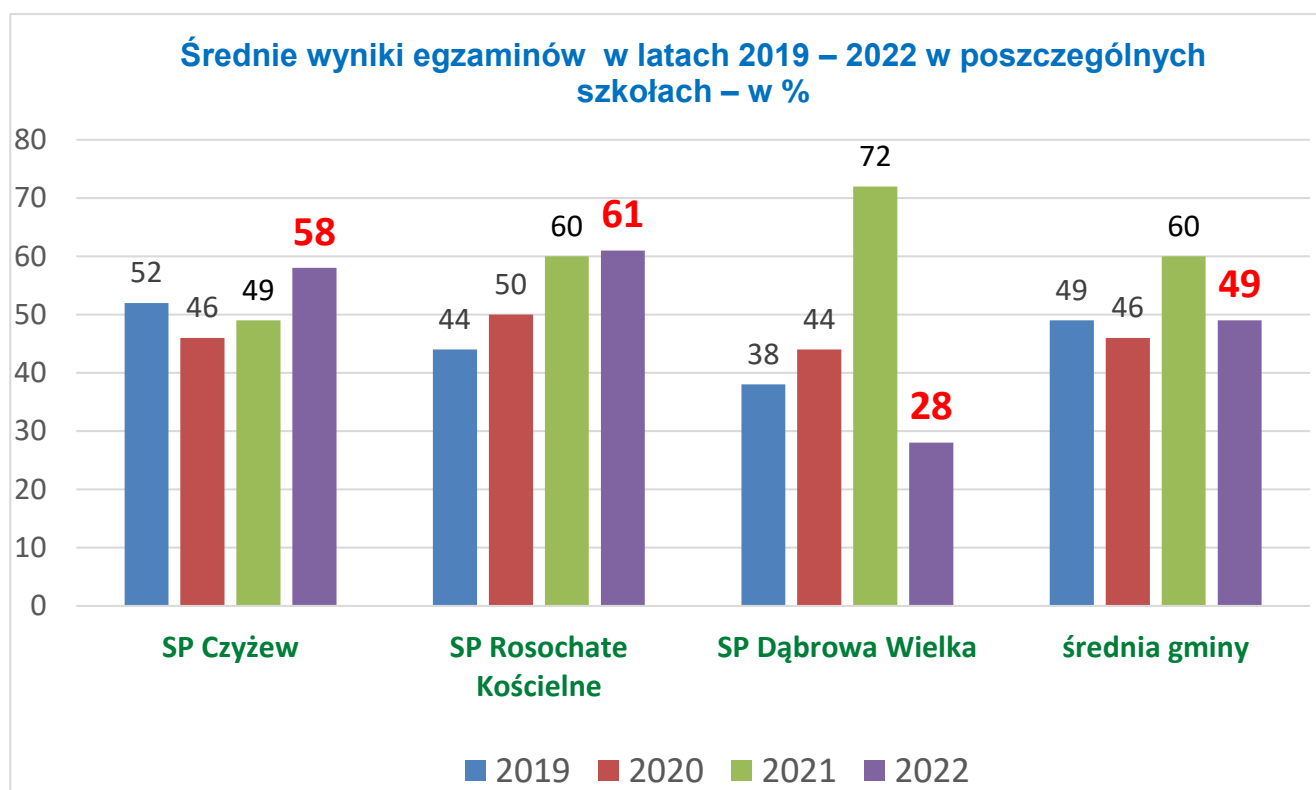

9.3. Wyniki egzaminów w roku 2022

9.3.1. Egzamin ósmoklasisty

W roku ubiegłym w Gminie Czyżew po raz trzeci do egzaminu dla ósmoklasistów przystąpiło łącznie 96 uczniów, odpowiednio: w SP Dąbrowa Wielka – 10 uczniów, w Rosochatem Kościelnym – 12 uczniów, w SP Czyżew - 74 . Wyniki egzaminu dla poszczególnych szkół w odniesieniu do wyników uzyskanych w powiecie wysokomazowieckim i województwie podlaskim przedstawiają się następująco :

W porównaniu z rokiem 2021 2 szkoły: Szkoła Podstawowa w Czyżewie i Szkoła Podstawowa w Rosochatem Kościelnym uzyskały średnie wyniki wyższe niż w roku 2021. Zdecydowanie niższe wyniki w porównaniu z rokiem ubiegłym osiągnęła Szkoła Podstawowa w Dąbrowie Wielkiej. Nie jest to jednak wynik zbyt miarodajny z uwagi na małą liczbę zdających – 10 osób, w poprzednim roku zdawały 2 osoby. Średnie wyniki uzyskane przez uczniów z Gminy Czyżew z przedmiotów: j. polski i matematyka są niższe od wyników uzyskanych przez ósmoklasistów z powiatu wysokomazowieckiego i województwa podlaskiego. Biorąc pod uwagę wyniki 2 szkół, w których wielkość grupy badawczej pozwala uniknąć błędu przypadkowości, można zauważyć, że wyniki uzyskane w roku 2022 zarówno z języka polskiego, matematyki, jak i j. angielskiego są porównywalne z wynikami w powiecie i województwie, a w przypadku Szkoły Podstawowej w Rosochatem Kościelnym wyniki z języka angielskiego uzyskane przez uczniów tej szkoły są zdecydowanie wyższe od średnich uzyskanych w powiecie i województwie.

9.4. Pomoc materialna dla uczniów

9.4.1. Pomoc materialna o charakterze motywacyjnym

W 2022 r. Burmistrz Czyżewa przyznał stypendium dla uczniów osiągających wybitne wyniki w nauce, sztuce i w sporcie zgodnie z § 4 Lokalnego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych dzieci i Młodzieży (stanowiącego załącznik do uchwały Nr V/33/15 Rady Miejskiej w Czyżewie z dnia 25 czerwca 2015 r. z późn. zmianami).

Rok 2021/2022 – za II półrocze

1. Szkoła Podstawowa w Dąbrowie Wielkiej	- 2
2. Szkoła Podstawowa w Czyżewie	- 26
3. Szkoła Podstawowa w Rosochatem Kościelne.	- 7
4. ZSOiZ w Czyżewie	- 5

Łącznie – 40 uczniów

W 2022 r. wypłacono uczniom stypendia Burmistrza Czyżewa na łączną kwotę **20.000,00 zł.**

9.4.2. Pomoc materialna o charakterze socjalnym

W roku 2022 wypłacono uczniom szkół z terenu gminy Czyżew stypendia socjalne na łączną kwotę **36.285,09 zł** oraz zasiłek szkolny w wysokości łącznej **4.692,41 zł**. Wypłacono również wyprawkę szkolną dla uczniów w wysokości **1.335,00 zł**. Środki wypłacone uczniom pochodziły z dotacji celowych. Ogółem pomoc materialna o charakterze socjalnym (zasiłek szkolny i stypendium szkolne) udzielona została w roku 2022 – 37 uczniów.

9.5. Dowożenie dzieci

Gmina Czyżew nie posiada własnych środków transportu do przewozu dzieci i uczniów do prowadzonych placówek oświatowych. Stąd też na bazie 8 tras przebiegających przez miejscowości wchodzące w skład obwodów SP w Czyżewie i SP w Rosochatem Kościelnym zawarto umowę z Przedsiębiorstwem Handlowo – Usługowym S.C. z Godlewa Piętań (wybrany w trybie przetargu nieograniczonego) na dowożenie dzieci i uczniów z terenu gminy. Zrealizowano w ten sposób obowiązek zapewnienia bezpłatnego dowożenia wynikający z postanowień ustawy - Prawo oświatowe. Wydatki poniesione przez Gminę Czyżew w związku z dowożeniem uczniów do szkół wyniosły w roku 2022 - **410.904,54**

Dodatkowo 2 uczniów w roku 2021/2022 oraz 1 uczeń w okresie IX – XII 2022 r. byli dowożeni do szkół przez rodziców własnym środkiem transportu. Gmina sfinansowała w roku 2022 na wniosek rodziców koszty ich dowozu i opieki w czasie transportu w wysokości 1.444,16 zł (w roku 2021 było to 1.183,68 zł).

Dowóz dzieci niepełnosprawnych.

Zgodnie z przepisami ustawy – Prawo oświatowe obowiązkiem gminy jest zapewnienie uczniom niepełnosprawnym bezpłatnego transportu i opieki. Ponieważ gmina nie dysponuje własnym transportem, wyłoniona jest w drodze przetargu firma transportowa. W roku szkolnym 2021/2022

dowóz do ośrodków rehabilitacyjno - edukacyjno - wychowawczych w Kostrach Noskach i Perkach Karpiach realizowała firma „Wojteks”, natomiast od września 2022 r. – firma WiA Andrzej Choiński, Chojane Gorczany 13. Ponadto zawarto umowy z rodzicami, którzy dowożą dzieci do ośrodków własnym środkiem transportu. Koszt dowozu dzieci niepełnosprawnych poniesiony przez Gminę Czyżew w 2022 r. wyniósł ogółem **70. 538,77 zł.** Na powyższy koszt składają się: umowa z zewnętrznym podmiotem na dowóz dzieci do OREW poza teren gminy (59 863,92) oraz umowy z rodzicami na zwrot kosztów dowozu dzieci niepełnosprawnych (10.674,85 zł). W roku poprzednim, 2021, koszt dowozu dzieci niepełnosprawnych wyniósł ogółem 62 417,85 zł.

Poniżej przedstawia się informację o ilości dzieci niepełnosprawnych dowożonych w roku 2022 do szkół własnym środkiem transportu oraz przez przewoźnika:

	Rok szkolny					
	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
Przewoźnik	3	3	4	5	5	6
Pozostałe	5	5	6	6	2	3
Razem	8	8	10	11	7	9

Zestawienie kosztów dowozu dzieci niepełnosprawnych

	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022
Przewoźnik	33480,00	45878,40	36 831,60	54 333,61	59863,92
Pozostałe	10728,34	12385,06	6.432,28	8084,24	10674,85
Razem	44208,34	58263,46	43.263,88	62. 417,85	70.538,77

Większe w roku 2022 wydatki na dowóz uczniów niepełnosprawnych wynika ze wzrostu kosztów paliwa i usług transportowych oraz zwiększenia się liczby uczniów niepełnosprawnych dowożonych przez rodziców do ośrodków specjalnych

9.6. Wychowanie przedszkolne

Na terenie Gminy Czyżew funkcjonuje jedno Przedszkole Gminne. W roku 2022 we wrześniu do przedszkola przyjęto 174 dzieci, w tym 53 do oddziału „0” i 121 w wieku 3 – 5 lat. Kadre pedagogiczną przedszkola stanowi 14 nauczycieli w tym: 1 stażysta, 2 kontraktowych, 3 mianowanych i 8 dyplomowanych.

Przy Szkołach Podstawowych w Dąbrowie Wielkiej i Rosochatem Kościelnym funkcjonują oddziały przedszkolne, tzw. „0”, do których przyjęto w 2022 r. 11 dzieci w SP w Dąbrowie Wielkiej i 21 do SP w Rosochatem Kościelnym.

W Rosochatem Kościelnem działa również Ośrodek Wychowania Przedszkolnego „Rosochatek” (z 25 miejscami dla dzieci w wieku od 3 – 5 lat) do którego od 1 września 2022 r. przyjęto 19 dzieci.

Koszty poniesione przez gminę Czyżew związane z realizacją wychowania przedszkolnego w 2022 roku wyniosły:

- Gminne Przedszkole w Czyżewie – **1.771.852,74 zł**
- oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych w Rosochatem Kościelnem i Dąbrowie Wielkiej – **215 309,76**
- inne formy wychowania przedszkolnego - Ośrodek Wychowania Przedszkolnego „Rosochatek” – **78 095,39 zł**

Ponadto Gmina Czyżew na mocy ustawy o finansowaniu zadań oświatowych pokrywała koszty wychowania przedszkolnego 13 dzieci z Gminy Czyżew, uczęszczających do przedszkoli usytuowanych poza gminą: w Wysokiem Mazowieckiem (8 dzieci), do oddziału przedszkolnego przy SP w Świątku Wielkim (1 dziecko), do niepublicznego przedszkola w Szepletowie – 3 dzieci i do oddziału przedszkolnego w Skarżynie Starym – 1 dziecko. Łączne koszty pobytu dzieci z gminy Czyżew w przedszkolach innych gmin wyniosły w roku 2022 - **94 551,84 zł.**

10. Kultura, ochrona zabytków, sport i rekreacja

10.1. Kultura

10.1.1. Działalność Gminnej Biblioteki Publicznej wraz z filiami w 2022 roku

1. Zasoby biblioteki

W Bibliotece Publicznej w Czyżewie pracują dwie osoby na pełnych etatach – z wykształceniem średnim bibliotekarskim i wyższym bibliotekarskim. W Filiach Publiczno – Szkolnych w Dąbrowie Wielkiej i Rosochatem Kościelnem pracują emerytowane nauczycielki na umowę – zlecenie.

a) w roku 2022 Biblioteka Publiczna wzbogaciła się o

458 egzemplarzy na ogólną kwotę 12.176,37 zł. w tym :

- ze środków samorządowych zakupiono 315 wol. na łączną kwotę 8.023,73 zł.,

- ze środków przekazanych przez Bibliotekę Narodową zakupiono 116 wol. na ogólną kwotę 3.333 zł.

- dary 26 wol., na kwotę 809,65 zł. ,

- zwroty za zagubione 1 wol. na kwotę 12,99 zł.

Na ubytki spisano 157 wol. na kwotę 31,11 zł.

Biblioteka Publiczna Gminy Czyżew – stan księgozbioru na dzień 31.12.2022 r. – 19448 wol.

b) Filia Publiczno-Szkolna w Dąbrowie Wielkiej – stan księgozbioru na dzień 31.12.2022 r. - 1901 wol.

- ze środków przekazanych przez Bibliotekę Narodową zakupiono 13 wol. na kwotę 222,00 zł.

- dary 66 wol. na łączną kwotę 2.191,60 zł.

c) Filia Publiczno-Szkolna w Rosochatem Kościelnym – stan księgozbioru na dzień 31.12.2022 r.. - 5260 wol.

- ze środków przekazanych przez Bibliotekę Narodową zakupiono 20 wol. na kwotę 448,00 zł.

2. Czytelnicy.

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. w Gminne Bibliotece Publicznej w Czyżewie zarejestrowało się 295 czytelników. Najliczniejszą grupę stanowią osoby uczące się - 139, pracujące –88 osób; emeryci, renciści i niezatrudnieni – 68 osób.

Czytelnicy wypożyczyli w ciągu roku 7753 wol., 622 czasopisma i odwiedzili nas 2576 razy.

W Filiach Publiczno-Szkolnych w Rosochatem Kość. i Dąbrowie Wielkiej w minionym roku zarejestrowano w sumie 218 czytelników. Wypożyczono łącznie w obu filiach 3241 wol. i zanotowano 2595 odwiedzin czytelników.

3. Działania związane z promocją Biblioteki i czytelnictwa.

- spotkania autorskie (ze Zbigniewem Kołbą, Wojciechem Widłakiem)
- Wielkanocny Kiermasz Książek;
- XIII Gminny Konkurs na „Palmę Wielkanocną” pod patronatem Burmistrz Czyżewa i Dziekana Dekanatu Czyżewskiego.
- obchody Tygodnia Bibliotek
- konkurs „Laurka dla mamy”, którego oficjalne rozstrzygnięcie odbyło się podczas Święta Rodziny ;
- „Seniorzy na warsztatach” - bezpłatne warsztaty witrażu okiennego Tiffany.
- Wystawa malarstwa Bogusławy Ignaczuk – mieszkanki Wysokiego Mazowieckiego
- warsztaty artystyczne „Mozaika na szkłe” dla dzieci od lat 8;
- Narodowe Czytanie „Ballad i romansów” Adama Mickiewicza we współpracy z ZSOiZ
- „Bliskie spotkanie z Afryką” spotkanie z podróżnikiem Robertem Gondek.
- konkurs „M jak mój pluszowy miś”

4. Komputeryzacja.

Na dzień 31.12.2022 r. Biblioteka Publiczna w Czyżewie posiada 2 zestawy komputerowe, do dyspozycji pracowników, wyposażone w drukarkę, posiadające też łącze internetowe, posiadamy też komputer pełniący funkcję serwera dla programu MAK+ w tym programie odbywa się opracowanie zbiorów bibliotecznych, rejestracja czytelników i wypożyczenia. Stan księgozbioru w katalogu komputerowym wynosi 12278 wol.

Pod opieką biblioteki znajdują się także Internetowe Centrum Edukacyjno-Oświatowe. W ICEO znajduje się 2 czynne komputery z bezpłatnym dostępem do Internetu, z których mogą korzystać wszyscy mieszkańcy gminy.

W roku 2022 na działalność Biblioteki Publicznej Gminy Czyżew wydatkowano kwotę **197 535,77 zł**

10.1.2. Działalność Gminnego Ośrodka Kultury w 2022 roku

W gminie Czyżew działa Gminny Ośrodek Kultury z siedzibą przy ul. Mazowieckiej 34 w Czyżewie. GOK działa na podstawie statutu nadanego przez Radę Miejską i posiada osobowość prawną jako samorządowa instytucja kultury. W GOK pracuje 3 pracowników na ogółem na 2 i pół etatu oraz 4 instruktorów na umowę-zlecenia. Są to instruktorzy: tańca towarzyskiego, szachów, muzyki (gitara), oraz wokalu.

Przy GOK działają:

- Zespół wokalny „Nova Noota” i „B- moll” (dwie grupy wiekowe)
- Zespół Tańca Nowoczesnego (dwie grupy wiekowe)
- grupa kolędnicza „Herody Gminy Czyżew”

Stałą formą pracy ośrodka są zajęcia kół zainteresowań:

- zajęcia plastyczne (cztery grupy)
- zajęcia muzyczne- gra na instrumencie: gitara, pianino
- zajęcia wokalne (dwie grupy)
- zajęcia teatralne (trzy grupy)
- zajęcia szachowe (dwie grupy)
- zajęcia taneczne „Taneczny Mix”- (dwie grupy)

Na zajęcia uczęszczają dzieci i młodzież z terenu naszej gminy, jak również gmin sąsiednich.

W roku 2022 zrealizowane zostały m. in. następujące imprezy:

- gminne eliminacje wojewódzkiego konkursu wokalnego i recytatorskiego „PIKtoGRAMy” – udział wzięło 46 osób
- XVI Regionalne Spotkania Teatralne
- Święto Rodziny i Rodzinne Zawody Wędkarskie

- „Dni Czyżewa” i VI Spławikowe Zawody Wędkarskie o Puchar Burmistrza Czyżewa
- I Amatorskie Zawody w Powożeniu Zaprzęgami Konnymi Regonu Podlasie Czyżew 2022
- „Europejskie Dni Dziedzictwa” w Czyżewie
- Dożynki Gminno - Parafialne

GOK był również organizatorem wystaw okolicznościowych, w tym m. in: wystaw zdjęć twórców, prac plastycznych tworzonych w czasie ferii oraz innych okolicznościowych, związanych ze świętami lub rocznicami.

Osiągnięcia GOK w Czyżewie:

- Wyróżnienie dla koła plastycznego GOK-u w Czyżewie w Wojewódzkim Konkursie Plastycznym w Białymstoku „S.O.S. bezdomnym kotom”
- Sukcesy szachistów z czyżewskiego GOK-u podczas turnieju w Zambrowie: I miejsce w kategorii wiekowej do lat 16 oraz I miejsce w kategorii wiekowej do lat 13; turniej szachowy w Starej Ruskołęce - I miejsce,
- I miejsce w Regionalnym Konkursie Eko-Plastycznym „Na Jagody”

W roku 2022 GOK w czyżewie realizował projekt „Dzieje się w Gminie Czyżew!” finansowany ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury Dom Kultury + Inicjatywy lokalne 2022. W sumie na realizację projektu wydatkowano 37 500,00 zł. W ramach projektu zorganizowano m. in. następujące zadania:

- warsztaty diagnostyczne badające potrzeby i potencjał zespołu GOK
- wywiady badawcze z lokalnymi liderami, animatorami, samorządowcami
- promocja projektu
- „Sztuka łączy pokolenia” – zajęcia warsztatowe prowadzone przez seniorów dla młodzieży
- „Śladami Narodowych Sił Zbrojnych w Gminie Czyżew”- dzień lekcji historii lokalnej oraz rajd historyczny
- „Kiedy babcia była mała” – zajęcia warsztatowe dla uczniów
- Warsztaty artystyczno-rękodzielnicze
- „Zdrowo, smacznie ,kolorowo” – warsztaty kulinarne, kurs carvingu dla KGW „Dmochy Wochoy”

Ogółem na działalność Gminnego Ośrodka Kultury w Czyżewie w 2022 r. wydatkowano kwotę **546 358,95 zł**

10.1.3. Działalność izby muzealnej „Muzeum Ziemi Czyżewskiej” w 2022 roku

Izba muzealna „Muzeum Ziemi Czyżewskiej” działająca przy Gminnym Ośrodku Kultury w Czyżewie została utworzona przez samorząd Gminy Czyżew 21 września 2014 roku w zabytkowym budynku dworca PKP w Czyżewie. Muzeum umożliwia zwiedzanie sal muzealnych oraz zaprasza również wszystkich podróżujących koleją, ponieważ pełni funkcję czynnej poczekalni. Muzeum Ziemi Czyżewskiej podlega Urzędowi Miejskiemu w Czyżewie oraz Gminnemu Ośrodkowi Kultury w Czyżewie. W muzeum zatrudniony był jeden pracownik, będący przewodnikiem. W roku 2022 z uwagi na remont zabytkowego budynku będącego siedzibą Muzeum Ziemi Czyżewskiej działalność izby muzealnej została zawieszona.

10.2. Ochrona zabytków

W maju 2021 roku zakończono prace nad aktualizacją „Gminnego programu opieki nad zabytkami dla Gminy Czyżew na lata 2021-2024, określający kierunki działań i zadania gminy w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego w granicach administracyjnych gminy i opieki nad nimi. Sporządzona została gminna ewidencja zabytków oraz rejestr zabytków nieruchomości, wpisanych do rejestru zabytków.

Do najbardziej znaczących spośród 79 zabytków na terenie Gminy Czyżew zaliczyć można takie obiekty jak:

- Kościół p.w. Św. Piotra i Pawła w Czyżewie;
- Kościół p.w. Św. Stanisława w Dąbrowie Wielkiej
- Kościół p.w. Św. Doroty w Rosochatem Kościelnem, w skład którego wchodzi murewany kościół, drewniana dzwonnica, drewniana plebania oraz cmentarz rzymskokatolicki
- Bożnica w Czyżewie;
- Kaplice grobowe Sztolcmanów i Małowieskich;
- Park Dworski;
- Wieża ciśnień;
- Historyczny układ przestrzenny Czyżewa;
- Grodzisko w Świętku Strumianach;
- Dom generała Roszkowskiego;
- Cmentarz wojenny z I wojny światowej.

Celem nadrzędnym gminy w obszarze ochrony zabytków jest podniesienie wartości zachowanego dziedzictwa kulturowego w świadomości lokalnej, a także zbieranie informacji i przygotowanie instrumentów pozwalających na zachowanie ich właściwego stanu. Zakłada się, że zadania określone będą realizowane za pomocą instrumentów: prawnych, finansowych, społecznych, koordynacyjnych i kontrolnych.

W ramach instrumentów finansowych zakłada się korzystanie z programów uwzględniających finansowanie z funduszy europejskich, dotacji rządowych, subwencji dofinansowania, zachęt finansowych dla właścicieli z budżetu gminy.

10.3. Sport i rekreacja

10.3.1. Baza sportowa i rekreacyjna

Gmina Czyżew dysponuje bardzo dobrą bazą do uprawiania sportu. Na terenie gminy znajdują się przy wszystkich szkołach hale i boiska sportowe, w tym przy Szkole Podstawowej w Czyżewie kompleks boisk „Orlik”. Na terenie gminy wybudowano w parkach również siłownie: w Parku Miejskim przy ul. Zambrowskiej i parku miejskim przy ul. Szkolnej w Czyżewie. Dostępne są także siłownie w 4 otwartych strefach aktywności.

W użytkowaniu znajduje się również oddany w 2019 r. nowo przebudowany Stadion Miejski im. „100-lecia Odzyskania Niepodległości”. Tak rozbudowane zaplecze sportowe sprzyja organizacji różnego rodzaju imprez i zawodów sportowych angażujących mieszkańców gminy w różnym wieku. W roku 2022 Stadion Miejski w Czyżewie był miejscem treningów 5 drużyn Klubu Sportowego „Orlęta” Czyżew oraz rozgrywek piłkarskich. Na stadionie odbywały się również imprezy plenerowe, m. in. „Dni Czyżewa” .

Dzieci, młodzież i dorośli z terenu Gminy Czyżew mają także możliwość rozwijania swoich pasji i talentów sportowych w ramach działalności różnych klubów sportowych. Są to:

- Klub „Orlęta Czyżew”
- Klub Sportowy „INTER” Rosochate Kościelne
- Uczniowski Klub Sportowy „Orlęta” przy Zespole Szkół w Czyżewie
- Klub Sportowy „Czyżew Teq Club”
- działający od września 2022 r. Klub bokserski MN Boxing

W ciągu całego roku funkcjonowały obiekty sportowe, udostępnione klubom sportowym i społeczności. Na boisku „Orlik” przy Szkole Podstawowej w Czyżewie pod opieką dwóch animatorów zatrudnionych przez Gminę Czyżew przez 7 dni w tygodniu w godz. 16.00 - 20.30 odbywały się zajęcia sportowe dzieci i młodzieży oraz dorosłych: z piłki nożnej, piłki ręcznej i lekkoatletyki, w tym:

- Turniej Teqballa o Puchar Burmistrza Czyżewa
- Turniej Piłki Siatkowej dla młodzieży
- Sportowy Dzień Dziecka
- Bieg Pamięci Żołnierzy Wyklętych „Tropem Wilczym”
- Trójbój lekkoatletyczny
- Czwórbój lekkoatletyczny
- Turnieje piłki nożnej dla dzieci, młodzieży i dorosłych

Dzieci, młodzież i dorośli odbywali ponadto treningi piłki nożnej, teqballa i unihokeja. Systematycznie odbywały się na „Orliku” zajęcia UKS „Orlęta” działającego przy Szkole Podstawowej w Czyżewie oraz KS „Orlęta” Czyżew.

Gmina Czyżew dysponuje również bazą rekreacyjną, z której bardzo licznie korzystają zarówno mieszkańcy miasta, jak i całej gminy. Jest to przede wszystkim zrewitalizowany Park Miejski w Czyżewie im. prof. Mariana Sokołowskiego, który wraz z zalewem tworzy kompleks umożliwiający uprawianie sportów wodnych, kąpiele i plażowanie oraz rekreację na siłowni. W sezonie letnim 2022 działało kąpielisko miejskie znajdujące się nad zalewem. Na terenie całej gminy zlokalizowane są łącznie 25 terenów rekreacyjnych, służących integracji mieszkańców oraz zapewniających dzieciom bezpieczne miejsca do zabaw. Mieszkańcy gminy mogli w 2022 roku korzystać również z 4 wspomniane wyżej otwarte strefy aktywności oraz z siłowni znajdującej się w parku podworskim.

10.3.2. Finansowanie sportu i działalności sportowej

10 października 2019 r. Rada Miejska w Czyżewie podjęła uchwałę w sprawie określenia warunków i trybu wspierania rozwoju sportu w Gminie Czyżew. Określiła ona m. in. warunki i tryb finansowania zadania własnego Gminy Czyżew w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu. Celem podjęcia powyższej uchwały było:

- Poprawa warunków uprawiania sportu na terenie Gminy Czyżew

- Zapewnienie społeczności lokalnej dostępności do działalności sportowej prowadzonej przez kluby.

Uchwała umożliwiła udzielenie klubom wsparcia finansowego w formie dotacji celowej na:

- realizację programów szkolenia sportowego;
- zakup sprzętu sportowego;
- pokrycie kosztów organizowania zawodów sportowych lub uczestnictwa w tych zawodach;
- pokrycie kosztów korzystania z obiektów sportowych dla celów szkolenia sportowego;
- finansowanie stypendium sportowych i wynagrodzenie kadry szkoleniowej.

Wspierając działalność sportową zgodnie z ww. uchwałą z budżetu gminy udzielona została według określonego uchwałą trybu dotacje w wysokości 80.000,00 zł oraz 10.000,00 zł na realizację przez Klub Sportowy „Orlęta” Czyżew zadania: „Szkolenie sportowe członków Klubu Sportowego Orłęta Czyżew oraz udział w oficjalnych rozgrywkach Podlaskiego ZPN”. Dotacje zostały wykorzystane zgodnie z umową. Otrzymane z Gminy Czyżew środki zostały w całości przeznaczone na:

- stypendia i diety dla zawodników – 40 400,00 zł
- wynagrodzenie kadry szkoleniowej – 19 500,00 zł
- pozostałe wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń – 8 600,00 zł
- inne wydatki - 21 500,00 zł, w tym: m. in. sprzęt sportowy, dojazdy zawodników i utrzymanie boiska sportowego

Klub złożył sprawozdanie z realizacji zadania, wykazując przy tym rzeczowość i zasadność poniesionych wydatków.

Ponadto z budżetu gminy Czyżew przeznaczano środki finansowe na wsparcie organizacji imprezy sportowej – I Młodzieżowych Mistrzostw Polski w Teqballu, które zorganizowano w Czyżewie. Celem zawodów była m. in. popularyzacja teqballu – nowej dyscypliny sportu jako alternatywnej formy spędzania czasu wolnego oraz popularyzacja sportu wśród dzieci i dorosłych z Gminy Czyżew. Środki przeznaczono na zakup nagród rzeczowych dla zwycięzców Mistrzostw.

11. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Oprócz klubów sportowych na terenie Gminy Czyżew w 2021 roku działały aktywnie również inne organizacje pozarządowe tzw. „NGO’s” (non governmental organizations). Są to:

- Stowarzyszenie Kulturalne Ziemi Czyżewskiej z siedzibą w Czyżewie (rejestracja w KRS w kwietniu 2013 roku, prezes Anna Kazimierczuk):

Stowarzyszenie Kulturalne Ziemi Czyżewskiej z siedzibą w Czyżewie ul. Apoznańskich - rozpoczęło działalność statutową w kwietniu 2013 roku. Prezesem jest Pani Anna Kazimierczuk.

Działalność stowarzyszenia w 2022 roku:

- marzec - przekazanie leków i środków opatrunkowych w związku z inicjatywą Gminy Czyżew pomocy Ukrainie dotkniętej wojną z Rosją
- 6 czerwca - udział delegata w spotkaniu promocyjno- informacyjnym w GOK-u w Czyżewie nt. projektu „Dzieje się w Gminie Czyżew!”, realizowanego przez Gminny Ośrodek Kultury w Czyżewie w Programie Domy Kultury+ Narodowego Centrum Kultury z dotacji Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego
- 9 czerwca- podsumowanie w GOK-u w Czyżewie projektu pt. „Od Środy Popielcowej do Zesłania Ducha Świętego- Wielki Post i Wielkanoc Województwa Podlaskiego na przykładzie LGD Brama na Podlasie i Powiatu Wysokomazowieckiego”. Projekt zrealizowany we współpracy m.in. z Gminnym Przedszkolem w Czyżewie, szkołami, GOK-iem, biblioteką, Radą Rodziców; projekt zakończony rozstrzygnięciem konkursu, występami artystycznymi dzieci z przedszkola w Czyżewie, wydaniem folderu, wystawą pokonkursową i poczęstunkiem. Patronat honorowy nad projektem: Burmistrz Czyżewa.
- 25 czerwca - wyjazd do Ostrowi Mazowieckiej
- czerwiec/ lipiec - pomoc w realizacji wystawy z Regionalnego Konkursu Ekoplastycznego „Na jagody...” GOK-u w Czyżewie i Nadleśnictwa Rudka, w „Ziołowym Zakątku” w Korycinach
- 30 sierpnia - spotkanie artystyczne nt. wolontariatu na rzecz ochrony zabytków w GOK-u w Czyżewie, zrealizowane we współpracy z LGD „Brama na Podlasie”; udział: dzieci, młodzież i dorośli; temat: Podlaskie drewniane chaty
- 13 września - pomoc GOK-owi w Czyżewie w realizacji Regionalnego Konkursu Plastycznego „Podlaskie chaty drewniane” pod patronatem Burmistrza Czyżewa i Wydziału Architektury Politechniki Białostockiej (z okazji Gminnych Obchodów "Europejskich Dni Dziedzictwa 2022")

- 1 listopada - tradycyjnie jak co roku, upamiętnienie złożeniem kwiatów i zniczy, osoby powstańca styczniowego Karola Roszkowskiego, którego grób znajduje się na cmentarzu w Czyżewie
- 1 grudnia - Mikołajkowe Niespodzianki- wizyta „elfa" w Szkole Podstawowej w Rosochatem Kościelnem i Dąbrowie Wielkiej: upominki od Mikołaja, czytanie historii prawdziwego Świętego Mikołaja z Miry

- Koła gospodyń wiejskich:

Na terenie Gminy Czyżew działają:

- Koło Gospodyń Wiejskich „Herbasianki” z siedzibą w Kaczynie Herbasy (rejestracja w ARiMR w grudniu 2018 roku, prezes Katarzyna Sęczek);
 - Koło Gospodyń Wiejskich „W Dmochach Wypychach” (rejestracja w ARiMR w grudniu 2018 roku, prezes Stanisława Pawlak);
 - Koło Gospodyń Wiejskich „Kaczynianki” z Kaczyna Starego – działa od lutego 2020 r. – rejestracja w ARiMR w marcu 2020 roku, przewodnicząca Bożena Kaczyńska
 - Koło Gospodyń Wiejskich „Kobietkowo” z siedzibą w Rosochatem Kościelnem (jako grupa nieformalna od marca 2017 roku, rejestracja w ARiMR w grudniu 2018 roku, prezes Katarzyna Kubicka);
- Koła Gospodyń Wiejskich działające w Gminie Czyżew w 2022 r. aktywnie włączyły się w akcje ogólnogminne, w tym w akcje pomocy dla obywateli Ukrainy, akcję Szlachetnej Paczki. Ponadto wspomagały organizację Dni Czyżew i Dożynek Gminnych, prezentując swój dorobek i umiejętności na stoiskach. Koła reprezentowały również Gminę Czyżew podczas I Powiatowego Zjazdu Kół Gospodyń Wiejskich w Kobylinie Borzymach, na którym KGW „Kaczynianki” zajęło I miejsce w kat. najatrakcyjniejsze stoisko i I miejsce w kat. najładniejsze rękodzieło.
 - Koło „W Dmochach Wypychach” realizowało projekt „Smacznie, zdrowo, kolorowo”, na które dofinansowanie w wysokości 5 000,00 zł otrzymało w ramach realizowanego przez GOK w Czyżewie programu Narodowego Centrum Kultury: Dom Kultury+ Inicjatywy lokalne Edycja 2022 ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W ramach inicjatywy odbyły się warsztaty savoir-vivre’u, carvingu oraz warsztaty „Zioła w kuchni”.

- Koła brały również udział w uroczystościach upamiętniających wydarzenia historyczne na terenie Gminy Czyżew.

Kluby seniora

W 2022 r. na terenie gminy Czyżew swą działalność prowadziły 2 Kluby Seniora; Klub Seniora w Czyżewie oraz w Rosochatem Kościelnym.

Klub Seniora w Czyżewie ma swą siedzibę w Budynku Świetlicy Miejskiej w Czyżewie przy ul. Strażackiej 6, który został wyremontowany w 2018 r. przy udziale środków Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku w ramach Wieloletniego Programu „Senior+”. Dzięki pozyskanym funduszom Seniorzy z terenu Gminy Czyżew zyskali miejsce do wspólnych spotkań, szkoleń, warsztatów, czy też różnego rodzaju zajęć.

W 2022 r. kontynuowano realizację projektu pn. „Wspieramy rozwój usług opiekuńczych!”, który został dofinansowany w ramach środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego. Łączna wartość projektu wynosi **452.483,75 zł**. W ramach jego realizacji dokonano zakupu wyposażenia pomieszczeń Klubu Seniora na kwotę **30.132,20 zł**, tj. zabudowę kuchenną, wyposażenie kuchni, kącia wypoczynkowego sofy, szafki, artykułów niezbędnych do prowadzenia zajęć. Ze środków projektu korzysta 65 seniorów. W roku 2022 organizowane były liczne zajęcia: plastyczne, pilates, nordic walking, spotkania integracyjne, spotkania z przedstawicielami Policji, wyjazdy na basen, wyjazdy do teatru, wycieczki turystyczno – krajoznawcze i różnorakie warsztaty. Uaktywniały one seniorów, którzy w formie wystaw prezentowali swoje osiągnięcia na szerszym forum.

Klub Seniora w Rosochatem Kościelnym działa w wyremontowanej świetlicy wiejskiej. Skupia 20 członków. Od września 2022 r. trwa realizacja projektu „Aktywni i kreatywni seniorzy”, którego wartość wynosi 139 817,50 zł, z czego dofinansowanie z RPOWP na lata 2014 – 2020 z EFS wynosi 132 552,50 zł. Środki projektowe przeznaczono dotychczas na realizację m.in. zajęć sportowych, wycieczek, wyjazdów do opery, spotkanie z dietetykiem i różnych warsztatów.

12. Podsumowanie

„Raport o stanie gminy za rok 2022” dostarcza informacji o działaniach podejmowanych na rzecz i dla dobra mieszkańców Gminy Czyżew. Był to rok niezwykle pracowity, na który cieniem położyła się wojna w Ukrainie, nakładając na gminę nowe zadania i obowiązki. Wszystkim zadaniom, dzięki dobrej współpracy z instytucjami i firmami oraz zaangażowaniu pracowników,

zdołaliśmy podołać. Pomimo wszystkich utrudnień udało się również zakończyć wszystkie planowane inwestycje, w tym tak oczekiwaną budowę budynku komunalnego, jak również rozpocząć nowe. By realizować zamierzone cele z sukcesem sięgaliśmy po możliwości dofinansowania inwestycji i zadań. Pozyskane z różnych źródeł środki finansowe w minionym roku, tak jak poprzednich latach, przeznaczone zostały na wykonanie zadań służących poprawie jakości życia mieszkańców Gminy Czyżew.